

შპს „KPMG საქართველო“

ჯი ემ თი პლაზა

მე-5 სართული, თავისუფლების მოედანი №4

თბილისი, საქართველო 0105

ტელეფონი: +995 322 93 5713

ინტერნეტი: www.kpmg.ge

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის
კორპორაცია“

ჩვენი საცნობარო ნომერი: ge/1/052/20

კახეთის გზატკეცილი №21, თბილისი 0190,
საქართველო.

30 სექტემბერი, 2020

მმართველობითი ანგარიშგების უწყისი

ძვირფასო ბატონებო,

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს 2020 წლის 29 სექტემბერს გამოცემულ „მმართველობით ანგარიშგებაზე“. ჩვენ გამოვეცით ეს უწყისი, რადგან მმართველობითი ანგარიშგება დათარიღებული 2020 წლის 29 სექტემბრით, გამოცემულია კომპანიის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღის შემდეგ. ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, რომელიც გამოთქმულია ჩვენს აუდიტორული დასკვნაში, 2020 წლის 21 მაისი, არ ეხება მმართველობით ანგარიშგებას.

აუდიტორთა დასკვნა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს იმ მოვლენების ეფექტს, რომელიც წარმოიშვა 2020 წლის 21 მაისის შემდეგ. მმართველობით ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენათა ეფექტი, რომელიც კონსოლიდირებული ფინანსური აუდიტის დასკვნის თარიღის შემდეგ განხორციელდა, არ შემოწმებულა ჩვენს მიერ.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს მმართველობითი ანგარიშგების გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განსაზღვრავს, შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიშგება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას, ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნას ყველა არსებით ასპექტში, ან რაიმე სახით არის თუ არა ხსენებული დოკუმენტი არსებითად დამახინჯებული.

ჩვენ არ გამოვეცით რაიმე სახის რწმუნებას მმართველობითი ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ წავიკითხეთ მმართველობის ანგარიში და ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე დავასკვნით, რომ ხელმძღვანელობის ანგარიში:

- შეესაბამება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას და ის არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება „საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

პატივისცემით,¹

კარენ სჭვარიანი

აუდიტის პარტნიორი

შპს „KPMG Georgia“

შპს „KPMG საქართველო“, რეგისტრირებული საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, „KPMG“-ის ქსელის დამოუკიდებელი ფირმების წევრი, რომელიც ერთიანდება შვეიცარიულ ორგანიზაციაში „KPMG International Cooperative („KPMG International“).

შპს „KPMG საქართველო“
ჯი ემ თი პლაზა
მე-5 სართული, თავისუფლების მოედანი №4
თბილისი, საქართველო 0105
ტელეფონი: +995 322 93 5713
ინტერნეტი: www.kpmg.ge

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ ჩვენი საცნობარო ნომერი: ge/1/052/20
კახეთის გზატკეცილი №21, თბილისი 0190,
საქართველო.

30 სექტემბერი, 2020

მმართველობითი ანგარიშგების უწყისი

ძვირფასო ბატონო,

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს 2020 წლის 29 სექტემბერს გამოცემულ „მმართველობით ანგარიშგებაზე“. ჩვენ გამოვეცით ეს უწყისი, რადგან მმართველობითი ანგარიშგება დათარიღებული 2020 წლის 29 სექტემბრით, გამოცემულია კომპანიის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღის შემდეგ. ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, რომელიც გამოთქმულია ჩვენს აუდიტორული დასკვნაში, 2020 წლის 21 მაისი, არ ეხება მმართველობით ანგარიშგებას.

აუდიტორთა დასკვნა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს იმ მოვლენების ეფექტს, რომელიც წარმოიშვა 2020 წლის 21 მაისის შემდეგ. მმართველობით ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენათა ეფექტი, რომელიც კონსოლიდირებული ფინანსური აუდიტის დასკვნის თარიღის შემდეგ განხორციელდა, არ შემოწმებულა ჩვენს მიერ.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს მმართველობითი ანგარიშგების გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განსაზღვრავს, შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიშგება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას, ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნას ყველა არსებით ასპექტში, ან რაიმე სახით არის თუ არა ხსენებული დოკუმენტი არსებითად დამახინჯებული.

ჩვენ არ გამოვეცით რაიმე სახის რწმუნებას მმართველობითი ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ წავიკითხეთ მმართველობის ანგარიში და ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე დავასკვნით, რომ ხელმძღვანელობის ანგარიში:

- შეესაბამება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას და ის არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება „საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

პატივისცემით,

კარენ საფარიანი
აუდიტის პარტნიორი
შპს „KPMG Georgia“

შპს „KPMG საქართველო“, რეგისტრირებული საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, „KPMG“-ის ქსელის დამოუკიდებელი ფორმების წევრი, რომელიც ერთიანდება შვეიცარიულ ორგანიზაციაში „KPMG International Cooperative („KPMG International“).

საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია
GEORGIAN OIL & GAS CORPORATION

2019 წლის კონსოლიდირებული მმართველობის ანგარიშგება

ზოგადი ინფორმაცია ჯგუფის შესახებ.....	3
ჯგუფის ადგილი ენერგორესურსების ბაზარზე	4
ჯგუფის საქმიანობის ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები	6
ჯგუფის შემოსავლები/ხარჯები საქმიანობის მიმართულებების მიხედვით	9
ჯგუფის განვითარების გეგმები	14
საინვესტიციო საქმიანობა	15
ჯგუფის საქმიანობასთან დაკავშირებული ძირითადი რისკები	20
ინფორმაცია კორპორაციის მიერ გაცემული დივიდენდების შესახებ	22
კორპორატიული მართვა. კორპორაციის მმართველობითი ორგანოები	23
კორპორაციის შიდა კონტროლის სისტემა.....	23
გარემოს დაცვა.....	24
კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობა	24

ზოგადი ინფორმაცია ჯგუფის შესახებ

სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია (შემდგომში „კორპორაცია“) დაარსდა 2006 წლის 21 მარტს, როგორც სახელმწიფოს 100%-იან საკუთრებაში მყოფი საწარმო, საქართველოს სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებული შემდეგი სამი კომპანიის ბაზაზე: სს საქართველოს ნავთობის საერთაშორისო კორპორაცია, სს საქართველოს გაზის საერთაშორისო კორპორაცია და სს თელეთის ნავთობის კომპანია.

„კორპორაცია“ არის დივერსიფიცირებული კომპანია, ბიზნესსაქმიანობით ენერგეტიკის სხვადასხვა სეგმენტში. „კორპორაციის“ საქმიანობის ძირითადი მიმართულებებია: გაზის შეუფერხებელი მიწოდების უზრუნველყოფა ქვეყნის ე.წ. „სოციალური“ სექტორისათვის, მაგისტრალური გაზსადენების რეაბილიტაცია-განვითარების სამუშაოების წარმოება, თბოელექტროენერგიის გენერაციის სექტორის განვითარება და ხელშეწყობა, კუთვნილ და იჯარით გაცემულ ნავთობსადენებთან დაკავშირებული საკითხები, პროდუქციის წილობრივი განაწილების (პწგ) კონტრაქტების საფუძველზე მიღებული სახელმწიფოს წილი ნავთობისა და გაზის კაპიტალიზაცია და სხვა. „კორპორაციას“ მინიჭებული აქვს ნავთობის ეროვნული კომპანიის სტატუსი. იგი სახელმწიფოს ინტერესების დამცველია ინვესტორებთან გაფორმებულ პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულებებში.

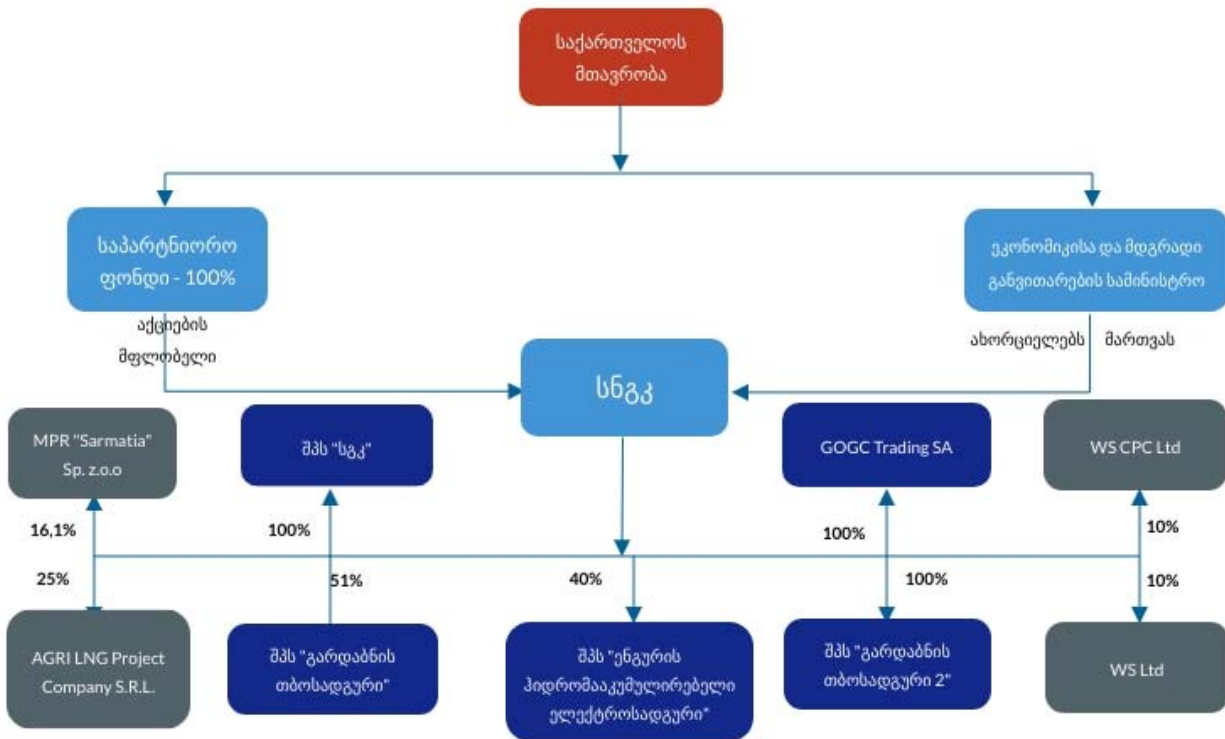
„კორპორაციას“ დაფუძნებული აქვს შვილობილი კომპანიები შპს გარდაბნის თბოსადგური, შპს გარდაბნის თბოსადგური 2, GOGC Trading S.A, შპს საქართველოს გაზსაცავის კომპანია (შემდეგში „ჯგუფი“) და აგრეთვე აქვს წილები ენერგოსექტორში მომუშავე სხვადასხვა კომპანიებში, რომელთა მეშვეობითაც ის ახორციელებს სტრატეგიულად მნიშვნელოვან პროექტებს და აფართოებს საქმიანობის მიმართულებებს.

2019 წლისთვის სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის 100%-იანი წილის მფლობელი არის სს საპარტნიორო ფონდი, რომელიც თავის მხრივ დაფუძნებულია სახელმწიფოს მიერ 100%-იანი წილობრივი მონაწილეობით.

საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის მართვას ახორციელებს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო.

„ჯგუფის“ სტრუქტურა იხილეთ ქვემოთ ცხრილში

სნგკ ჯგუფის სტრუქტურა

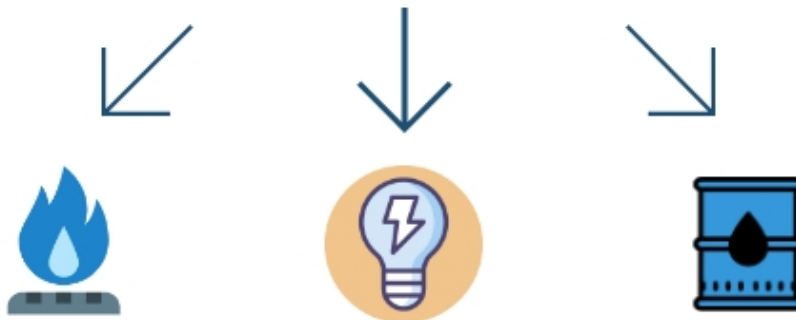
ჯგუფის ადგილი ენერგორესურსების ბაზარზე

„ჯგუფი“ საქართველოს მაგისტრალური გაზსადენების სისტემის მფლობელი და გაზის ძირითადი მიმწოდებელია ბაზრის „სოციალური“ სეგმენტისათვის, წამყვან როლს ასრულებს ქვეყნის ენერგოსაფრთხოების უზრუნველყოფაში, ენერგეტიკული ბაზრის ნავთობისა და გაზის, აგრეთვე ენერგოგენერაციის სექტორებში.

„ჯგუფი“ სარგებლობს რა ქვეყნის სტრატეგიული მდებარეობით, ხელს უწყობს საქართველოს ტერიტორიაზე არსებული ტრანსსასაზღვრო ნავთობისა და გაზის ტრანსპორტირების სისტემების შეუფერხებელ ფუნქციონირებას და მხარს უჭერს ახალი სატრანსპორტო მარშრუტების განვითარებას კასპიისა და ცენტრალური აზიის პოტენციალის სრული ათვისებისთვის.

„კორპორაცია“ აქტიურადაა ჩართული საერთაშორისო პროექტებსა და ბიზნეს ურთიერთობებში, გადამწყვეტ როლს თამაშობს ევრო-ატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის სამთავრობო ეკონომიკური პოლიტიკის განხორციელებაში. მისი სტრატეგიული და ძირითადი ბიზნეს პარტნიორები არიან: SOCAR, BP, BOTAS, ROMGAZ, MVM, PERN, UkrTransnafta, ArmGazprom, GAZPROM, TCC, GEOSTOCK, RAMBOLL, USAID, MCC, KfW, ADB, EBRD, SINOSURE და სხვა. „კორპორაციის“ ფასიანი ქაღალდები (ბონდები) განთავსებულია და წარმატებით ივაჭრება ლონდონის საფონდო ბირჟაზე.

ჯგუფის საქმიანობის ძირითადი მიმართულებები

„ჯგუფის“ ოპერირებს სამი ძირითადი მიმართულებით:

- 1) **გაზის მიწოდება.** „კორპორაცია“ აზერბაიჯანული პარტნიორი კომპანია SOCAR-ის მეშვეობით (ძირითადი მომწოდებელი) ახორციელებს გაზის შესყიდვას და რეალიზაციას შიდა საბითუმო, სოციალური სექტორისთვის, აგრეთვე ადგილობრივად მოპოვებული გაზის გაყიდვას იგივე პარტნიორი კომპანიის დახმარებით.
„კორპორაცია“ აგრეთვე ახორციელებს კომპანია Gazprom-ისგან შესყიდული გაზის რეალიზაციას კომერციულ სექტორში.
- 2) **ელექტროენერგიის წარმოება და რეალიზაცია.** „კორპორაციის“ შვილობილი კომპანია შპს გარდაბნის თბოსადგურის მეშვეობით ხორციელდება ქ. გარდაბანში არსებული თბოელექტროსადგურის მიერ ელექტროენერგიის წარმოება და საბითუმო რეალიზაცია საქართველოს ენერგობაზარზე მოქმედ ელექტროენერგიის დისტრიბუტორებზე, მათ შორის ისეთ კომპანიებზე როგორიცაა სს თელასი, სს ენერგო-პრო ჯორჯია, სს ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი და სხვა.

გარდაბნის თბოელექტროსადგურის წარმატებული საქმიანობის შედეგების გათვალისწინებით „კორპორაციამ“ მიიღო გადაწყვეტილება ქ. გარდაბანში მეორე თბოელექტროსადგურის მშენებლობის შესახებ. 2019 წლის დეკემბერში დასრულდა მეორე თბოელექტროსადგურის მშენებლობა, ხოლო 2020 წლის 25 მარტს სემეკ-მა გასცა შპს გარდაბნის თბოსადგური 2-ზე ოპერირების ლიცენზია. შედეგად, შპს გარდაბნის თბოსადგური 2 შევიდა ექსპლუატაციაში და მიიღო ქსელზე ელექტროენერგიის მიწოდების უფლება.

- 3) **ნავთობსადენების და გაზსადენების იჯარა.** როგორც ზემოთ ავღნიშნეთ, „კორპორაცია“ არის საქართველოს მაგისტრალური გაზსადენების სისტემის მფლობელი, რომელსაც ის გასცემს იჯარით და იღებს შემოსავალს გაზისა და ნავთობის ტრანზიტიდან. გაზსადენების ძირითადი მოიჯარე არის შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია, რომელიც ახორციელებს გაზის ტრანსპორტირებას „კორპორაციის“ საკუთრებაში არსებული გაზსადენების მეშვეობით საქართველოს ტერიტორიაზე, რისთვისაც უხდის „კორპორაციას“ შესაბამის იჯარის საფასურს.

2010 წელს „კორპორაციას“ ფინანსური იჯარის სახით სახელმწიფომ დროებით სარგებლობაში გადასცა ბაქო-სუფსის მაგისტრალური მილსადენი, რომელიც „კორპორაციამ“ იმავე წელს გადასცა იჯარით საერთაშორისო ნავთობკომპანია BP-ს, რომელიც თავისი შვილობილი კომპანიის მეშვეობით ახორციელებს აღნიშნული მილსადენით ნავთობის ტრანზიტს აზერბაიჯანიდან სუფსის ნავთობტერმინალამდე. ყოველწლიურად აღნიშნული მილსადენის გავლით ხდება 28 მლნ ბარელამდე ნავთობის ტრანზიტი.

„ჯგუფის“ საქმიანობის სხვა მიმართულებებია ნავთობმომპოვებელი კომპანიების მიერ მოპოვებული ნავთობის სახელმწიფოს კუთვნილი წილი ნავთობის რეალიზაცია წილობრივი განაწილების ხელშეკრულებების ფარგლებში.

2019 წელს „ჯგუფის“ წმინდა მოგება შემცირდა წინა წელთან შედარებით 23%-ით, რაც ძირითადად გამოწვეულია სოციალური სექტორისთვის საშუალო გასაყიდი ფასის შემცირებით და ზამთრის პერიოდში გაზრდილი გაზის მოთხოვნიდან, რის გამოც „კორპორაცია“ მოთხოვნის დაკმაყოფილების მიზნით იძულებული გახდა შეეძინა ე.წ. „ძვირიანი გაზი“, რომელიც სრულად მოხმარდა სოციალური სექტორს. აგრეთვე, მნიშვნელოვნად შემცირდა „ჯგუფის“ საპროცენტო შემოსავალი, რომელიც უმეტესწილად შედგება ბანკებისგან მისაღები, საბანკო ანგარიშებზე არსებულ თანხებზე დარიცხული სარგებლისგან.

„ჯგუფის“ ფინანსური შედეგები დეტალურად განხილულია ამ ანგარიშის შემდეგ ნაწილში.

ჯგუფის საქმიანობის ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები

„ჯგუფის“ 2019 წლის ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები და მათი ცვლილების დინამიკა წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილში:

ფინანსურ-ეკონომიკური საქმიანობის მაჩვენებლები*	2019 წელი	2018 წელი	ცვლილება %
ამონაგები	880,581	642,651	37%
გაზის და ნავთობის ხარჯი	(617,269)	(367,473)	68%
ცვეთა და ამორტიზაცია	(38,342)	(37,798)	1%
შრომის ანაზღაურება და მუშაკების სხვა ანაზღაურება	(23,004)	(20,076)	15%
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	(15,742)	(10,920)	44%
გაუფასურების ზარალი სავაჭრო მოთხოვნებსა და სახელშეკრულებო აქტივებზე	(2,668)	-	100%
სხვა საოპერაციო ხარჯები	(30,535)	(30,371)	1%
სხვა შემოსავალი	10,097	2,042	394%
საოპერაციო მოგება	163,118	178,055	-8%
ფინანსური შემოსავლები	22,828	42,391	-46%
ფინანსური ხარჯები	(66,301)	(64,505)	3%
მოგება დაბეგვრამდე	119,645	155,941	-23%
მეკავშირე კომპანიის მოგების წილი	1,731	1,335	30%
მოგება წლის განმავლობაში	121,376	157,276	-23%
მოგების გადასახადი	-	-	0%
წმინდა მოგება	121,376	157,276	-23%

„ჯგუფის“ ძირითად მიმართულებას წარმოადგენს გაზის დისტრიბუცია, რომელიც შეადგენს მთლიანი შემოსავლის 65%-ს (2018 წელს - 56%).

2019 წელს ამონაგებმა შეადგინა 880,581 ათასი ლარი, რაც 237,930 ათასი ლარით მეტია წინა წელთან შედარებით. ზრდა უმეტესწილად გამოწვეულია გაზის მიწოდებიდან მიღებული ამონაგების ზრდით, რის ძირითად მიზეზს წარმოადგენს ზამთრის პერიოდში სოციალურ სექტორში მოთხოვნის ზრდა და 2019 წელს „კორპორაციის“ მხრიდან კომერციულ სექტორში გაზის რეალიზაცია (წინა წლებში აღნიშნული ოპერაციების მოცულობა იყო ძალიან მცირე).

ამონაგები ელექტროენერგიის წარმოებიდან და რეალიზაციიდან 2019 წელს გაიზარდა 16,036 ათასი ლარით, რაც პროცენტულ გამოხატულებაში შეადგენს 7,7%-ს. ზრდის ძირითადი მიზეზი არის წარმოებული ელექტროენერგიის მოცულობის ზრდა დაახლოებით 150 მილიონი კვსთ-ით და ტარიფის 4%-ით ზრდა.

„ჯგუფის“ სახელფასო ხარჯის 15%-იანი ზრდა უმეტესწილად დაკავშირებულია შპს გარდაბნის თბოსადგური 2-ის და შპს საქართველოს გაზსაცავის კომპანიის თანამშრომლების რაოდენობის ზრდით და დროებითი თანამშრომლების სახელფასო ხარჯის ზრდით, რომელსაც „კორპორაცია“ ქირაობს სხვადასხვა სამუშაოების შესასრულებლად.

2019 წელს წინა წელთან შედარებით „ჯგუფის“ საგადასახადო ხარჯი გაიზარდა 4,822 ათასი ლარით, რაც ძირითადად დაკავშირებულია გარდაბნის თბოსადგური 2-ის ქონების გადასახადის ხარჯის ზრდასთან 1,705 ათასი ლარით და „კორპორაციის“ სხვა საგადასახადო ხარჯის 2,903 ათასი ლარით ზრდასთან.

2019 წელს „ჯგუფმა“ აღიარა 2,668 ათასი ლარის გაუფასურების ზარალი, რისი ძირითადი მიზეზი არის გაზრდილი სავაჭრო მოთხოვნების ბალანსი (გაზრდილია თითქმის 2-ჯერ).

2019 წელს სხვა შემოსავლის ზრდა ძირითადად დაკავშირებულია „ჯგუფის“ მიერ 2019 წლის დეკემბერში მისი მეკავშირე კომპანიის, შპს ქართლის ქარის ელექტროსადგურის წილის რეალიზაციიდან მიღებულ მოგებასთან, რომელმაც შეადგინა 6,845 ათასი ლარი.

2019 წლის განმავლობაში გაიზარდა ფინანსური ხარჯები წინა წელთან შედარებით - 1,796 ათასი ლარით, რაც დაკავშირებულია კურსის ცვალებადობასთან, ხოლო ფინანსური შემოსავლების 19,563 ათას ლარიანი შემცირება გამოწვეულია „ჯგუფის“ საბანკო ანგარიშებზე ფულადი სახსრების ბალანსის შემცირებით წლის განმავლობაში, რის გამო მოხდა ნაკლები პროცენტის დარიცხვა ბანკების მხრიდან და შესაბამისად შემცირდა საპროცენტო შემოსავალი.

ჯგუფის საოპერაციო საქმიანობის შედეგების სტრუქტურა

მაჩვენებლები	2019 წელი	2018 წელი	ცვლილება %
აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	1,175,484	958,401	22.7%
წინასწარ გადახდილი თანხები	97,170	62,681	55.0%
არამატერიალური აქტივები	1,421	1,121	27.0%
მოთხოვნები ფინანსური იჯარიდან	73,134	67,854	7.8%
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	15,718	18,959	-17.1%
გაცემული სესხები	16,154	14,952	8.0%
ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში	2,021	17,182	-88.2%
გრძელვადიანი აქტივები	1,381,102	1,141,150	21.0%
გაცემული სესხები	1,692	-	100.0%
მარაგები	20,475	17,826	14.9%
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	437	2,171	-79.9%
წინასწარ გადახდილი თანხები	66,198	50,301	31.6%
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	281,628	127,380	121.1%
შეზღუდული ფულადი სახსრები	60	5,607	-98.9%
ფული და ფულის ექვივალენტები	135,815	348,595	-61.0%
მიმდინარე აქტივები	506,305	551,880	-8.3%
სულ აქტივები	1,887,407	1,693,030	11.5%
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	642,905	626,595	2.6%
დამატებითი გადახდილი კაპიტალი	59,797	71,718	-16.6%
მფლობელების არაფულადი შენატანების რეზერვი	(282,181)	(282,181)	0.0%
გაუნაწილებელი მოგება	410,046	323,390	26.8%
მიმდინარე წლის მოგება/ზარალი	121,376	157,276	-22.8%
არაკონტროლირებადი წილი	104,728	91,560	14.4%
სულ კაპიტალი	1,056,671	988,357	6.9%
ვალდებულებები			
სესხები და ვალდებულებები	705,122	658,134	7.1%
სახელშეკრულებო ვალდებულება	4,621	-	100.0%
გრძელვადიანი ვალდებულებები	709,743	658,134	7.8%
სესხები და ვალდებულებები	16,902	13,486	25.3%
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	95,477	30,988	208.1%
მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებები	6,549	-	100.0%
რეზერვები	2,065	2,065	
მიმდინარე ვალდებულებები	120,993	46,539	160.0%
სულ ვალდებულებები	830,736	704,673	17.9%
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	1,887,407	1,693,030	11.5%

* ყველა თანხა მოცემულია ათასებში

ძირითადი ცვლილებები „ჯგუფის“ ფინანსურ მაჩვენებლებში ეხება ძირითად საშუალებებს, წინასწარ გადახდილ თანხებს, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს, ფულად სახსრებს და მათ ექვივალენტებს, ინვესტიციებს მეკავშირე საწარმოებში და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს.

„ჯგუფის“ ძირითადი საშუალებების ბალანსის ზრდა 217 მილიონი ლარით ძირითადად დაკავშირებულია ქ.გარდაბანში მეორე თბოელექტროსადგურის მშენებლობასთან, რომელიც 2019 წლის ბოლოს ანგარიშგებაში ასახული იყო დაუმთავრებელი მშენებლობის ნაწილში.

2019 წელს წინასწარი გადახდილი თანხების (გრძელვადიანი და მოკლევადიანი) ზრდა 50,386 ათასი ლარით ძირითადად გამოწვეულია ჩინური სამშენებლო კომპანია China Thianchen Engeneering Corporation-სთვის გადახდილი საავანსო თანხებით. აღნიშნული კომპანია ასრულებდა ქ.გარდაბანში მეორე თბოელექტროსადგურის მშენებლობას.

2019 წელს ინვესტიციები მეკავშირე კომპანიებში შემცირდა 15,161 ათასი ლარით. როგორც აღინიშნა ზემოთ, „კორპორაციამ“ გაყიდა თავისი 49.99%-იანი წილი შპს ქართლის ქარის ელექტროსადგურში, რის გამოც მოხდა ინვესტიციის შემცირება „ჯგუფის“ საბალანსო უწყისში.

სავაჭრო მოთხოვნების ზრდა ძირითადად დაკავშირებულია შპს „სოკარ გაზ ექსპორტ-იმპორტის“ მიმართ არსებული მოთხოვნების ბალანსის დაახლოებით 111 მილიონიან ზრდასთან და იმ კონტრაგენტების მოთხოვნების ბალანსების 42,105 ათასი ლარით ზრდასთან, რომლებზეც „კორპორაციამ“ მოახდინა კომერციული გაზის რეალიზაცია ნოემბერ-დეკემბრის თვეებში.

ფულადი სახსრების შემცირება 213 მილიონი ლარით გამოწვეულია გარდაბნის მეორე თბოელექტროსადგურის მშენებლობის დაფინანსებით („ჯგუფი“ თბოსადგურის მშენებლობას ახორციელებს საკუთარი სახსრებით) და ატარებს დროებით ხასიათს.

2019 და 2018 წლებში ჯგუფის EBITDA წარმოდგენილია ქვემოთ (თანხები მოცემულია ათას ლარებში).

2019 წელი	2018 წელი	ცვლილება
201,460	215,852	↓ 6.7%

ჯგუფის შემოსავლები/ხარჯები საქმიანობის მიმართულებების მიხედვით

ქვემოთ მოცემულია „ჯგუფის“ შემოსავლების ძირითადი წყაროების მოცულობები და თანხები, რაც საშუალებას იძლევა განისაზღვროს თითოეულის წილი ჯამური პოზიტიური ეფექტის მიღწევაში.

- 2019 წლის განმავლობაში ფაქტიური შემოსავალი გაზის რეალიზაციიდან 2018 წლის მაჩვენებელთან შედარებით გაიზარდა **214,467 ათასი** ლარით, საიდანაც 191,876 ათასი ლარით გაზრდა გამოწვეულია სარეალიზაციო გაზის მოცულობის ზრდით, ხოლო 22,592 ათასი ლარით გაზრდა გამოწვეულია სარეალიზაციო ფასის ზრდით, კურსის ცვლილების გამო.

გაზის რეალიზაცია	2019 წელი	2018 წელი	ცვლილება
გაზის მოცულობა, ათასი მ3 (სოციალური სექტორი)	1,402,673	1,171,416	+231,257
გაზის მოცულობა, ათასი მ3 (კომერციული სექტორი)	163,349	-	+163,349
სულ	1,566,022	1,171,416	
გაზის რეალიზაცია, ათასი \$	204,113	136,144	+67,969
საშუალო კურსი	2.823	2.66	
გაზის რეალიზაცია, ათასი ლარი	576,123	361,655	+214,467

ელექტროენერგიის წარმოება/მიწოდება

შპს „გარდაბნის თბოსადგურის“ კომერციული საქმიანობის ძირითად სფეროს წარმოადგენს გამომუშავებული ელექტროენერგიით ვაჭრობა და გარანტირებული სიმძლავრის მომსახურებისათვის მიღებული შემოსავლები. გარდა ამისა, სადგურის რემონტში და/ან მარქაფში ყოფნის პერიოდში იგი თვითონ არის მომხმარებელი და ელექტროენერგიას საკუთარი მოხმარებისთვის ყიდულობს ელექტროენერგეტიკული ბაზრის კომერციული ოპერატორისგან.

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილებში მოცემულია:

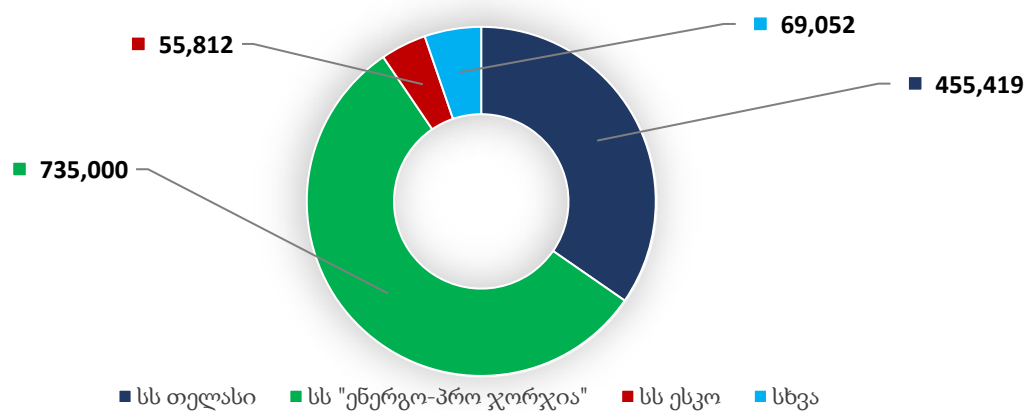
- საანგარიშო პერიოდში წარმოებული და რეალიზებული ელ. ენერგიის მონაცემები - ცხრილი 1
- საანგარიშო პერიოდში რეალიზებული ელ.ენერგიის განაწილება შემსყიდველების მიხედვით - გრაფიკი 1.

ცხრილი 1. ელექტროენერგიის მოცულობები

საანგარიშო პერიოდი	გენერაცია ათ. კვტ. სთ.	სალტზე გაცემა ათ. კვტ. სთ.	რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავალი ათ. ლარი
იანვარი	175,955	169,607	14,115
თებერვალი	157,308	151,526	12,610
მარტი	165,661	159,461	13,270
აპრილი	74,215	71,211	5,926
მაისი	-	-	-
ივნისი	6,202	5,899	491
ივლისი	-	-	-
აგვისტო	137,521	132,109	10,994
სექტემბერი	145,548	139,873	11,640
ოქტომბერი	167,111	160,670	13,371
ნოემბერი	165,297	159,155	13,245
დეკემბერი	172,199	165,773	14,112
სულ	1,367,017	1,315,284	109,774

გრაფიკი 1

ელექტროენერგიის რეალიზაცია შემსყიდველების მიხედვით
ათასი კვტ.სთ

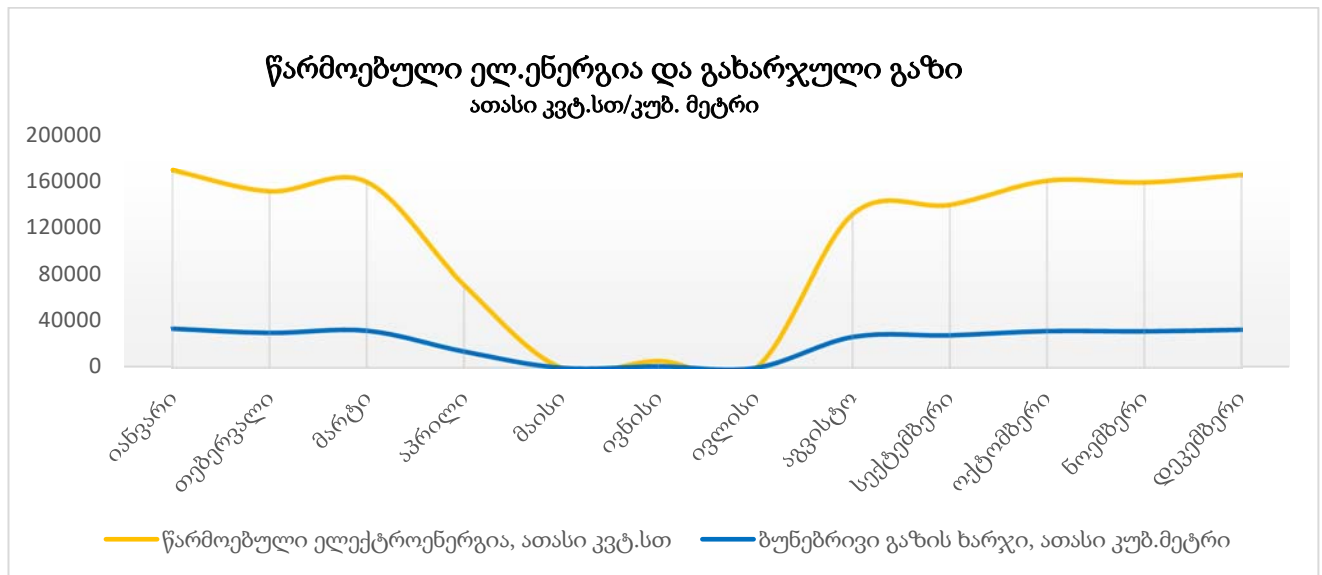
შემოსავალი რეალიზაციიდან შედგება გაყიდული ელექტროენერგიისა და გარანტირებული სიმძლავრის მომსახურებისათვის მიღებული შემოსავლებისგან.

ელექტროენერგიის რეალიზაციის თვითღირებულებაში შედის ბუნებრივი გაზის, ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების და ქიმიკატების ღირებულება.

2019 წელს ელექტროენერგიის წარმოებისთვის გარდაბნის თბოსადგურმა ჯამში მოიხმარა 262,078 ათასი კუბური მეტრი გაზი, რომლის ჯამურმა ღირებულებამ შეადგინა 106,097 ათასი ლარი.

გარდაბნის თბოსადგურის მიერ თვეების მიხედვით გამომუშავებული ელექტროენერგიის და გახარჯული გაზის მოცულობები მოცემულია 2-ე გრაფიკში.

გრაფიკი 2

ნავთობის მიღება/რეალიზაცია პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულებების (პწგბ) ფარგლებში

„ჯგუფი“ ახორციელებს პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულების ფარგლებში მიღებული ნედლი ნავთობის რეალიზაციას აუქციონის მეშვეობით. 2019 წლის განმავლობაში შედგა რამდენიმე აუქციონი, რომლის ფარგლებში კორპორაციამ მოახდინა 94,150 ბარელი ნედლი ნავთობის რეალიზაცია. რეალიზაციის ჯამურმა თანხამ შეადგინა 5,245 ათასი აშშ დოლარი (დღგ-ს გარეშე).

პწგბ-ს ფარგლებში მიღებული ნავთობის რეალიზაცია	2019 წელი	2018 წელი	ცვლილება
ნავთობის მოცულობა (ბარელი)	94,150	69,409	+36%
ბარელის საშუალო ფასი (\$)	65.74	76.92	
ნავთობის რეალიზაცია ათასი \$ (დღგ-ს ჩათვლით)	6,189	5,339	
ნავთობის რეალიზაცია ათასი \$ (დღგ-ს გარეშე)	5,245	4,543	+15%
საშუალო კურსი	2.88	2.54	
ნავთობის რეალიზაცია, ათასი ლარი	15,105	11,486	+32%

როგორც ჩანს ცხრილიდან 2019 წელს ნავთობის საშუალო გასაყიდი ფასი შემცირდა თითქმის 12 აშშ დოლარით, რამაც გავლენა იქონია ნავთობის რეალიზაციიდან მისაღებ ამონაგებზე, თუმცა ეროვნული ვალუტის გაუფასურებამ დადებითი გავლენა იქონია ამონაგებზე ლარში.

ნავთობის და გაზის ტრანზიტი

გარდა ზემოხსენებული საქმიანობებისა „ჯგუფი“ აგრეთვე ახორციელებს ნავთობისა და გაზის ტრანზიტს მის საკუთრებაში/კონტროლს ქვეშ არსებული მილსადენებით.

ნავთობის ტრანზიტი ხორციელდება ე.წ. ბაქო-სუფსის ნავთობსადენის მეშვეობით, რომლის ოპერატორი არის Azerbaijan International Operation Company, რომელიც არის საერთაშორისო კომპანია BP-ს მფლობელობაში არსებული კომპანია და ახორციელებს საქართველოში საქმიანობას. 2019 წლის განმავლობაში ნავთობსადენში გატარებულმა ნავთობის მოცულობამ შეადგინა 27,843 ბარელი ნავთობი, ხოლო შემოსავალმა ტრანზიტიდან - 21,168 ათასი ლარი.

ჯგუფის განვითარების გეგმები

“ჯგუფის” სტაბილური და წარმატებული განვითარებისთვის მნიშვნელოვანია, რომ “ჯგუფს” ჰქონდეს სტრატეგიული ხედვა, რომელზეც ის იქნება ორიენტირებული გრძელვადიან პერსპექტივაში. ამისთვის საჭიროა “ჯგუფის” სტრატეგიის ძირითადი მიმართულებების შესწავლა და მათი განვითარების გეგმის შემუშავება.

“ჯგუფის” სტრატეგიის ძირითადი მიმართულებებია:

- იაფი ენერგორესურსების მოზიდვა და რეგიონალურ ენერგოკომპანიებთან თანამშრომლობა მოწოდების იაფი და საიმედო, მათ შორის ახალი წყაროების უზრუნველყოფის მიზნით;
- საქართველოს ტერიტორიის გავლით ნავთობისა და გაზის არსებული და დაგეგმილი სატრანზიტო პროექტების განვითარების აქტიური მხარდაჭერა;
- სატრანზიტო პროექტებიდან მიღებული შემოსავლების გამოყენების ეფექტური მექანიზმების დანერგვა, ენერგო რესურსებზე საბაზრო ფასის ცვალებადობით გამოწვეული რისკების მინიმუმადე დაყვანისა და საქართველოს მოსახლეობისა და ენერგეტიკული სექტორისათვის ბუნებრივი გაზის ხელმისაწვდომი და გარანტირებული მიწოდების უზრუნველყოფის მიზნით;
- საქართველოში ნავთობისა და ბუნებრივი გაზის სექტორის სხვადასხვა პროექტებში მონაწილეობა სახელმწიფო ინტერესების გატარების ექსკლუზიური უფლებით;
- ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ქსელისა და დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის განახლება და განვითარება მათი ფუნქციონირების მაღალი ტექნიკური საიმედოობის უზრუნველყოფის მიზნით;
- ბიზნესის დივერსიფიკაცია, მათ შორის ქვეყნის ენერგოსაფრთხოებასთან დაკავშირებულ პროექტებში უცხოური ინვესტიციების მოზიდვით გზით.
- რეგიონულ სტრუქტურებში ინტეგრაციის ხელშეწყობა ევროკავშირის მესამე ენერგეტიკული პაკეტით გათვალისწინებული სამართლებრივი ბაზისა და საერთაშორისო ტექნიკური სტანდარტებისა და ნორმების იმპლემენტაციის მეშვეობით.

“კორპორაციის” სტრატეგიული დაგეგმვის და ტექნიკური დეპარტამენტები უწყვეტ რეჟიმში მუშაობენ ახალი ტექნოლოგიების დანერგვის, საქმიანობის ეფექტურობის გაზრდის, ენერგიის დამატებითი წყაროების, ქვეყნის ენერგოდამოუკიდებლობის და სხვა სტრატეგიულად მნიშვნელოვანი მიმართულებებით და ადგენენ გრძელვადიან პროექტებს, რომლის შესრულება და დანერგვა ხდება ეტაპობრივად.

ზემოაღნიშნული მიზნების განხორციელებისთვის „ჯგუფი“ მუდმივად მუშაობს ნავთობისა და გაზის და ელექტროენერგიის წარმოება/მიწოდების ოპერაციებიდან მიღებული შემოსავლების ეფექტურ მართვაზე და ახორციელებს მნიშვნელოვან ინვესტიციებს ქვეყნისთვის მნიშვნელოვან ენერგოპროექტებში საკუთარი სახსრებით.

„ჯგუფი“ აქტიურად თანამშრომლობს საერთაშორისო ფინანსურ ინსტიტუტებთან პროექტების დაფინანსების კუთხით.

2020 წლის 11 მარტს, ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ (WHO) კორონავირუსის პანდემია გამოაცხადა. COVID-19-ის საზოგადოებრივი ჯანმრთელობისთვის პოტენციურად სერიოზულ საფრთხეზე რეაგირების მიზნით, საქართველოს მთავრობამ ვირუსის გავრცელების შესაკავებლად, ქვეყანაში საქმიანობებზე გარკვეული შეზღუდვები დააწესა, მათ შორის, ადამიანების ტრანსსასაზღვრო გადაადგილების შეზღუდვების დაწესება, უცხოელი ვიზიტორებისთვის შემოსვლის შეზღუდვები და ბიზნეს საზოგადოებისთვის რეკომენდაციის გაცემა, რომ თანამშრომლები სახლიდან მუშაობის რეჟიმზე გადაიყვანონ.

ბევრ ქვეყანაში, კარანტინისა და ბიზნესის შეფერხების გამო, ნავთობის გლობალური მოთხოვნა მკვეთრად შემცირდა, რამაც გამოიწვია ზედმეტი მიწოდება და ნავთობის ფასების მკვეთრი ვარდნა.

ეს მოვლენები უარყოფით გავლენას მოახდენს ეკონომიკაზე, მათ შორის:

- ბიზნეს ოპერაციებისა და ეკონომიკური საქმიანობის შეფერხება, რაც უარყოფითად იმოქმედებს მიწოდების ჯაჭვებზე და ხელშეკრულებების დარღვევაზე;
- გარკვეულ სექტორებში ბიზნესის მნიშვნელოვანი შეფერხება, როგორც შიდა ბაზარზე, ისე ექსპორტზე ორიენტირებული ბიზნესებისთვის, რომლებიც საგარეო ბაზრებზე არიან დამოკიდებულნი. ძირითადად დაზარალებულ სექტორებში შედის საცალო ვაჭრობა, მოგზაურობა და ტურიზმი, გასართობი და სასტუმროების სექტორი, ტრანსპორტირება, ნავთობის მრეწველობა, მშენებლობა, ავტომობილები, სადაზღვევო და ფინანსური სექტორი.
- მეორეხარისხოვანი საქონლისა და მომსახურების მოთხოვნის მნიშვნელოვანი შემცირება;
- ეკონომიკური გაურკვევლობის ზრდა, რაც გამოიხატება აქტივების უფრო ცვალებად ფასებში და ვალუტის გაცვლით კურსებში.

„ჯგუფი“ მუშაობს ენერგეტიკის სექტორში. მისი ძირითადი საქმიანობა მოიცავს ელექტროენერგიის წარმოებას, გაზით ვაჭრობას და მილსადენებთან დაკავშირებულ ოპერაციებს.

COVID-19-ის აფეთქებამ არსებითი გავლენა არ იქონია „ჯგუფის“ ყოველდღიურ ოპერაციებზე. „ჯგუფის“ გაყიდვები დარჩა შედარებით სტაბილურ დონეზე და მისი ოპერაციები, მათ შორის მიწოდებები, არ შეფერხებულა. თუმცა, „ჯგუფს“ მოუწია სამომავლო გეგმების გადახედვა, COVID-19-ის ზეგავლენის გამო ადგილობრივ და საერთაშორისო ეკონომიკაზე.

კერძოდ, „კორპორაცია“ პანდემიის აფეთქებამდე აპირებდა არსებული 250 მილიონი აშშ დოლარის ევროობლიგაციების რეფინანსირებას 2020 წლის აპრილში, რაც არ განხორციელდა, რადგან საერთაშორისო ფინანსურმა ბაზრებმა სხვადასხვა აქტივების კლასებში განიცადეს მნიშვნელოვანი რყევები და აღნიშნული ანგარიშის მომზადების მომენტისთვის ვერ ინარჩუნებენ სტაბილურ პოზიციებს.

„კორპორაცია“ შევიდა მოლაპარაკებებში საერთაშორისო ფინანსურ ინსტიტუტებთან და 2020 წლის სექტემბერში მოხდა სესხის ხელშეკრულებაზე ხელის მოწერა ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკთან. სესხის ხელშეკრულების გამოყოფილი 217 მილიონი ევრო სრულად მოხმარდება 2021 წელს ევროობლიგაციების რეფინანსირებისთვის.

ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ „კომპანიასა“ და „ჯგუფს“ ექნებათ საკმარისი რესურსები, რომ გააგრძელონ ფუნქციონირება ახლო მომავალში. იმის გათვალისწინებით, რომ „კორპორაციამ“ მოახერხა რეფინანსირებისთვის სახსრების მოძიება, გარდაბნის 2-ე თბოსადგურმა დაიწყო შემოსავლების გენერირება და სხვა ფაქტორების გათვალისწინებით, „კორპორაცია“ ინარჩუნებს მყარ პოზიციებს ენერგეტიკულ ბაზარზე და განაგრძობს ფუნქციონირებას და განვითარებას.

საინვესტიციო საქმიანობა

„ჯგუფი“ ეწევა აქტიურ საინვესტიციო საქმიანობას თავისი საქმიანობის მიმართულებების გაფართოების მიზნით და დამატებითი მოგების მიღების მიზნებისთვის. COVID-19-ის აფეთქების გამო „კორპორაციამ“ მიზანშეწონილად მიიჩნია გარკვეული საინვესტიციო პროექტების ვადის გადაწევა, თუმცა აღნიშნული პროექტები განხორციელდება, რადგან ისინი წარმოადგენს ქვეყნისთვის სტრატეგიულად მნიშვნელოვან პროექტებს.

2019 წლის ბოლოსთვის „კორპორაციას“ აქვს 51% და 100% წილი შპს გარდაბნის თბოსადგურსა და შპს გარდაბნის თბოსადგური 2-ში, შესაბამისად. კორპორაცია აგრეთვე ფლობს 100%-იან წილს შპს საქართველოს გაზსაცავის კომპანიაში. აღნიშნული შვილობილი კომპანიები დაარსდა გარდაბანში თბოელექტროსადგურების მშენებლობის და ოპერირების, საქართველოში პირველი მიწისქვეშა გაზსაცავის მშენებლობის პროექტების განხორციელების მიზნებისთვის.

1.1. შპს გარდაბნის თბოსადგური - გარდაბნის თბოელექტროსადგურის პროექტი

შპს გარდაბნის თბოსადგური დაარსდა 2013 წლის ოქტომბერში. ახალი შვილობილი კომპანია შეიქმნა „კორპორაციის“ და სს საპარტნიორო ფონდის წილობრივი მონაწილეობით 51% და 49% შესაბამისად. შვილობილი კომპანიის საწესდებო კაპიტალი განისაზღვრა 100,000 აშშ დოლარით. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გადახდილმა კაპიტალმა შეადგინა 175,185 ათასი ლარი (2017: 171,185 ათასი ლარი).

შვილობილი კომპანია შეიქმნა გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურის მშენებლობისა და ექსპლუატაციაში მოსაყვანად. სამშენებლო სამუშაოები დასრულდა 2015 წლის ივლისში. 2015 წლის სექტემბრიდან გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურმა დაიწყო შემოსავლის გენერირება.

შპს გარდაბნის თბოსადგური ყოველწლიურად გამოიმუშავებს საქართველოში წარმოებული ელექტროენერგიის 9-11%-ს. 2019 წელს შპს გარდაბნის თბოსადგურის მიერ წარმოებულმა ელექტროენერგიის მოცულობამ შეადგინა 1,315 გვტ. სთ.

შპს გარდაბნის თბოსადგურის ოპერირებაში ჩართულია უმეტესწილად ადგილობრივი კადრები და დასაქმებულთა რაოდენობა აჭარბებს 210 თანამშრომელს.

1.2 შპს გარდაბნის თბოსადგური 2 - გარდაბნის მეორე თბოელექტროსადგურის პროექტი

2016 წლის აგვისტოში დაფუძნდა შპს გარდაბნის თბოსადგური 2 - ახალი შვილობილი კომპანია, რომლის საწესდებო კაპიტალი განისაზღვრა 10,000 ათასი ლარით, რომელშიც „კორპორაცია“ ფლობს 100%-იან წილს. 2019 წლის განმავლობაში „ჯგუფის“ მიერ განხორციელდა დამატებითი ინვესტიციები შპს გარდაბნის თბოსადგური 2-ის კაპიტალში და მოხდა სესხის გაცემა გარდაბნის მეორე თბოელექტროსადგურის მშენებლობის დაფინანსებისთვის. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ახალი შვილობილი კომპანიის კაპიტალმა შეადგინა 266,909 ათასი ლარი.

2019 წლის დეკემბერში დასრულდა ყველა ძირითადი სამშენებლო სამუშაოები და იმავე თვიდან თბოსადგურმა სატესტო რეჟიმში დაიწყო ოპერირება.

2020 წლის მარტში შპს გარდაბნის თბოსადგური 2-მა სემეკ-ისგან მიიღო ოპერირების ლიცენზია და ამ პერიოდიდან სრულად შევიდა ექსპლუატაციაში. გარდაბნის მეორე თბოელექტროსადგურის სრულად დატვირთვა იგეგმება 2020 წლის სექტემბრიდან.

გარდაბნის ახალი კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურის დაგეგმილი სიმძლავრე 230 მგვტ-ს შეადგენს.

1.3 შპს საქართველოს გაზსაცავის კომპანია - მიწისქვეშა გაზსაცავის პროექტი,

2018 წლის ოქტომბერში „ჯგუფმა“, 100%-იანი წილობრივი მონაწილეობით, დააფუძნა შპს საქართველოს გაზსაცავის კომპანია, რომელიც განახორციელებს სამგორის სამხრეთი თადის საბადოს ბაზაზე საერთაშორისო სტანდარტების მქონე მიწისქვეშა გაზსაცავის პროექტს.

მიწისქვეშა გაზსაცავის ძირითადი დანიშნულებაა: სახელმწიფოს ენერგოუსაფრთხოების/დამოუკიდებლობის ხარისხის ამაღლება; პიკური მოხმარებისა და მოწოდების დაუგეგმავი შეწყვეტით წარმოშობილ კრიტიკულ პერიოდში, დაცული მომხმარებლების უწყვეტი, გარანტირებული გაზმომარაგების უზრუნველყოფა; გაზის მიწოდების სისტემის მოქნილობის ზრდა და სეზონური დისბალანსის რეგულირების შესაძლებლობა საკუთარი ძალებით; აგრეთვე ვერო გაერთიანების წინაშე ბუნებრივი გაზის მიწოდების უსაფრთხოების ნაწილში ნაკისრი ვალდებულებების, კერძოდ უსაფრთხო მიწოდების სტანდარტის მოთხოვნების დაკმაყოფილება.

პროექტის განხორციელებისთვის „ჯგუფმა“ მოიზიდა ფინანსური სახსრების ნაწილი საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებიდან (KfW Development Bank) და ახორციელებს აქტიურ მოლაპარაკებებს დარჩენილი ნაწილის დაფინანსების მიღების მიზნით.

მიმდინარე ეტაპზე მომზადებულია პროექტის ტექნიკურ-ეკონომიკური დასაბუთება, გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში და მიწისქვეშა გაზსაცავის მოწყობა-ოპერირების მარეგულირებელი შესაბამისი კანონმდებლობის პროექტი.

2019 წლის ბოლოს შპს საქართველოს გაზსაცავის კომპანიაში განხორციელებული ინვესტიციების მოცულობამ შეადგინა 34,473 ათასი ლარი.

1.4 „სარმატია“ - ნავთობის ევრო-აზიური სატრანსპორტო კორიდორის (EAOTC) პროექტის განმახორციელებელი საერთაშორისო კომპანია

საქართველო წარმოადგენს სამხრეთის ენერგეტიკული დერეფნის მნიშვნელოვან სატრანზიტო ქვეყანას, რომლის ფარგლებშიც დაგეგმილია სტრატეგიული პროექტების განხორციელება. სამხრეთის ენერგეტიკული დერეფნის განვითარების შედეგად, კიდევ უფრო გაიზრდება ევროკავშირის ენერგოსაფრთხოების ხარისხი. „კორპორაცია“ ევრო-აზიის ნავთობის სატრანსპორტო კორიდორის (EAOTC) პროექტის ერთ-ერთი თანადამფუძნებელი და რეალიზაციის ხელშემწყობია.

ევრო-აზიის ნავთობის სატრანსპორტო კორიდორის (EAOTC) პროექტის მიზანია ევროკავშირის წევრი ქვეყნების ენერგო უსაფრთხოების ამაღლება კასპიის ზღვის რეგიონიდან აზერბაიჯანის, საქართველოს, უკრაინის ნავთობის ტრანსპორტირებისათვის საიმედო მარშრუტის ჩამოყალიბების მეშვეობით. EAOTC ძირითადად მოიცავს არსებულ ნავთობის ტრანსპორტირების ინფრასტრუქტურას. დამატებით გათვალისწინებულია ახალი, 700 მმ დიამეტრის მილსადენის მშენებლობა ბროდიდან (უკრაინა) ადამოვოს (პოლონეთი) მიმართულებით, შემდგომ კი „დრუჟბას“ არსებული მილსადენების სისტემის გამოყენება. მანძილი ბროდიდან ადამოვოს სატუმბო სადგურამდე დაახლოებით 397 კმ-ია.

დაგეგმილია EAOTC პროექტის ეტაპობრივი რეალიზაცია 20 მლნ ტონამდე წლიური გამტარუნარიანობით. პროექტის რეალიზაციის პირველ ეტაპზე ტექნიკურად შესაძლებელი იქნება კასპიის ზღვის რეგიონიდან ყოველწლიურად 10 მლნ ტონამდე ნავთობის მიწოდება ევროპის ქვეყნებში, მათ შორის საგანგებო სიტუაციებში, თუ სამიზნე ბაზრის ნავთობგადამამუშავებელი ქარხნებისათვის, ნავთობის მიწოდება ტრადიციული წყაროებიდან შეწყდება, მნიშვნელოვნად შემცირებდა რაიმე, მათ შორის პოლიტიკური მიზეზის გამო ან ხარისხის გაუარესების გამო.

განვითარების მეორე ეტაპზე გათვალისწინებულია აზერბაიჯან-საქართველოს მონაკვეთზე ახალი, დაახლოებით 830 კმ სიგრძის ნავთობსადენის მშენებლობა ან რკინიგზის გამტარუნარიანობის გაზრდა.

რეგიონში უკანასკნელ პერიოდში ჩამოყალიბებული პოლიტიკური და ეკონომიკური სიტუაცია, მათ შორის, რუსული ნავთობის მიწოდებასთან დაკავშირებული 2019 წლის აპრილ-ივნისში განვითარებული ინციდენტი, რომელმაც შეაფერხა ევროპის ზოგიერთი ნავთობგადამამუშავებელი საწარმოს მუშაობა და/ან გამოიწვია სახელმწიფოთა სტრატეგიული მარაგების გაუმართლებელი ხარჯვა, მნიშვნელოვნად ამაღლებს პროექტის რეალიზაციის აქტუალობას.

განსაკუთრებულად უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველო, ისევე როგორც აზერბაიჯანი, ფლობს საკმარის ინფრასტრუქტურას (მილსადენები, რკინიგზა, საზღვაო ტერმინალები) საწყის ეტაპზე ნავთობის შეუფერხებელი მიწოდებისათვის ოდესა-ბროდი, ბროდი-პლოცკის მიმართულებით.

მიმდინარე პერიოდისათვის დასრულებულია EAOTC პროექტის დღეისათვის ერთადერთი დაუკომპლექტებული ბროდი (უკრაინა)-ადამოვოს (პოლონეთი) მონაკვეთის ტედ-ის (Feasibility Study) განახლებული ვერსია, იგეგმება მისი შემდგომი რეალიზაციის ხელშემწყობი სამუშაოთა გააქტიურება.

2019 წელს განხორციელდა „სარმატიას“ საწესდებო კაპიტალის გაზრდა „კორპორაციის“ მონაწილეობით, „კორპორაციის“ 2019 წლის ბიზნეს-გეგმით გათვალისწინებული ხარჯებით. 2019 წლის ბიზნეს-გეგმის მიხედვით, კომპანია „სარმატიას“ საჭიროებებისათვის ბიზნეს გეგმით გათვალისწინებული იყო 80 ათასი ევროს ექვივალენტის გამოყოფა.

უახლოესი პერიოდის სამუშაო გეგმებით გათვალისწინებულია ევრო-აზიის ნავთობის სატრანსპორტო კორიდორის დღეისათვის ერთადერთი დაუკომპლექტებული ბროდი-ადამოვოს მონაკვეთის წინა საინჟინრო დაპროექტების მომზადება, საჭირო მიწების შეძენა და სამშენებლო ნებართვების მიღება, აგრეთვე მოლაპარაკებების დაწყება „სარმატიას“ პოტენციურ კლიენტებთან (აღმოსავლეთ და ცენტრალური ევროპის ნავთობგადამამუშავებელ ქარხნებთან), რაც აუცილებელი პირობებია უშუალოდ სამშენებლო სამუშაოების დასაფინანსებლად.

1.5 AGRI LNG Project Company S.R.L - აზერბაიჯანი-საქართველო-რუმინეთის ინტერკონექტორის განმახორციელებელი საერთაშორისო კომპანია

აზერბაიჯანი-საქართველო-რუმინეთის ინტერკონექტორის პროექტი (AGRI) ითვალისწინებს აზერბაიჯანული (ან თურქმენული) გაზის ტრანსპორტირებას მილსადენებით ფოთის პორტამდე, გამათხევადებელი საწარმოსა და ტერმინალის მშენებლობას ფოთში და გათხევადებული გაზის ტრანსპორტირებას ტანკრებით რუმინეთის პორტ მილიამდე. რუმინეთში გაზის რეგაზიფიკაციის შემდეგ გაზი მილსადენებით მიეწოდება რუმინეთისა და უნგრეთის, აგრეთვე ბალკანეთისა და აღმოსავლეთ ევროპის სხვა ქვეყნებს. პროექტი უზრუნველყოფს ევროპის ზოგიერთი ქვეყნის გაზის ბაზრის დამოკიდებულების შერბილებას დომინანტი მიმწოდებლისაგან როგორც მიწოდების წყაროს, ისე მარშრუტის დივერსიფიკაციის საშუალებით. მიმდინარე პერიოდისათვის პროექტის განმახორციელებელი ერთობლივი AGRI LNG Project Company S.R.L. საწესდებო კაპიტალი განაწილებულია დამფუძნებლებს შორის შემდეგი პროპორციით: ROMGAZ (რუმინეთი) - 25% MVM (უნგრეთი) – 25%, SOCAR (აზერბაიჯანი) – 25%, „კორპორაცია“ - 25 %.

წინასწარი ანალიზი ადასტურებს, რომ გარკვეული ხელისშემწეობი წინაპირობების არსებობის შემთხვევაში, მას შემდეგ, რაც დასრულდება აზერბაიჯანის შაჰ-დენიზის საბადოს მეორე ფაზისა და აზერბაიჯანის სხვა საბადოების სრული ათვისების სამუშაოები, სავარაუდოდ 2023-2026 წლების შემდეგ, მიზანშეწონილი იქნება პროექტის იმპლემენტაციის ფაზის დაწყება, რასაც წინ უნდა უძღოდეს პროექტის ტექნიკური დასაბუთების ანგარიშის განახლება, რითაც დადასტურდება მისი კომერციული მიზანშეწონილობა თანამედროვე პირობებში.

აღსანიშნავია, რომ AGRI-ს რეალიზაციის შემაფერხებელ ერთ-ერთ ძირითად ფაქტორად, ენერგეტიკული გაერთიანების ექსპერტების შეფასებით, პროექტის მაღალი ინვესტიციატევადობა ჩაითვალა, რაც ძირითადად სახმელეთო გამათხევადებელი საწარმოს მოწყობის მაღალი დანახარჯებითაა განპირობებული ორიგინალური პროექტის კონცეპციის მიხედვით. თუმცა, უკანასკნელი ინფორმაციის თანახმად, 2010-2012 წლის პერიოდთან შედარებით (როცა პროექტის ტექნიკური ანგარიში მზადდებოდა), დღეისათვის გამათხევადებელი საწარმოს მშენებლობის ღირებულება საშუალოდ 30 – 50 %-ით არის შემცირებული.

2020 წლის თებერვალში ღირებულოთა საბჭოს სხდომაზე მიღებულ იქნა ერთობლივი გადაწყვეტილება AGRI-ის პროექტის სამი წლით გადავადების შესახებ.

1.6 TCP-White Stream Project Company - ტრანსკასპიური მილსადენი - „თეთრი ნაკადის“ პროექტების განმახორციელებელი კომპანია

„კორპორაცია“ ტრანსკასპიური მილსადენი - „თეთრი ნაკადის“ პროექტების განმახორციელებელი კომპანიების 10%-იანი წილის მფლობელია. აღნიშნული პროექტების დანიშნულებათა უზრუნველყოფის თურქმენული გაზის მიწოდება ევროპულ ბაზარზე კასპიის ზღვის ოფშორული, აზერბაიჯანისა და საქართველოს ტერიტორიების გადამკვეთი და შავი ზღვის ოფშორული მილსადენების გამოყენებით. აღსანიშნავია, რომ ტრანსკასპიური

მილსადენის პროექტი შესულია ევროკავშირის ერთობლივი ინტერესების პროექტის (PCI) სტატუსის მქონე პროექტების ჩამონათვალში.

კორპორაცია უზრუნველყოფს აღნიშნული პროექტის მრავალმხრივ (საექსპერტო, ფინანსური) მხარდაჭერას და რეალიზაციის ხელშეწყობას როგორც შიდასახელმწიფოებრივ ისე საერთაშორისო დონეზე. 2019 წელს აღნიშნულ საქმიანობაზე დახარჯულია 50 ათასი ევრო.

1.7 შპს ენგურის ჰიდრომააკუმულირებელი ელექტროსადგური - ჰიდრომააკუმულირებელი ელექტროსადგურის პროექტი

2018 წლის 6 ივნისის საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს თანხმობის წერილის თანახმად, ენგურების თაღოვან კაშხალთან მძლავრი ჰიდრომააკუმულირებელი სადგურის (ჰმეს-ი) ტექნიკურ-ეკონომიკური განხორციელებადობის კვლევის და შემდგომში მშენებლობის პროექტის განხორციელების უზრუნველსაყოფად, „კორპორაციას“ დაევალა შეზღუდული პასუხისმგებლობის ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის მქონე სამეწარმეო საზოგადოების დაფუძნება, რომლის წილთა 40%-40% იქნება „კორპორაციის“ და შპს „ენგურების“ საკუთრება, ხოლო 20% - სს „საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდის“ საკუთრება. საზოგადოების კაპიტალი საწყის ეტაპზე განისაზღვრა 1,500,000 აშშ დოლარით, საიდანაც „კორპორაციის“ შენატანი შეადგენს 600,000 აშშ დოლარს.

2019 წლის ბოლოსთვის „კორპორაციის“ მიერ განხორციელდა ჯამში 813 ათასი ლარის (300 ათასი აშშ დოლარის ექვივალენტის) გადახდა.

ჯგუფის საქმიანობასთან დაკავშირებული ძირითადი რისკები

„კორპორაციაში“ რისკების მართვა ხორციელდება რისკების მართვის სისტემის საფუძველზე, რომელიც გაწერილია კორპორაციის შიდა პოლიტიკაში. კორპორაციის საქმიანობასთან დაკავშირებული რისკები არის შემდეგი:

დარგობრივი რისკები. დარგობრივ რისკებს შეიძლება მიეკუთვნოს სახელმწიფოს მიერ ტარიფების დაუსაბუთებელი რეგულირება და რისკი, რომელიც დაკავშირებულია საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის (სემეკი) მიერ ისეთი ტარიფების შესაძლო დამტკიცებასთან, რომელიც არ ფარავს „კორპორაციის“ ხარჯებს. „კორპორაცია“ აქტიურად თანამშრომლობს სემეკ-თან და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან ამ რისკის შესაძლო უარყოფითი შედეგების მინიმიზაციისთვის, რომ არ მოხდეს „კორპორაციის“ ფინანსური შედეგების გაუარესება და იმავდროულად მოხდეს ქვეყნის ინტერესების გატარება.

ქვეყნის და რეგიონალური რისკები. ქვეყანასა და რეგიონთან დაკავშირებულ რისკებს მიეკუთვნება რისკები, რომლებიც დაკავშირებულია საქართველოს კანონმდებლობის, საგადასახადო პოლიტიკის, სახელმწიფო რეგულირების პირობების შეცვლასთან.

ფინანსური რისკები. თავისი საქმიანობის პროცესში „კორპორაცია“ ექვემდებარება ფინანსური რისკის სხვადასხვა ფაქტორებს, უცხოური ვალუტის კურსის, საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების ზეგავლენის, საკრედიტო ხელშეკრულებების პირობების დაუცველობის, გადახდისუნარიანობის და ფინანსური მდგრადობის რისკის ჩათვლით.

ფინანსური რისკების მართვა

ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენების შედეგად „კორპორაციაზე“ ზეგავლენა აქვს შემდეგ რისკებს:

-საკრედიტო რისკი;

- ლიკვიდურობის რისკი;
- საბაზრო რისკი.

(i) რისკების მართვის სტრუქტურა

სამეთვალყურეო საბჭო მთლიანად პასუხისმგებელია „კორპორაციის“ რისკების მართვის სტრუქტურის შექმნასა და ზედამხედველობაზე.

„კორპორაციის“ რისკის მართვის პოლიტიკა შემუშავებულია რისკების გამოვლენისთვის და ანალიზისთვის, რომლის წინაშეც დგას კომპანია, რისკის სათანადო ლიმიტების და კონტროლების ჩამოყალიბებისთვის, ამ რისკების მონიტორინგისა და ლიმიტების დასაცავად. რისკის მართვის პოლიტიკა და სისტემები რეგულარულად გადაიხედება იმისათვის, რომ მოხდეს საბაზრო პირობებში ცვლილებების ასახვა კომპანიის საქმიანობაში.

(ii) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის „კორპორაციის“ ფინანსური ზარალის რისკი, რომელიც მიიღება თუ კლიენტი ან ფინანსური ინსტრუმენტის მომხმარებელი ვერ შეასრულებს თავის სახელშეკრულებო ვალდებულებებს და ძირითადად წარმოიშობა კომპანიის დებიტორული დავალიანებებიდან, გაცემული სესხებიდან, ვადიანი დეპოზიტებიდან და ფულადი სახსრებისა და მათი ექვივალენტებიდან.

(i) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ „კორპორაცია“ შეეჭიდება სირთულეებს ვალდებულებების შესრულებისას, რომლებიც დაკავშირებულია ფინანსურ დავალიანებებთან, რომლებიც თავისმხრივ იწარება ნაღდი ფულით ან სხვა ფინანსური აქტივების გადაცემით. „კორპორაციის“ მიდგომა ლიკვიდურობის მართვისადმი უზრუნველყოფს, რამდენადაც ეს შესაძლებელია, საკმარისი ლიკვიდური აქტივების არსებობას მისი ვალდებულებების შესასრულებლად, როგორც ჩვეულებრივ, ასევე რთულ პირობებში, „კორპორაციისთვის“ მიუღებელი დანაკარგების წარმოშობისა და რეპუტაციისთვის ზარალის მიყენების გარეშე. „კორპორაციის“ ლიკვიდურობის მართვა ასევე მოიცავს ობლიგაციების ხელშეკრულების დამატებითი პირობების მონიტორინგს.

ჩვეულებრივ, „კორპორაცია“ უზრუნველყოფს საკმარისი ფულადი სახსრების არსებობას 60 დღის განმავლობაში მოსალოდნელი საოპერაციო ხარჯების დასაკმაყოფილებლად, ფინანსური ვალდებულებების შესრულების ჩათვლით; აქ არ გაითვალისწინება იმ გარემოებების პოტენციური ზემოქმედება, რომლებიც არ შეიძლება იყოს წინასწარ განსაზღვრული, ისეთი როგორც ბუნებრივი კატასტროფები.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ცვლილებები საბაზრო ფასებში, როგორიცაა უცხოური ვალუტის კურსი, საპროცენტო განაკვეთები და კაპიტალის ფასები, გავლენას მოახდენს „კორპორაციის“ შემოსავალზე ან მის საკუთრებაში არსებულ ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებაზე. საბაზრო რისკის მართვის მიზანია ბაზარზე არსებული რისკის „კორპორაციაზე“ ზემოქმედების მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში, შემოსავლის ოპტიმიზაციასთან ერთად.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკები ზემოქმედებას ახდენს „კორპორაციის“, ფუნქციური ვალუტისგან განსხვავებულ ვალუტაში დენომინირებულ გაყიდვებზე, შესყიდვებზე და სესხებზე. ვალუტა, რომელშიც ძირითადად დენომინირებულია ეს ტრანზაქციები არის აშშ დოლარი. ზოგადად, „კორპორაციის“ სესხები დენომინირებული არის იმ ვალუტაში, რომელიც ემთხვევა კორპორაციის ძირითადი ოპერაციების შედეგად მიღებულ ფულად ნაკადებს. ეს უზრუნველყოფს ეკონომიკურ ჰეჯირებას ღირებულებების კონტრაქტებში მონაწილეობის აუცილებლობის გარეშე.

„კორპორაციის“ შემოსავლების მნიშვნელოვანი ნაწილი პირდაპირ ან არაპირდაპირ არის დენომინირებული აშშ დოლარში, ისევე როგორც ძირითადი ხარჯები, რომელსაც განეკუთვნება გაზის ხარჯი. შესაბამისად, ვალუტის კურსის ზრდა/შემცირება მნიშვნელოვან გავლენას არ ახდენს „კორპორაციის“ საოპერაციო მოგებაზე. სხვა საოპერაციო ხარჯები უმეტესწილად არის ლარში დენომინირებული და სტაბილური (მნიშვნელოვანი გადაცდომების გარეშე).

„კორპორაციას“ ძირითადი სასესხო ვალდებულება აქვს აშშ დოლარში, რაც გავლენას ახდენს მის ნეტო ფინანსურ შემოსავლებზე/ხარჯებზე.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

ცვლილებები საპროცენტო განაკვეთებზე ძირითადად გავლენას ახდენს სესხებსა და ვალდებულებებზე, მათი საბაზრო ღირებულების (ფიქსირებული განაკვეთის დავალიანების) ან მომავალი ფულადი ნაკადების (ცვლად-განაკვეთიანი დავალიანება) ცვლილების სახით. მენეჯმენტს არ აქვს განსაზღვრული ფორმალური პოლიტიკა იმასთან დაკავშირებით, თუ როგორი იქნება ფიქსირებული ან ცვლადი განაკვეთების ზეგავლენა კორპორაციაზე. თუმცა, ახალი სესხების ან ვალდებულებების აღებისას, მენეჯმენტი იყენებს თავის მსჯელობას, იმისათვის, რომ გადაწყვიტოს რომელი განაკვეთი - ფიქსირებული თუ ცვლადი იქნება უფრო ხელსაყრელი „კორპორაციისთვის“ პერიოდის განმავლობაში ვალდებულებების დაფარვამდე.

„კორპორაცია“ არ აღრიცხავს ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მატარებელ ინსტრუმენტებს სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში აღიარების მეშვეობით ან როგორც გაყიდვისთვის მზას. შესაბამისად, საანგარიშო თარიღისთვის საპროცენტო განაკვეთების ცვლილება გავლენას არ იქონიებს არც მოგება-ზარალზე და არც კაპიტალზე.

ინფორმაცია კორპორაციის მიერ გაცემული დივიდენდების შესახებ

2018 წლის 18 ივლისს „კორპორაციამ“ სს „საპარტნორო ფონდის“ სასარგებლოდ 2017 წლის კონსოლიდირებული მოგებიდან განაწილებული დივიდენდის სახით სრულად გადაიხადა 77,142,100 ლარი.

2019 წლის ივლის-აგვისტოში „კორპორაციამ“ სს „საპარტნორო ფონდის“ სასარგებლოდ 2018 წლის კონსოლიდირებული მოგებიდან განაწილებული დივიდენდის სახით სრულად გადაიხადა 56,470,750 ლარი და 2019 წლის მოგებიდან წინასწარ ჩაურიცხა სს „საპარტნორო ფონდს“ 3,259,250 ლარი (ჯამში გადაირიცხა 60 მილიონი ლარი).

კორპორატიული მართვა. კორპორაციის მმართველობითი ორგანოები

ეფექტური კორპორატიული მმართველობა წარმოადგენს წარმატებული ბიზნესის საფუძველს. „კორპორაციის“ კორპორატიული მმართველობის სისტემა მიმართულია ინვესტირებითან, აქციონერებთან და სხვა დაინტერესებულ პირებთან სანდო და საიმედო ურთიერთობების შენარჩუნებაზე და მის განვითარებაზე, რაც ზრდის „ჯგუფის“ საინვესტიციო მიმზიდველობას.

აქციონერი ნიშნავს და ამტკიცებს კორპორაციის სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობას, რომელიც ანგარიშვალდებულია სს „საპარტნიორო ფონდის“ წინაშე წესდებით განსაზღვრული კომპეტენციის ფარგლებში. სამეთვალყურეო საბჭო, თავის მხრივ, სს „საპარტნიორო ფონდის“/სამინისტროს წარდგენით ნიშნავს კორპორაციის დირექტორთა საბჭოს წევრებს და აკონტროლებს მათ საქმიანობას. სამეთვალყურეო საბჭო აგრეთვე მონაწილეობს „კორპორაციის“ ბიზნეს გეგმის განხილვა-დამტკიცებასა და ფინანსური ვალდებულებების მიზანშეწონილობაში (თუ მათი რაოდენობა წლის განმავლობაში ერთ მილიონ ლარს აღემატება), განიხილავს „კორპორაციის“ საქმიანობის ანგარიშს.

„კორპორაციის“ სამეთვალყურეო საბჭოს მუშაობის შეჯამებისას, აღსანიშნავია, რომ 2019 წლის განმავლობაში ჩატარდა სამეთვალყურეო საბჭოს 10 სხდომა, რომელზეც განხილულ იქნა შემდეგი ძირითადი საკითხები:

- 1) „კორპორაციის“ ბიზნეს-გეგმის განხილვა/კორექტირება;
- 2) „კორპორაციის“ მიერ ბანკებიდან დამატებითი ფინანსური სახსრების მოძიება;
- 3) აქციონერისთვის დივიდენდების გაცემა;
- 4) აუდიტორული ფირმის არჩევა „კორპორაციის“ გარე აუდიტის ჩატარებისთვის.

კორპორაციის შიდა კონტროლის სისტემა

კონტროლის დეპარტამენტი საქმიანობას ახორციელებს „კორპორაციის“ დებულებით განსაზღვრული კომპეტენციის ფარგლებში. კერძოდ დეპარტამენტი:

- აქტიურად არის ჩართული „კორპორაციის“ წლიური ბიზნეს-გეგმის განხორციელების პროცესში, წლიური და პერსპექტიული სამუშაო გეგმის საფუძველზე მიღებული დავალებების შესასრულებლად;
- აკონტროლებს კორპორაციის ცალკეული სტრუქტურული ერთეულების საქმიანობას, განსაზღვრავს აქტუალურ საკითხებს, მოსალოდნელ რისკებს, შეიმუშავებს რეკომენდაციებს, პრევენციული ღონისძიებების გასატარებლად;
- აწარმოებს მუდმივ მონიტორინგს „კორპორაციის“ თანამშრომელთა მხრიდან შინაგანაწესის დაცვაზე.
- საკითხთა შესწავლისას გამოვლენილი ხარვეზების, ნაკლოვანებების აღმოსაფხვრელად, რეკომენდაციებს წარუდგენს „კორპორაციის“ დირექტორთა საბჭოს.

გაწეული მუშაობის შედეგად უზრუნველყოფილია „კორპორაციის“ სტრუქტურული ერთეულების საქმიანობის წარმართვა გეგმაზომიერად, შემუშავებული პროცედურების, წესის, რეგლამენტის მიხედვით, მინიმუმამდეა შემცირებული გაუთვალისწინებელი წინააღმდეგობები, ადამიანური და მატერიალური ფაქტორებით გამოწვეული ეკონომიკური, ფინანსური და შრომითი რესურსების დანაკარგები.

მიმდინარეობს „კორპორაციის“ მშენებლობის ზედამხედველობის დეპარტამენტის მშენებლობის სამსახურის 2016 წლის საქმიანობის აუდიტი. მშენებლობის სამსახურის გამოცდილებისა და პრაქტიკის სიმწირის გათვალისწინებით საკითხის შესწავლის პროცესში მიმდინარეობს მიღებულ სტანდარტებთან გამოვლენილი ნაკლოვანებების აღმოფხვრა და დადებითი ტენდენციების გამოყოფა.

შესწავლის პროცესშია განსახლებისა და ნებართვების უზრუნველყოფის დეპარტამენტის გარემოს დაცვისა და შრომის უსაფრთხოების სამსახურის 2016 წელს გაწეული საქმიანობის აუდიტი.

სამსახური მუდმივ კონტროლს ახორციელებს „კორპორაციის“ ავტოსატრანსპორტო საშუალებების გამოყენებისა და მათი ეფექტური მართვის პროცესზე, ასს საქმიანობის წესის შესაბამისად, რომელიც კორპორაციის დირექტორთა საბჭომ მიიღო კონტროლის დეპარტამენტის რეკომენდაციის საფუძველზე.

„კორპორაციის“ „შინაგანაწესის“ და თანამშრომელთა შრომითი ხელშეკრულებით დათქმულ უფლება მოვალეობათა შესრულების კონტროლის მიზნით, დეპარტამენტი ელექტრონული სისტემის „ტურნიკეტის“ მეშვეობით ყოველდღიურ კონტროლს ახორციელებს შრომის რეჟიმის დაცვის მდგომარეობაზე. მონიტორინგის შედეგები ყოველი თვის 10 რიცხვამდე წარედგინება გენერალურ დირექტორს. „შინაგანაწესის“ მე-6 მუხლის საფუძველზე, გენერალური დირექტორის ბრძანებით გატარებულია შესაბამისი ღონისძიებები გამოვლენილი ნაკლოვანებების აღმოფხვრისათვის.

კონტროლის დეპარტამენტის თანამშრომლები წლის განმავლობაში განსახლებისა და ნებართვების უზრუნველყოფის დეპარტამენტის მიერ შექმნილი სპეციალისტების ჯგუფთან ერთად მონაწილეობდნენ „კორპორაციის“ წლიური გეგმით განსაზღვრული მაგისტრალური გაზსადენების მშენებლობის პროექტების განსახორციელებლად წინასწარი სამუშაოების შესრულების პროცესში.

ასევე მუდმივ კონტროლზეა, 2016 წლის კონტროლის დეპარტამენტის ანგარიშით განსაზღვრული რეკომენდაციებისა და წინადადებების შესრულება.

დეპარტამენტი თავის საქმიანობას ასრულებს კორპორაციის დეპარტამენტებთან და სხვა სტრუქტურულ ერთეულებთან მჭიდრო კავშირში. ასე მაგალითად, შესწავლილ იქნა კორპორატიული მართვის დეპარტამენტის საქმის წარმოების სამსახურის საქმიანობა, აუდიტის მიერ შემუშავებული რეკომენდაციების გათვალისწინებით კორპორატიული მართვის დეპარტამენტმა დირექტორთა საბჭოზე დაამტკიცა საქმის წარმოების ინსტრუქცია.

გარემოს დაცვა

გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული რისკების გაცნობიერება, გაკონტროლება და მათზე ადეკვატური რეაგირება „ჯგუფის“ გარემოსდაცვითი სტრატეგიის ნაწილია.

მშენებლობის ზედამხედველობის დეპარტამენტის გარემოზე ზედამხედველობის ჯგუფი უზრუნველყოფს „კორპორაციის“ მიერ ჩასატარებელი სამუშაოების გარემოზე ზემოქმედების რისკის ღონის განსაზღვრასა და შეფასებას, ამ რისკის შემცირების ან აღმოფხვრის ადეკვატური ზომების მიღებას. ასევე, მილსადენების, ჭაბურღილების, სხვა ტექნიკური ობიექტების და ახალი სისტემების პროექტირების, მშენებლობის და შემდგომი ექსპლუატაციის ფაზების გარემოსდაცვითი მონიტორინგისა და კომპეტენციის ფარგლებში, გარემოზე ზემოქმედების შესწავლა-შეფასებას, გარემოზე ზემოქმედების შეფასების და ზოგადად გარემოს დაცვის საკითხების შესახებ დოკუმენტაციის წარმოებას.

2019 წლის განმავლობაში განხორციელებულ და მიმდინარე პროექტებზე გამოქვეყნებული გარემოსდაცვითი ანგარიშები დეტალურად აღწერს „ჯგუფის“ ზეგავლენას გარემოზე და მიუთითებს რამდენად დიდ ყურადღებას აქცევს „ჯგუფი“ გარემოსდაცვით საკითხებს თითოეული პროექტის განხორციელებისას.

კორპორატიული სოციალური პასუხისმგებლობა

„ჯგუფის“ ხედვებიდან, ფასეულობებიდან და სტრატეგიული მიზნებიდან გამომდინარე „ჯგუფი“ განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს სოციალურ პასუხისმგებლობას. თანამშრომლებზე და გარემოზე ზრუნვა, ქველმოქმედება და სხვა სოციალურად საჭირო აქტივობები არის ის ძირითადი მიმართულებები, რომლებზეც კონცენტრირებულია „ჯგუფი“ სოციალური პასუხისმგებლობის კუთხით.

თანამშრომლები - „კორპორაციის“ უმთავრესი აქტივი, რომელზეც „ჯგუფი“ აქტიურად ზრუნავს სასიამოვნო სამუშაო გარემოს შექმნით, პროფესიული ზრდის პერსპექტივების შექმნით და სხვადასხვა ფულადი/არაფულადი ბენეფიტების შეთავაზებით.

„ჯგუფში“ დასაქმებული თანამშრომლების რაოდენობა აღემატება 800 ადამიანს, რომელთაგან 600 ადამიანზე მეტი არის მუდმივად მომუშავე თანამშრომელი. „ჯგუფს“ ჰყავს დაქირავებული დროებითი თანამშრომლები, გარკვეული სამუშაოების შესრულებისთვის.

„ჯგუფი“ აქტიურ მონაწილეობას იღებს თანამშრომლების კვალიფიკაციის ამაღლებაში და აფინანსებს პროფესიულ ტრეინინგებს და გადამზადებას, იმისათვის, რომ ჰყავდეს პროფესიონალი და კონკურენტუნარიანი კადრები.

ქველმოქმედება - „ჯგუფი“ აქტიურად ჩართულია სხვადასხვა საქველმოქმედო აქციებში, რომლებიც ეხება მეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების დახმარებას და მათი პირობების გაუმჯობესებას, იმ პირების დახმარებას, რომლებსაც ესაჭიროებათ მკურნალობა/რეაბილიტაცია. ჯგუფი აგრეთვე თანამშრომლობს სხვადასხვა საქველმოქმედო ორგანიზაციებთან და კორპორაციის შიგნით ახორციელებს ინფორმაციის გაცვლას, რათა თანამშრომლებიც იყვნენ ინფორმირებულები და აქტიური მონაწილეობა მიიღონ დახმარების პროექტებში/პროგრამებში.

წინამდებარე კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშგება დამტკიცებულია მენეჯმენტის მიერ 2020 წლის 29 სექტემბერს და ხელმოწერილია:

გივი ბახტაძე
გენერალური დირექტორი

ომარ ოგბაიძე
ფინანსური დირექტორი

თანამშრომლები - „კორპორაციის“ უმთავრესი აქტივი, რომელზეც „ჯგუფი“ აქტიურად ზრუნავს სასიამოვნო სამუშაო გარემოს შექმნით, პროფესიული ზრდის პერსპექტივების შექმნით და სხვადასხვა ფულადი/არაფულადი ბენეფიტების შეთავაზებით.

„ჯგუფი“ დასაქმებული თანამშრომლების რაოდენობა აღემატება 800 ადამიანს, რომელთაგან 600 ადამიანზე მეტი არის მუდმივად მომუშავე თანამშრომელი. „ჯგუფს“ ჰყავს დაქირავებული დროებითი თანამშრომლები, გარკვეული სამუშაოების შესრულებისთვის.

„ჯგუფი“ აქტიურ მონაწილეობას იღებს თანამშრომლების კვალიფიკაციის ამაღლებაში და აფინანსებს პროფესიულ ტრენინგებს და გადამზადებას, იმისათვის, რომ ჰყავდეს პროფესიონალი და კონკურენტუნარიანი კადრები.

ქველმოქმედება - „ჯგუფი“ აქტიურად ჩართულია სხვადასხვა საქველმოქმედო აქციებში, რომლებიც ეხება მეზუღეული შესაძლებლობების მქონე პირების დახმარებას და მათი პირობების გაუმჯობესებას, იმ პირების დახმარებას, რომლებსაც ესაჭიროებათ მკურნალობა/რეაბილიტაცია. ჯგუფი აგრეთვე თანამშრომლობს სხვადასხვა საქველმოქმედო ორგანიზაციებთან და კორპორაციის შიგნით ახორციელებს ინფორმაციის გაცვლას, რათა თანამშრომლებიც იყვნენ ინფორმირებულები და აქტიური მონაწილეობა მიიღონ დახმარების პროექტებში/პროგრამებში.

წინამდებარე კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშგება დამტკიცებულია მენეჯმენტის მიერ 2020 წლის 29 სექტემბერს და ხელმოწერილია:

გივი ბახტაძე

გენერალური დირექტორი

ოზაროგბაიძე

ფინანსური დირექტორი

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის
კორპორაცია“

2019 წლის კონსოლიდირებული
ფინანსური ანგარიშგება

შინაარსი

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა	3
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	9
კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	10
კონსოლიდირებული საკუთარ კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	11
კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	12
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	13

შპს „KPMG Georgia“

ჯი ემ თი პლაზა

მე-5 სართული, თავისუფლების მოედანი №4

თბილისი, საქართველო 0105

ტელეფონი: +995 322 93 5713

ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ დირექტორთა საბჭოს

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ (შემდგომში „კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კონსოლიდირებულ მოგების ან ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას, საკუთარ კაპიტალში ცვლილებებისა და კონსოლიდირებულ ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, და ასევე მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკებს და სხვა განმარტებითი ხასიათის ინფორმაციას.

ჩვენი აზრით, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს „ჯგუფის“ კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კონსოლიდირებულ საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებულ ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

დასკვნის საფუძველი

ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ები) შესაბამისად. ხსენებული სტანდარტების საფუძველზე ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში „აუდიტორთა პასუხისმგებლობები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით), კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის საქართველოში არსებულ შესაბამის ეთიკურ მოთხოვნებთან ერთად, ჩვენ ვართ „ჯგუფისგან“ დამოუკიდებლები და ასევე ვართ შესაბამისობაში IESBA კოდექსის სხვა ეთიკურ პასუხისმგებლობებთან. ჩვენ მიგვაჩნია, რომ აუდიტის მსვლელობისას ჩვენ მიერ მოპოვებული მტკიცებულებები წარმოადგენს აუდიტორული დასკვნისათვის საკმარის და შესაბამის საფუძველს.

მნიშვნელოვანი აუდიტორული საკითხები

მნიშვნელოვანი აუდიტორული საკითხები მოიცავს საკითხებს, რომლებიც ჩვენი პროფესიონალური მსჯელობით ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის პროცესში. აღნიშნული საკითხები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის და ჩვენი დასკვნის გაკეთების პროცესში არის გათვალისწინებული და ჩვენ არ გავცემთ ცალკე დასკვნას მათთან დაკავშირებით.

COVID-19 -ის აფეთქებასთან დაკავშირებული უწყვეტი ფუნქციონირების საკითხები

გთხოვთ იხილეთ შენიშვნა 2 (b) კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში

მნიშვნელოვანი აუდიტორული საკითხი	როგორ არის გათვალისწინებული საკითხი ჩვენს აუდიტში
„ჯგუფის“ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპის მიხედვით. 2020 წლის 11 მარტს, ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ (WHO) COVID-19 კორონავირუსის პანდემია გამოაცხადა. საქართველოს მთავრობამ მიიღო ვირუსის გავრცელების საწინააღმდეგო ზომები მათ შორის დააწესა შეზღუდვები გარკვეულ საქმიანობებზე. აღნიშნული შეზღუდვები მოიცავს საზღვრის ჩაკეტვას, კარანტინს, ტრანსპორტის და ადგილობრივ ტრანსპორტირებაზე მკაცრი შეზღუდვების დაწესებას, აკრძალვა სოციალურ, კულტურულ, დასასვენებელ ან სპორტულ ღონისძიებებზე. შედეგად, ჯგუფი იძულებული იყო დროებით გადაეყვანა მისი პერსონალის ნაწილი სახლიდან მუშაობის რეჟიმზე და დაეკორექტირებინა საოპერაციო გეგმები. „ჯგუფის“ უწყვეტი ფუნქციონირების შეფასება დაფუძნებული იყო ფულადი ნაკადების პროგნოზებზე, რომლებიც ხელმძღვანელობის თვალსაზრისით, ამყარებენ დაშვებას, რომ ჯგუფს ექნება საკმარისი რესურსები ახლო მომავალში საოპერაციო საქმიანობის გაგრძელებისთვის. ფულადი ნაკადების პროგნოზი, საბაზისო მოვლენათა განვითარების შემთხვევაში, ასახავს რიგ დაშვებებს, მათ შორის ისეთ დაშვებებს რომლებსაც ხელმძღვანელობა მძიმე შედეგების მომტანად მიიჩნევს, მაგრამ რომლებიც შესაძლოა რომ მოხდეს, მაგალითად, არსებული 250 მილიონი აშშ დოლარის ევრო ობლიგაციების რეფინანსირება. შეფასების ნაწილის სახით, ხელმძღვანელობამ ასევე საბაზისო მოვლენათა განვითარების სტრეს ტესტი ჩაატარა - დამატებითი ინფორმაციისთვის გთხოვთ იხილეთ შენიშვნა 2(b). COVID-19-ის პანდემია გლობალური ეკონომიკისთვის უპრეცედენტო გამოწვევას წარმოადგენს, და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების თარიღისთვის, მისი გავლენა გაურკვევლობის არსებით ხარისხს ექვემდებარება.	ჩვენი აუდიტის ფარგლებში, ჩვენ ჩავატარეთ შემდეგი პროცედურები: ჩვენ გავანალიზეთ ხელმძღვანელობის ბუღალტრული აღრიცხვის უწყვეტი ფუნქციონირების საფუძვლების შეფასება, მათი მხრიდან იმ ბიზნეს და ლიკვიდურობის რისკების შეფასების ჩათვლით, რომლებიც COVID-19-ის აფეთქებამ გამოიწვია და მომავალი მოქმედების გეგმა, გამოვლენილი რისკების საპასუხოდ. პროცედურის ნაწილის სახით, ჩვენ ასევე ჩავატარეთ ჯგუფის ფინანსური დირექტორის და სხვა წამყვანი ხელმძღვანელობის დამამტკიცებელი გამოკითხვები. ჩვენ შევამოწმეთ ვირუსის აფეთქების გავლენის შემამსუბუქებელი, მომავალი სამოქმედო გეგმების გონივრულობა და მიზანშეწონილობა, შემდეგი პროცედურების ჩატარების გზით: — ფულადი ნაკადების პროგნოზებში გამოყენებული ძირითადი ვარაუდების შემოწმება საბაზისო მოვლენათა განვითარების მიხედვით. აღნიშნული ძირითადად მოიცავს საოპერაციო საქმიანობებიდან მიღებული ფულადი ნაკადების და დაგეგმილი კაპიტალური დანახარჯების შემოწმებას, ჯგუფის საქმიანობის ჩვენეული გაგების მიხედვით და საჯაროდ ხელმისაწვდომი სამრეწველო/საბაზრო ანგარიშების გამოყენებით; — ხელმძღვანელობის მიერ განხილული, ალტერნატიული მოვლენათა განვითარებების შემოწმება, რაც ევრო ობლიგაციების (დაფარვის ვადით 2021 წლის აპრილი) რეფინანსირებას უკავშირდება; — უწყვეტი ფუნქციონირების დასკვნის უწყვეტი ფუნქციონირების შეფასებაში გამოყენებულ ძირითად დაშვებებში ცვლილებებზე მგრძნობელობის ანალიზის ჩატარება, საბაზისო მოვლენათა განვითარებისთვის სტრეს-ტესტის გონივრულობის მიმოხილვით, და მიმოხილვით იმისა, არსებობდა თუ არა შეფასებაში ხელმძღვანელობის მიკერძოების რაიმე მინიშნება.

ხელმძღვანელობის მხრიდან მაღალი დონის განსჯის აუცილებლობის და თანდაყოლილი გაურკვევლობის გამო, რომელიც დაკავშირებულია მიმდინარე ეკონომიკური გარემოს ფინანსური გავლენის პროგნოზირებასა და შეფასებასთან და ხელმძღვანელობის მიერ დაგეგმილ ზომებთან, ჯგუფის მიერ ბუღალტრული აღრიცხვის უწყვეტი ფუნქციონირების საფუძვლების გამოყენება წარმოადგენს ძირითად აუდიტორულ საკითხს.	ჩვენ შევაფასეთ საბანკო და სხვა დაფინანსების წყაროების ხელმისაწვდომობა და გარიგებები, შესაბამისი დოკუმენტაციის შემოწმების გზით, როგორც არის ხელშეკრულებები საბანკო მომსახურების მიწოდების შესახებ, რომლებიც ხელმოწერილია საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებამდე და მას შემდეგ და შევაფასეთ მასში მოცემული ნებისმიერი სახელშეკრულებო პირობის და სხვა შემზღუდველი პირობების გავლენა. ჩვენ ასევე განვიხილეთ გახდა თუ არა ნებისმიერი დამატებითი შესაბამისი ფაქტი ან ინფორმაცია ხელმისაწვდომი ხელმძღვანელობისთვის მისი შეფასების გაკეთების თარიღის შემდგომ. ჩვენ შევაფასეთ ჯგუფის ახსნა-განმარტებების ადეკვატურობა უწყვეტი ფუნქციონირების შეფასებასთან მიმართებაში და ნებისმიერი დაკავშირებული გაურკვევლობები კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.
---	--

ფასს 15 ის მიხედვით მომხმარებლისთვის მიცემული მატერიალური უფლება

გთხოვთ იხილეთ შენიშვნა 7 კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში

მნიშვნელოვანი აუდიტორული საკითხი	როგორ არის გათვალისწინებული საკითხი ჩვენს აუდიტში
როგორც კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მე-7 შენიშვნაში არის აღწერილი, „ჯგუფმა“ აიღო ძირითადი კლიენტისთვის ფასდაკლების მიწოდების ვალდებულება, , გაზის მიწოდებასთან დაკავშირებით, რომელიც ხელშეკრულებით შეადგენს 15 აშშ დოლარს ათას კუბურ მეტრ გაზზე, კლიენტის მიერ საქართველოს მოსახლეობაზე „სამეღავათო პერიოდის“ განმავლობაში გაყიდულ გაზის მოცულობაზე (გთხოვთ იხილეთ შენიშვნა 7). „ჯგუფის“ მიერ კლიენტზე გაზის ფასდაკლებული ფასით გაყიდვას ადგილი ექნება 2021-2025 წლებში („საკომპენსაციო პერიოდი“). შედეგად, „ჯგუფმა“ დაასკვნა, რომ კლიენტისთვის მიცემული შესაძლებლობა, რომ დამატებითი გაზი ფასდაკლებით შეიძინოს, აძლევს კლიენტს უფლებას შეიძინოს დამატებითი საქონელი იმ ფასად, რომელიც არ ასახავს დამოუკიდებელ გასაყიდ ფასს. შედეგად, 2019 წელს აღიარებულ იქნა შესაბამისი სახელშეკრულებო ვალდებულება, შემოსავლის შესაბამისი შემცირებით, 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის.	ჩვენ ჩავატარეთ შემდეგი აუდიტორული პროცედურები მნიშვნელოვანი აუდიტორული საკითხის მოსგვარებლად: - ჩავატარეთ ხელმძღვანელობის გამოკითხვები, არსებითი უფლების გამოვლენის პროცესის გასაგებად; - ჩავრთეთ ჩვენი საკუთარი შეფასების სპეციალისტები, რათა შეგვემოწმებინა მოსალოდნელ ინფლაციასთან და ხელმძღვანელობის მიერ მოდელში გამოყენებულ, დამოუკიდებელი გაყიდვის ფასის შეფასებაში გამოყენებულ უცხოურ გაცვლით კურსებთან დაკავშირებული დაშვებები; - შევადარეთ 2018 და 2019 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის ბიუჯეტირებული გაყიდვები იგივე პერიოდების ფაქტიურ შედეგებთან, რათა შეგვეფასებინა ხელმძღვანელობის მოსალოდნელი შედეგების ზუსტად ბიუჯეტირების უნარი;

იმ არსებითი უფლების დადგენა, რომელიც ქმნის შესრულების ვალდებულებას, წარმოადგენს მნიშვნელოვან აუდიტორულ საკითხს, ხელმძღვანელობის ანალიზში ჩართული მსჯელობის დონის და დამოუკიდებელი გასაყიდი ფასის დადგენაში და მომავალი გაყიდვების პროგნოზებში ჩართული თანდაყოლილი შეფასების გაურკვევლობების გამო.	- შევაფასეთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მე-7 შენიშვნაში მოცემული ახსნა-განმარტებების შესაბამისობა ფასს 15-ის „ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული. ხელშეკრულებებიდან“ და ბასს 1-ის „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“ მოთხოვნებთან მიმართებაში.
---	---

მმართველობითი ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს „მმართველობით ანგარიშზე“. ეს უკანასკნელი ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება წინამდებარე აუდიტორთა დასკვნის გაცემის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი დასკვნა ფინანსური ანგარიშგების შესახებ არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშს და ჩვენ არანაირი ფორმით არ გავცემთ მასთან დაკავშირებულ დასკვნას.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს მმართველობითი ანგარიშის გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება და განსაზღვრავს, შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიში კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნას ყველა არსებით ასპექტში, ან რაიმე სახით არის თუ არა ხსენებული დოკუმენტი არსებითად დამახინჯებული.

მას შემდეგ, რაც ჩვენ გავეცნობით მმართველობით ანგარიშს, ჩვენ სხვა ინფორმაციასთან დაკავშირებით ვასკვნით:

- შეესაბამება თუ არა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას და მოიცავს თუ არა ის არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს თუ არა ყველა ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება „საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“;

ხელმძღვანელობის და მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და კეთილსინდისიერად წარდგენაზე, ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლის ისეთი მექანიზმების შემუშავებაზე, რომელსაც ხელმძღვანელობა საჭიროდ მიიჩნევს თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებული არსებითი უზუსტობებისაგან თავისუფალი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია „ჯგუფის“ უნარის შეფასებაზე, განაგრძოს ფუნქციონირება, საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით, გასცეს ინფორმაცია უწყვეტი ფუნქციონირების საკითხებთან დაკავშირებით და გამოიყენოს ბუღალტრული აღრიცხვის მსგავსი პრინციპი მანამ, სანამ ხელმძღვანელობას არ გაუჩნდება სურვილი მოახდინოს „ჯგუფის“ ლიკვიდაცია ან შეწყვიტოს მუშაობა, ან არ ექნება რაიმე სხვა რეალური ალტერნატივა, გარდა ზემოთ განსაზღვრული მოქმედებისა.

მმართველობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხს აგებენ „ჯგუფის“ ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენს მიზანს წარმოადგენს გონივრული რწმუნების მიღება იმის თაობაზე, არის თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალი თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებული არსებითი უზუსტობებისგან და აუდიტორთა დასკვნის გაცემა, რომელიც მოიცავს ჩვენს აზრს. გონივრული რწმუნება არის რწმუნებულების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებული არსებითი უზუსტობების გამოვლენას. უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად მოიაზრებოდნენ, თუ მათ შეუძლიათ, ცალკე ან ერთობლივად, გონივრულ ფარგლებში გავლენა მოახდინონ მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის მსვლელობისას, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ამასთან ჩვენ:

- ვახდენთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკების იდენტიფიცირებას და მათ შეფასებას, ამ რისკების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დაგეგმვას და განხორციელებას და ისეთი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვებას, რომლებიც საკმარისი და შესაბამისია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობების არ გამოვლენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს უკანონო ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, განზრახ უმოქმედობას, ფაქტების დამახინჯებას ან შიდა კონტროლის მექანიზმების უგულვებელყოფას.
- ვახდენთ აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის მექანიზმების გააზრებას ვითარების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დასაგეგმად და არა „ჯგუფის“ შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობის შესახებ აზრის გამოსახატავად.
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების შესაბამისობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების მიზანშეწონილობას.
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვის ქვეშ დააყენოს „ჯგუფის“ უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება, საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება უნდა გავამახვილოთ შესაბამის ინფორმაციაზე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ამგვარი ინფორმაცია არაადეკვატური იქნება, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა შესაძლოა აიძულოს „ჯგუფი“ შეწყვიტოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით;
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მთლიან წარდგენას, მის სტრუქტურას და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა;
- ვიღებთ შესაბამის და სათანადო აუდიტორულ მტკიცებულებას „ჯგუფის“ შიგნით არსებული კომპანიების ან ბიზნეს საქმიანობის ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით იმისათვის, რომ გამოვთქვათ აზრი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ პასუხს ვაგებთ „ჯგუფის“ აუდიტის წარმართვაზე და მის ზედამხედველობასა და შესრულებაზე. ჩვენ ერთპიროვნულად ვაგებთ პასუხს ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაზე.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს გავუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენს მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ. მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს ასევე წარვუდგენთ ჩვენს მიერ სათანადო ეთიკურ მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მყოფ ანგარიშს დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებით და გავუზიარებთ მათ ინფორმაციას ყველა ურთიერთობის და სხვა საკითხებთან დაკავშირებით, რომლებიც შესაძლოა ეხებოდეს ჩვენს დამოუკიდებლობას და, შესაბამის შემთხვევაში, უსაფრთხოებასთან დაკავშირებულ ზომებს.

მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებთან გაზიარებული საკითხებიდან გამომდინარე, ჩვენ განვსაზღვრავთ საკითხებს, რომლებიც ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტორული შემოწმების პროცესში და რომლებიც მნიშვნელოვან აუდიტორულ საკითხებს განეკუთვნებიან. აღნიშნულ საკითხებს განვიხილავთ აუდიტორთა დასკვნაში, თუ კანონი ან მარეგულირებელი პროცედურები არ გამოიწვევს ამგვარი საკითხების გამჟღავნებას ან, როდესაც, განსაკუთრებით იშვიათ ვითარებაში, ჩვენ განვსაზღვრავთ, რომ საკითხი არ უნდა იქნას წარმოდგენილი ჩვენს დასკვნაში, იმ მიზეზით, რომ ამგვარი ქცევის უარყოფითმა გავლენამ შესაძლოა გადაწონოს შესაბამისი კომუნიკაციის საზოგადოებრივი ინტერესის სარგებელი.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა გაიცა, არის:

კარენ საფარიანი

შპს „KPMG Georgia“
თბილისი, საქართველო
21 მაისი, 2020 წელი

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“
დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა
გვერდი 6

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს გავუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენს მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ. მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს ასევე წარვუდგენთ ჩვენს მიერ სათანადო ეთიკურ მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მყოფ ანგარიშს დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებით და გავუზიარებთ მათ ინფორმაციას ყველა ურთიერთობის და სხვა საკითხებთან დაკავშირებით, რომლებიც შესაძლოა ეხებოდეს ჩვენს დამოუკიდებლობას და, შესაბამის შემთხვევაში, უსაფრთხოებასთან დაკავშირებულ ზომებს.

მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებთან გაზიარებული საკითხებიდან გამომდინარე, ჩვენ განვსაზღვრავთ საკითხებს, რომლებიც ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტორული შემოწმების პროცესში და რომლებიც მნიშვნელოვან აუდიტორულ საკითხებს განეკუთვნებიან. აღნიშნულ საკითხებს განვიხილავთ აუდიტორთა დასკვნაში, თუ კანონი ან მარეგულირებელი პროცედურები არ გამორიცხავენ ამგვარი საკითხების გამჟღავნებას ან, როდესაც, განსაკუთრებით იშვიათ ვითარებაში, ჩვენ განვსაზღვრავთ, რომ საკითხი არ უნდა იქნას წარმოდგენილი ჩვენს დასკვნაში, იმ მიზეზით, რომ ამგვარი ქცევის უარყოფითმა გავლენამ შესაძლოა გადაწონოს შესაბამისი კომუნიკაციის საზოგადოებრივი ინტერესის სარგებელი.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა გაიცა, არის:

კარენ საფარიანი

შპს „KPMG Georgia“
თბილისი, საქართველო
21 მაისი, 2020 წელი

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

'000 ლარი	შენიშვნა	2019	2018
აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	13	1,175,484	958,401
ავანსები გრძელვადიანი აქტივებისთვის	14	97,170	62,681
არამატერიალური აქტივები		1,421	1,121
ფინანსური იჯარის მოთხოვნა	15	73,134	67,854
გაცემული სესხები	16	16,154	14,952
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	17	15,718	18,959
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	8	2,021	17,182
გრძელვადიანი აქტივები		1,381,102	1,141,150
გაცემული სესხები	16	1,692	-
მარაგები		20,475	17,826
გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა		437	2,171
ავანსები	14	66,198	50,301
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	17	281,628	127,380
შეზღუდული ფულადი სახსრები	18	60	5,607
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	18	135,815	348,595
მიმდინარე აქტივები		506,305	551,880
სულ აქტივები		1,887,407	1,693,030
კაპიტალი	19		
სააქციო კაპიტალი		642,905	626,595
დამატებითი შენატანები კაპიტალში		59,797	71,718
სამართლიანი ღირებულების რეზერვი მესაკუთრეთა			
არაფულადი შენატანებისთვის		(282,181)	(282,181)
გაუნაწილებელი მოგება		531,422	480,665
კომპანიის მესაკუთრეებზე მიკუთვნებადი კაპიტალი		951,943	896,797
არამაკონტროლებელი წილები	24	104,728	91,560
სულ კაპიტალი		1,056,671	988,357
ვალდებულებები			
სესხები და კრედიტები	21	705,122	658,134
სახელმწიფო ვალდებულება	7	4,621	-
გრძელვადიანი ვალდებულებები		709,743	658,134
სესხები და კრედიტები	21	16,902	13,486
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	22	95,477	30,988
მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებები		6,549	-
ანარიცხები		2,065	2,065
მიმდინარე ვალდებულებები		120,993	46,539
სულ ვალდებულებები		830,736	704,673
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		1,887,407	1,693,030

*“ჯგუფმა“ თავდაპირველად ფასს 16, 2019 წლის 1 იანვარს გამოიყენა, მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომის გამოყენებით. ამ მიდგომის ფარგლებში, შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული და ფასს 16-ის თავდაპირველი გამოყენების კუმულაციური გავლენა აღიარდება გაუნაწილებელ მოგებაში თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის.

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომელიც კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია და წარმოდგენილია 13 - 68 გვერდებზე.

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“
 2019 წლის კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნა	2019	2018
შემოსავალი	7	880,581	642,651
გაზის და ნავთობის ღირებულება		(617,269)	(367,473)
ცვეთა		(38,342)	(37,798)
პერსონალის ხარჯები		(23,004)	(20,076)
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა		(15,742)	(10,920)
გაუფასურების ზარალი სავაჭრო მოთხოვნებსა და სახელმწიფო აქტივებზე		(2,668)	-
სხვა ხარჯები	9	(30,535)	(30,371)
სხვა შემოსავალი	10	10,097	2,042
საოპერაციო საქმიანობების შედეგები		163,118	178,055
ფინანსური შემოსავალი	11	22,828	42,391
ფინანსური ხარჯები	11	(66,301)	(64,505)
წმინდა ფინანსური (ხარჯები)/შემოსავალი		(43,473)	(22,114)
მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციების მოგების წილი	8	1,731	1,335
მოგება მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		121,376	157,276
მოგების გადასახადის ხარჯი	12	-	-
მოგება და სულ სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		121,376	157,276
მოგება და მთლიანი სრული შემოსავალი, რომელიც უკავშირდება:			
კომპანიის მესაკუთრეებს		107,226	134,779
არამაკონტროლებელ წილებს		14,150	22,497
		121,376	157,276

*“ჯგუფმა“ თავდაპირველად ფასს 16, 2019 წლის 1 იანვარს გამოიყენა, მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომის გამოყენებით. ამ მიდგომის ფარგლებში, შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული და ფასს 16-ის თავდაპირველი გამოყენების კუმულაციური გავლენა აღიარდება გაუნაწილებელ მოგებაში თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ და მისი სახელით ხელმოწერილია 2020 წლის 21 მაისს შემდეგი პირების მიერ:

გივი ბახტაძე
 გენერალური დირექტორი

ომარ ოგბაიძე
 ფინანსური დირექტორი

კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომელიც კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია და წარმოდგენილია 13 - 68 გვერდებზე.

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“
2019 წლის კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნა	2019	2018
შემოსავალი	7	880,581	642,651
გაზის და ნავთობის ღირებულება		(617,269)	(367,473)
ცვეთა		(38,342)	(37,798)
პერსონალის ხარჯები		(23,004)	(20,076)
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა		(15,742)	(10,920)
გაუფასურების ზარალი სავაჭრო მოთხოვნებსა და სახელშეკრულებო აქტივებზე		(2,668)	-
სხვა ხარჯები	9	(30,535)	(30,371)
სხვა შემოსავალი	10	10,097	2,042
საოპერაციო საქმიანობების შედეგები		163,118	178,055
ფინანსური შემოსავალი	11	22,828	42,391
ფინანსური ხარჯები	11	(66,301)	(64,505)
წმინდა ფინანსური (ხარჯები)/შემოსავალი		(43,473)	(22,114)
მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციების მოგების წილი	8	1,731	1,335
მოგება მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		121,376	157,276
მოგების გადასახადის ხარჯი	12	-	-
მოგება და სულ სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		121,376	157,276
მოგება და მთლიანი სრული შემოსავალი, რომელიც უკავშირდება:			
კომპანიის მესაკუთრეებს		107,226	134,779
არამაკონტროლებელ წილებს		14,150	22,497
		121,376	157,276

“ჯგუფმა“ თავდაპირველად ფასს 16, 2019 წლის 1 იანვარს გამოიყენა, მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომის გამოყენებით. ამ მიდგომის ფარგლებში, შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული და ფასს 16-ის თავდაპირველი გამოყენების კუმულაციური გავლენა აღიარდება გაუნაწილებელ მოგებაში თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ და მისი სახელით ხელმოწერილია 2020 წლის 21 მაისს შემდეგი პირების მიერ:

გივი ბახტაძე
გენერალური დირექტორი

ომარ ოგბაიძე
ფინანსური დირექტორი

კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომელიც კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია და წარმოდგენილია 13 - 68 გვერდებზე.

’000 ლარი	კომპანიის მესაკუთრეებზე მიკუთვნებადი კაპიტალი						
	სააქციო კაპიტალი	დამატებითი გადახდილი კაპიტალი	სამართლიანი ღირებულების რეზერვი მესაკუთრეთა არაფულადი შენატანებისთვის	გაუნაწი- ლებელი მოგება	სულ	არამაკონტრო- ლებელი წილები	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2018 წლის იანვარს	624,916	71,718	(282,181)	428,994	843,447	69,063	912,510
კორექტირება ფასს 9-ის თავდაპირველ გამოყენებაზე	-	-	-	(5,966)	(5,966)	-	(5,966)
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	624,916	71,718	(282,181)	423,028	837,481	69,063	906,544
მოგება და სულ სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	-	134,779	134,779	22,497	157,276
ოპერაციები კომპანიის მესაკუთრეებთან							
შენატანები და განაწილებები							
დივიდენდები							
(იხილეთ შენიშვნა 19(c))	-	-	-	(77,142)	(77,142)	-	(77,142)
სააქციო კაპიტალის ზრდა							
(იხილეთ შენიშვნა 19(a))	1,679	-	-	-	1,679	-	1,679
სულ შენატანები და განაწილებები	1,679	-	-	(77,142)	(75,463)	-	(75,463)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	626,595	71,718	(282,181)	480,665	896,797	91,560	988,357
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	626,595	71,718	(282,181)	480,665	896,797	91,560	988,357
მოგება და სულ სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	-	107,226	107,226	14,150	121,376
ოპერაციები კომპანიის მესაკუთრეებთან							
შენატანები და განაწილებები							
დივიდენდები (იხილეთ შენიშვნა 19(c))	-	-	-	(56,469)	(56,469)	(982)	(57,451)
სააქციო კაპიტალის ზრდა (იხილეთ შენიშვნა 19(a))	16,310	(11,921)	-	-	4,389	-	4,389
სულ შენატანები და განაწილებები	16,310	(11,921)	-	(56,469)	(52,080)	(982)	(53,062)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	642,905	59,797	(282,181)	531,422	951,943	104,728	1,056,671

„ჯგუფმა“ თავდაპირველად ფასს 16, 2019 წლის 1 იანვარს გამოიყენა, მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომის გამოყენებით. ამ მიდგომის ფარგლებში, შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული და ფასს 16-ის თავდაპირველი გამოყენების კუმულაციური გავლენა აღიარდება გაუნაწილებელ მოგებაში თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის.

*სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“
2019 წლის კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება*

'000 ლარი	შენიშვნა	2019	2018
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან			
კლიენტებისგან მიღებული ფულადი სახსრები		849,046	731,564
მიმწოდებლისა და თანამშრომლებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრები		(777,353)	(510,424)
შეზღუდული ფულადი სახსრები		-	(5,607)
სახელმწიფოსგან დამატებითი ღირებულების გადასახადის დაბრუნება		23,891	16,000
ოპერაციებიდან მიღებული ფულადი სახსრები მოგების გადასახადების და პროცენტის გადახდამდე		95,584	231,533
გადახდილი პროცენტი	21	(47,880)	(46,120)
მიღებული პროცენტი		12,917	32,892
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობებიდან		60,621	218,305
საინვესტიციო საქმიანობებიდან მიღებული ფულადი სახსრები			
ძირითადი საშუალებების შეძენა, გადახდილი ავანსების ჩათვლით		(234,084)	(221,268)
მეკავშირე კომპანიებში ინვესტიციები	8	(474)	(367)
მეკავშირე კომპანიებში ინვესტიციების გაყიდვა	8	20,620	-
გაცემული სესხები		(119)	(1,219)
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში კაპიტალის შემცირება	8	3,591	-
ძირითადი საშუალებების რეალიზაციიდან მიღებული ფულადი სახსრები		2,447	1,052
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(208,019)	(221,802)
ფინანსური საქმიანობებიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
გადახდილი დივიდენდები		(60,982)	(77,142)
სესხების დაფარვა		-	(68,358)
მმართველობითი საფასური "KfW" სესხზე	21	(4,455)	-
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(65,437)	(145,500)
წმინდა კლება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		(212,835)	(148,997)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვარს		348,595	498,960
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		55	(1,368)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	18	135,815	348,595

„ჯგუფმა“ თავდაპირველად ფასს 16, 2019 წლის 1 იანვარს გამოიყენა, მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომის გამოყენებით. ამ მიდგომის ფარგლებში, შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული და ფასს 16-ის თავდაპირველი გამოყენების კუმულაციური გავლენა აღიარდება გაუნაწილებელ მოგებაში თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის.

„ჯგუფმა“ მოკლევადიანი საიჯარო გადახდები და დაბალი ღირებულების მქონე იჯარებისთვის განხორციელებული გადახდები საოპერაციო საქმიანობებს მიაკუთვნა.

ჯგუფს არ გადაუანგარიშებია შესადარისი ინფორმაცია.

კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომელიც კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია და წარმოდგენილია 13 - 68 გვერდებზე.

შენიშვნა	გვერდი	შენიშვნა	გვერდი
1. ანგარიშგების წარმდგენი საწარმო	14	18. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და შეზღუდული ფულადი სახსრები	34
2. აღრიცხვის საფუძველი	15	19. კაპიტალი	34
3. სამუშაო და წარდგენის ვალუტა	19	20. კაპიტალის მართვა	35
4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება	19	21. სესხები და კრედიტები	36
5. ცვლილებები მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკებში	20	22. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	37
6. საოპერაციო სეგმენტები	22	23. სამართლიანი ღირებულებები და რისკის მართვა	38
7. შემოსავალი	23	24. მნიშვნელოვანი შვილობილი კომპანიები და არამაკონტროლებელი წილები	45
8. ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	27	25. იჯარები	46
9. სხვა ხარჯები	28	26. კაპიტალური და სხვა ვალდებულებები	47
10. სხვა შემოსავალი	28	27. პირობითი ვალდებულებები	48
11. ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები	29	28. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	50
12. მოგების გადასახადის ხარჯი	29	29. შემდგომი მოვლენები	52
13. ძირითადი საშუალებები	30	30. შეფასების საფუძველი	53
14. ავანსები	31	31. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები	53
15. ფინანსური იჯარის მოთხოვნა	32	32. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული	68
16. გაცემული სესხები	32		
17. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	33		

1. ანგარიშგების წარმდგენი საწარმო

(a) ორგანიზაცია და ოპერაციები

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ (შემდგომში „კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიები (შემდგომში „ჯგუფი“) მოიცავს სააქციო საზოგადოებებს და შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებებს, მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად. „კომპანია“ დაფუძნებულია, როგორც 100%-ით სახელმწიფო მფლობელობაში არსებული საწარმო საქართველოს ეკონომიკის სამინისტროს 2006 წლის 21 მარტის ბრძანების საფუძველზე, საქართველოს სახელმწიფოს მფლობელობაში მყოფი სამი კომპანიის საფუძველზე: სს „საქართველოს საერთაშორისო ნავთობის კორპორაცია“, სს „საქართველოს გაზის საერთაშორისო კორპორაცია“ და სს „თელეთის ნავთობის კომპანია“.

„კომპანიის“ რეგისტრირებული მისამართია: კახეთის გზატკეცილი №21, თბილისი 0190, საქართველო. „კომპანია“ რეგისტრირებულია თბილისის საგადასახადო ინსპექციის მიერ და მისი რეგისტრაციის ნომერია: 4346/007.

„ჯგუფის“ ძირითადი საქმიანობაა ბუნებრივი გაზის იმპორტი, ელექტროენერგიის წარმოება და მიწოდება, გაზის მილსადენების იჯარა და ნავთობისა და გაზის მიება-მოპოვება საქართველოში. გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურის მშენებლობის დასრულების შემდეგ, 2015 წლის ივლისის თვეში, ელექტროენერგიის გამომუშავება დაემატა „ჯგუფის“ ძირითად საქმიანობებს. 2015 წლის 7 სექტემბერს გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურმა საქართველოს ენერგეტიკის და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიისგან მიიღო ლიცენზია შეუზღუდავი პერიოდით და დაიწყო შემოსავლის გენერირება საქართველოში ელექტროენერგიის ბაზარზე დერეგულირებული ტარიფების შესაბამისად. საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 14 სექტემბრის ბრძანების №475 შესაბამისად, გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურს მიენიჭა გარანტირებული სიმძლავრის ოპერატორის სტატუსი 2040 წლის 1 ოქტომბრამდე.

2006 წლის დეკემბრის შემდეგ, როდესაც „კომპანიას“ მიენიჭა საქართველოს სახელმწიფოს სახელით „ეროვნული ნავთობკომპანიის“ სტატუსი, „კომპანია“ იღებს და ყიდის საქართველოში მოპოვებული ნავთობისა და გაზის სახელმწიფო წილს, სახელმწიფოსა და ინვესტორებს შორის გაფორმებული „პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულების“ შესაბამისად.

2017 წლიდან „კომპანიამ“ დაიწყო გარდაბნის მე-2 კომბინირებული ციკლის თბოელექტროსადგურის მშენებლობა. გარდაბნის მე-2 კომბინირებული ციკლის თბოელექტროსადგურის მშენებლობა 2019 წლის დეკემბერში დასრულდა. ელექტროენერგიის წარმოების ლიცენზია გაცემულ იქნა გარდაბანი 2-ზე, საქართველოს ეროვნული ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი კომისიის მიერ, 2020 წლის 25 მარტს. შედეგად, გარდაბანი 2 თბოელექტრო სადგურმა საქმიანობა 2020 წელს დაიწყო.

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით „ჯგუფი“ არის მთლიანად სს საპარტნიორო ფონდის (100%-იანი მესაკუთრე საქართველოს მთავრობა) მფლობელობაში. ჯგუფის საბოლოო, მაკონტროლებელი მხარე არის საქართველოს მთავრობა. ურთიერთდამოკიდებულ მხარეებთან ოპერაციები განხილულია 28-ე შენიშვნაში.

(b) ბიზნეს გარემო

„ჯგუფის“ საქმიანობა ხორციელდება საქართველოში, შესაბამისად მასზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორები და ფინანსური ბაზრები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თვისებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი სტრუქტურები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა ისინი ექვემდებარებიან განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს და ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო და ფისკალურ სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოქმნის. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას „ჯგუფის“ ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

2. აღრიცხვის საფუძველი

(a) შესაბამისობა

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან („ფასს“-ები) სრულ შესაბამისობაში.

ეს არის „ჯგუფის“ პირველი წლიური ფინანსური ანგარიშგება სადაც გამოყენებულია ფასს 16 „იჯარები“. ცვლილებები მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკებში აღწერილია მე-5 შენიშვნაში.

(b) უწყვეტი ფუნქციონირება - COVID-19 -ის აფეთქება

2020 წლის 11 მარტს, ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ (WHO) კორონავირუსის პანდემია გამოაცხადა. COVID-19-ის საზოგადოებრივი ჯანმრთელობისთვის პოტენციურად სერიოზულ საფრთხეზე რეაგირების მიზნით, საქართველოს მთავრობამ ვირუსის გავრცელების შესაკავებლად, ქვეყანაში საქმიანობებზე გარკვეული შეზღუდვები დააწესა, მათ შორის, ადამიანების ტრანსპორტით გადაადგილების შეზღუდვების დაწესება, უცხოელი ვიზიტორებისთვის შემოსვლის შეზღუდვები და ბიზნეს საზოგადოებისთვის რეკომენდაციის გაცემა, რომ თანამშრომლები სახლიდან მუშაობის რეჟიმზე გადაიყვანონ.

მოსახლეობის სანიტარული და ეპიდემიოლოგიური კეთილდღეობის უზრუნველსაყოფად, 2020 წლის 21 მარტს საქართველოს პრეზიდენტმა საგანგებო მდგომარეობა გამოაცხადა, რამაც შეზღუდა ყველა დასაქმებულის მუშაობა, გარდა სამედიცინო დაწესებულებებისა და აფთიაქებისა, სასწრაფო დახმარების მომსახურებისა, საკვები და სასიცოცხლოდ აუცილებელი საქონლის მიმწოდებლებისა და უწყვეტი ოპერაციული ციკლის სუბიექტებისა.

ბევრ ქვეყანაში, კარანტინისა და ბიზნესის შეფერხების გამო, ნავთობის გლობალური მოთხოვნა მკვეთრად შემცირდა, რამაც გამოიწვია ზედმეტი მიწოდება და ნავთობის ფასების მკვეთრი ვარდნა.

ეს მოვლენები უარყოფით გავლენას მოახდენს ეკონომიკაზე, მათ შორის:

- ბიზნეს ოპერაციებისა და ეკონომიკური საქმიანობის შეფერხება, რაც უარყოფითად იმოქმედებს მიწოდების ჯაჭვებზე და ხელშეკრულებების დარღვევაზე;
- გარკვეულ სექტორებში ბიზნესის მნიშვნელოვანი შეფერხება, როგორც შიდა ბაზარზე, ისე ექსპორტზე ორიენტირებული ბიზნესებისთვის, რომლებიც საგარეო ბაზრებზე არიან დამოკიდებულნი. ძირითადად დაზარალებულ სექტორებში შედის საცალო ვაჭრობა, მოგზაურობა და ტურიზმი, გასართობი და სასტუმროების სექტორი, ტრანსპორტირება, ნავთობის მრეწველობა, მშენებლობა, ავტომობილები, სადაზღვევო და ფინანსური სექტორი.
- მეორეხარისხოვანი საქონლისა და მომსახურების მოთხოვნის მნიშვნელოვანი შემცირება;
- ეკონომიკური გაურკვევლობის ზრდა, რაც გამოიხატება აქტივების უფრო ცვალებად ფასებში და ვალუტის გაცვლით კურსებში.

მთავრობამ თავდაპირველად, პანდემიის შესაკავებლად განხორციელებული ზომების პარალელურად, მიიღო გარკვეული სხვა ზომებიც, რაც გულისხმობს კომუნალური მომსახურებისთვის გადასახადების დაფარვას მარტი-მაისის პერიოდისთვის, ცხრა ძირითადი საკვები პროდუქტის ფასების შენარჩუნებას, ასევე საერთაშორისო დონორებისგან 3 მილიარდ აშშ დოლარზე მეტის მოზიდვას.

2020 წლის 24 აპრილს, საქართველოს პრემიერ მინისტრმა წარმოადგინა ანტიკრიზისული ეკონომიკური გეგმა, უწყებათშორისი საკოორდინაციო საბჭოს ანტი-კრიზისული ეკონომიკური ჯგუფის სხდომაზე, თუ როგორ უნდა აღვადგინოთ, გავააქტიუროთ და ხელახლა გავხსნათ ქვეყანაში COVID-19-ისგან დაზარალებული ეკონომიკა. ანტიკრიზისული გეგმის მიხედვით გათვალისწინებული ზომები მოიცავს სოციალური და ბიზნესის დახმარების კომპონენტებს. ასევე, თანდათანობით შეზღუდვების მოხსნის სქემას.

„ჯგუფი“ მუშაობს ენერგეტიკის სექტორში. მისი ძირითადი საქმიანობა მოიცავს ელექტროენერგიის წარმოებას, გაზით ვაჭრობას და მილსადენებთან დაკავშირებულ ოპერაციებს. გარდაბანი 2-ის დასრულებით, რომელზეც ელექტროენერგიის წარმოების ლიცენზია გაიცა 2020 წლის მარტში (იხ. შენიშვნა 1 (a)), ელექტროენერგიის წარმოებას ექნება EBITDA-ს 70% -ზე მეტი წილი. კომპანია ასევე წარმოადგენს ნავთობის ეროვნულ კომპანიას საქართველოში, რაც ასევე გულისხმობს ქვეყანაში მის დომინანტურ როლს გაზის მიწოდებაში. კომპანია ამუშავებს მილსადენებს, რომლებიც კასპიის ზღვაში წარმოებული გაზის ტრანსპორტირებას ახორციელებენ შპს-დენიზის კონსორციუმის მიერ, „BP Exploration“-ის (კასპიის ზღვა) და აზერბაიჯანის რესპუბლიკის სახელმწიფო ნავთობკომპანიის („SOCAR“) ხელმძღვანელობით, აზერბაიჯანიდან საქართველოს გავლით თურქეთში და, მომავალში სამხრეთ ევროპაში. დამატებითი და ოფციური გაზის ხელშეკრულებების ფარგლებში, „კომპანიას“ შეუძლია შეიძინოს აზერბაიჯანული გაზის გარკვეული მოცულობები საქართველოში დაწესებული სოციალური გაზის ფასზე დაბალი ფასით (იხილეთ შენიშვნა 7 (d)). თუმცა, საჭიროების შემთხვევაში ყველა დამატებითი მოცულობა SOCAR-ისგან უნდა იქნას შეძენილი, საბაზრო პირობებით.

ხელმძღვანელობა მიიჩნევს რომ COVID-19-ის აფეთქებამ არსებითი გავლენა არ იქონია „ჯგუფის“ ოპერაციებზე. „ჯგუფის“ გაყიდვები დარჩა შედარებით სტაბილურ დონეზე და მისი ოპერაციები, მათ შორის მიწოდებები, არ შეფერხებულა.

საჯაროდ ხელმისაწვდომი ინფორმაციის საფუძველზე, წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოსაშვებად ნებადართვის თარიღისათვის, ხელმძღვანელობამ განიხილა მთელი რიგი მძიმე, მაგრამ შესაძლო მოვლენათა განვითარების სცენარები, აფეთქების შესაძლო განვითარებასთან დაკავშირებით და მისი მოსალოდნელი გავლენა „ჯგუფსა“ და ეკონომიკურ გარემოზე, რომელშიც „ჯგუფი“ მოქმედებს, მათ შორის, საქართველოს და სხვა ქვეყნების მთავრობების მიერ უკვე მიღებული ზომების გათვალისწინებით, სადაც ჯგუფის მთავარი ბიზნეს პარტნიორებიმდებარეობენ.

პოტენციური უარყოფითი მოვლენების განვითარების შედეგად გამოწვეული რისკების შესამცირებლად, ხელმძღვანელობამ დაიწყო გარკვეული ზომების მიღება, მათ შორის:

- სახლიდან მუშაობის პროგრამის დანერგვა ადმინისტრაციული თანამშრომლების არსებითი ჯგუფისთვის, ასევე გაყიდვების და შესყიდვების დეპარტამენტების თანამშრომლებისთვის;
- საწარმოო დეპარტამენტის თანამშრომლებს უტარდებათ ტრენინგები, რათა შეესაბამებოდნენ ძალიან მკაცრ სიფრთხილის სტანდარტებს, სოციალური დისტანცირების ჩათვლით;

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფის სამუშაო კაპიტალი და ხელმისაწვდომი გამოუყენებელი საკრედიტო ხაზები შეადგენს 341,257 ათას ლარს და 45,000 ათას აშშ დოლარს, შესაბამისად. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ არ არის მოსალოდნელი არსებითი მოთხოვნის კლება რადგან ჯგუფის ძირითადი საოპერაციო საქმიანობები უკავშირდება საქართველოს მოსახლეობისთვის აუცილებელი მომსახურების მიწოდებას, როგორც არის ბუნებრივი გაზის და ელექტროენერგიის სოციალურ სექტორზე მიწოდება.

მოსალოდნელი ფულადი სახსრების შემოდინებები კლიენტებისგან და ფულადი სახსრები ოპერაციებიდან 2020 წელს (COVID-19-ის ეკონომიკაზე უარყოფითი გავლენის გათვალისწინებით გადახდილი ფულადი ნაკადების პროგნოზების მიხედვით) არის 1,056,923 ათასი ლარი (2019: 849,046 ათასი ლარი) და 229,602 ათასი ლარი (2019: 95,584 ათასი ლარი), შესაბამისად. კლიენტებისგან ფულადი სახსრების შემოდინებების და ოპერაციებიდან მისაღები ფულადი სახსრების მოსალოდნელი ზრდა 2020 წელს ძირითადად გარდაბანი 2-იდან (რომელმაც საოპერაციო საქმიანობა 2020 წელს დაიწყო) მიღებულ ფულად ნაკადებს უკავშირდება: 160,875 ათასი ლარით და 59,804 ათასი ლარით, შესაბამისად.

„კომპანია“ 250 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობის (722,024 ათასი ლარი) ევრო ობლიგაციების დაფარვის ვადას უახლოვდება (2021 წლის აპრილი) (გთხოვთ იხილეთ შენიშვნა 21). საერთაშორისო ფინანსურ ბაზრებზე მიმდინარე მღელვარების გათვალისწინებით, „ჯგუფის“ მთავარი გამოწვევა არის რეფინანსირება. გარდაბანი 2-ის ელექტროსადგურმა, რომელმაც 2020 წელს დაიწყო ოპერირება, უნდა გაამყაროს EBITDA-ს მაჩვენებელი და გააუმჯობესოს ჯგუფის ფულადი ნაკადები. თუმცა, ხელმძღვანელობის მოლოდინიდან გამომდინარე, ნაკლებად სავარაუდოა, რომ „ჯგუფი“ გამოიმუშავეს საკმარის შიდა ლიკვიდურ წყაროებს ევრო ობლიგაციების დასაფარად.

მენეჯმენტმა შეიმუშავა საბაზისო მოვლენათა განვითარების სცენარი და მოამზადა ფულადი ნაკადების პროგნოზები შემდეგ ვარაუდებზე:

ხელისუფლება მიიღებს დამატებით მკაცრ ზომებს COVID-19-ის პანდემიის შესაკავებლად, მათ შორის, საქართველოს მთავრობის მიერ დაწესებული ამჟამინდელი შეზღუდვების გახანგრძლივების შესახებ, 2020 წლის მეორე კვარტლის ბოლომდე. წლის განმავლობაში დოლარის საშუალო გაცვლითი კურსი იქნება 3.25 ლარი.

ამ მოვლენათა განვითარების საფუძველზე, ხელმძღვანელობა ვარაუდობს, რომ „კომპანია“ შეძლებს კაპიტალის ბაზრების ამოქმედებას 2020 წლის შემოდგომაზე, არსებული ობლიგაციების რეფინანსირებისთვის ევრო ობლიგაციების გამოსაშვებად (300 მილიონი ევრო) და გამოშვებიდან მიღებულ ფულად ნაკადებსა და არსებული ობლიგაციების დაფარვისთვის გადახდილ ფულად ნაკადებს შორის სხვაობა იქნება 252,500 ათასი ლარი, რომელიც ძირითადად მიმართული იქნება გარდაბნის მე-3 ელექტროსადგურის მშენებლობაზე.

ამ სცენარის მიხედვით, ხელმძღვანელობა ვარაუდობს, რომ 2020 წელს „ჯგუფის“ მიერ კლიენტებისგან და საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები გაიზრდება დაახლოებით 24% და 140%-ით, შესაბამისად, 2019 წლის შესაბამისი პერიოდის ფაქტობრივ ისტორიულ ინფორმაციასთან შედარებით, რაც ძირითადად მიკუთვნება ელექტროენერგიის წარმოებაზე, კერძოდ გარდაბანი 2-ის საოპერაციო საქმიანობის დაწყებაზე.

ხელმძღვანელობამ ასევე ჩაატარა სტრეს – ტესტი საბაზისო მოვლენათა განვითარების სცენარისთვის, შემდეგი ვარაუდების საფუძველზე:

- განვითარებადი ბაზრებისთვის კაპიტალის ბაზრები ხელმისაწვდომი არ იქნება 2020 წელს და 2021 წლის პირველ კვარტალში და არსებული 250 მილიონი აშშ დოლარი ევრო ობლიგაციები (დაფარვის ვადით 2021 წლის აპრილი), რომელიც ფაქტობრივად წარმოადგენს „ჯგუფის“ მთლიან სასესხო დავალიანებას, რეფინანსირდება დაფინანსების ალტერნატიული წყაროს საშუალებით (ქვემოთ განხილული), შედეგად, მოხდება საფინანსო საქმიანობებიდან მიღებული სავარაუდო წმინდა ფულადი ნაკადების 252,500 ათასი ლარით შემცირება (მოვლენათა განვითარების საბაზისო შემთხვევაში);

- 2020 წელს გარდაბნის მე-3 თბოელექტროსადგურის დაგეგმილი კაპიტალური დანახარჯები, რომელიც შეადგენდა 162,500 ათასი ლარს, გადავადდება შემდგომ პერიოდებზე (2021-2023);
- კლიენტებისგან მიღებული ფულადი სახსრები ნავთობთან დაკავშირებული საქმიანობებიდან, ნედლი ნავთობიდან მიღებული შემოსავლისა და ნავთობის ტრანსპორტირების საფასური, საბაზისო მოვლენათა განვითარების შემთხვევაში, სავარაუდო ოდენობის 50% იქნება (ძირითადად იმის გამო, რომ ნავთობის გლობალური მოთხოვნა მკვეთრად შემცირდა, რაც გამოიწვევს ზედმეტ მიწოდებას. ამ უკანასკნელმა შეიძლება გავლენა იქონიოს ნავთობის ტრანსპორტირებიდან მიღებულ შემოსავალზე, რადგან საფასური ცვლიდა, ტრანსპორტირებული მოცულობიდან გამომდინარე. აღნიშნულმა შეიძლება გავლენა იქონიოს ნედლი ნავთობის გაყიდვიდან მიღებულ შემოსავალზე), რაც განაპირობებს საოპერაციო საქმიანობებიდან მიღებული ფულადი სახსრების 23,206 ათასი ლარით შემცირებას, საბაზისო მოვლენათა განვითარების შემთხვევაში;

ზემოაღნიშნულ სტრეს – ტესტში გამოყენებული დაშვებების გათვალისწინებით, 2020 წელს საბაზისო მოვლენათა განვითარების შემთხვევაში სავარაუდო წმინდა ფულადი ნაკადები 113,206 ათასი ლარით შემცირდება, შედეგად, წმინდა ცვლილება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში იქნება 44,106 ათასი ლარი.

ხელმძღვანელობის მიერ განიხილება შემდეგი ალტერნატიული ვარიანტები არსებული ობლიგაციების რეფინანსირებისთვის:

- მოიპოვოს დაფინანსება საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებისაგან. ხელმძღვანელობა ამჟამად აწარმოებს მოლაპარაკებას ორ საერთაშორისო ფინანსურ ინსტიტუტთან (IFI) არსებული ობლიგაციების რეფინანსირებისთვის გრძელვადიანი სესხების შესახებ, იმ შემთხვევაში თუ ობლიგაციების გამოშვება არ მოხდება 2020 წლის შემოდგომაზე ან 2021 წლის გაზაფხულზე, ან იმ შემთხვევაში, თუ IFI უფრო ხელსაყრელ პირობებს შესთავაზებს. ე.წ ბრიჯ-დაფინანსება ასევე განიხილება ხელმძღვანელობის მიერ;
- მიმართოს საქართველოს მთავრობას ფინანსური დახმარებისთვის. ხელმძღვანელობა ამგვარი მოვლენათა განვითარების ალბათობას ნაკლებ სავარაუდოდ მიიჩნევს, თუმცა მტკიცედ მიაჩნია, რომ „ჯგუფის“ ქვეყნისათვის სტრატეგიული მნიშვნელობის გათვალისწინებით, მთავრობა მხარს დაუჭერს „ჯგუფს“. საქართველოს მთავრობამ გამოხატა განზრახვა, დაეხმაროს „კომპანიას“ შესაბამისი გამოწვევების გადასაჭრელად და ვალდებულებების შესრულებაში, კომპანიის 2019 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების გამოსაშვებად ნებადართვის თარიღიდან სულ მცირე, 12 თვის განმავლობაში.
- გაყიდოს ძირითადი საშუალებები. თუმცა, ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ასეთი ვარიანტის ალბათობა ძალიან დაბალია და მას უკიდურეს ვარიანტად მიიჩნევს.

ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ ზემოაღნიშნული ანალიზის საფუძველზე, „კომპანიასა“ და „ჯგუფს“ ექნებათ საკმარისი რესურსები, რომ გააგრძელონ ფუნქციონირება ახლო მომავალში. ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ ამ დასკვნის მისაღებად გათვალისწინებული შესაძლო შედეგების სპექტრი არ იწვევს მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებულ არსებით გაურკვევლობებს, რომლებმაც შეიძლება „კომპანიის“ შესაძლებლობებთან დაკავშირებით მნიშვნელოვანი ეჭვი გამოიწვიონ, რომ „კომპანიამ“ გააგრძელოს საქმიანობა უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპის მიხედვით.

3. სამუშაო და წარდგენის ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტა არის ქართული ლარი („ლარი“), რომელიც წარმოადგენს „კომპანიის“ სამუშაო ვალუტას. მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში. ლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს ათასამდე.

4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფასს-ებთან შესაბამისობაში, რაც ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს ისეთ მსჯელობებს, შეფასებებს და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ სააღრიცხვო პოლიტიკაზე და წარმოდგენილი აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების ოდენობაზე. რეალური შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს ამ შეფასებებისაგან.

შეფასებების და ძირითადი დაშვებების გადახედვა ხორციელდება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპის საფუძველზე. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის შედეგები აღიარდება იმ პერიოდში, რომელშიც მოხდა მათი გადახედვა და ასევე ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზედაც მათ ექნებათ გავლენა.

ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკასთან მიმართებაში გამოყენებულ ყველაზე კრიტიკული მსჯელობების, დაშვებების და შეფასებების შესახებ, რომელთაც აქვთ მნიშვნელოვანი გავლენა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე, აღწერილია შემდეგ შენიშვნებში:

- შენიშვნა 2 (b) – უწყვეტი ფუნქციონირება: COVID-19-ის „ჯგუფის“ ოპერაციებზე გავლენა და უწყვეტი ფუნქციონირების დაშვებასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი მსჯელობები;
- შენიშვნა 7(d) – მომხმარებლისთვის მიცემული არსებითი უფლება ფასს 15-ის ფარგლებში - სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება;
- შენიშვნა 24 - მნიშვნელოვანი შვილობილი კომპანიები - შვილობილ კომპანიებზე კონტროლის განსაზღვრა;
- შენიშვნა 26 - კაპიტალური და სხვა ვალდებულებები - გაზის ყიდვა-გაყიდვასთან დაკავშირებული ვალდებულებების შეფასება;

ინფორმაცია დაშვებების და შეფასებების შესახებ, რომლებსაც აქვთ მაღალი რისკი გამოიწვიონ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებების არსებითი კორექტირებები მომავალ ფინანსურ წელს, მოცემულია შემდეგ შენიშვნებში:

- შენიშვნა 23 მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების შეფასება ფინანსური აქტივებისთვის;
- შენიშვნა 27 პირობითი ვალდებულებები.

სამართლიანი ღირებულებების შეფასება

სამართლიანი ღირებულება კლასიფიცირდება სხვადასხვა დონეების მიხედვით სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში იმ მონაცემების საფუძველზე, რომლებიც გამოყენებულია შეფასების მეთოდოლოგიაში:

- დონე 1: კოტირებული საბაზრო ფასი (დაუკორექტირებელი) აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის.
- დონე 2: შემავალი მონაცემები გარდა იმისა, რაც შესულია პირველ დონეში და რომლებიც ხელმისაწვდომია, აქტივისა და ვალდებულებისთვის, როგორც პირდაპირ (მაგ. ფასები), ასევე ირიბად (მაგ. ფასებისგან წარმოებული).
- დონე 3: მონაცემები აქტივისა და ვალდებულებისთვის, რომლებიც არ ეფუძნებიან დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (არადაკვირვებადი მონაცემები).

იმ შემთხვევაში, როდესაც აქტივის ან ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული მონაცემები შეიძლება დაჯგუფდეს სამართლიანი ღირებულების სხვადასხვა დონეებად, სამართლიანი ღირებულების შეფასების დაჯგუფება ხდება მთლიანობაში სამართლიანი ღირებულების იერარქიის იმავე დონეში, რომელშიც ყველაზე დაბალი დონის მონაცემებია, რაც მნიშვნელოვანია მთლიანი შეფასებისთვის.

„ჯგუფი“ აღიარებს მოძრაობას სამართლიანი ღირებულების იერარქიას შორის იმ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რომლის დროსაც წარმოიშვება ცვლილება.

დამატებითი ინფორმაცია სამართლიანი ღირებულების შეფასებაში გაკეთებული დაშვებების შესახებ შესულია შენიშვნაში 23(a) - სააღრიცხვო კლასიფიკაციები და სამართლიანი ღირებულება.

5. ცვლილებები მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკებში

ფასს 16

„ჯგუფმა“ ფასს 16 თავდაპირველად 2019 წლის 1 იანვრიდან გამოიყენა.

„ჯგუფმა“ გამოიყენა ფასს 16 მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომის გამოყენებით, რომლის ფარგლებშიც თავდაპირველი გამოყენების კუმულაციური მიდგომა აღიარებულია გაუნაწილებელ მოგებაში 2019 წლის 1 იანვრისთვის. შესაბამისად, 2018 წლისთვის წარმოდგენილი შესადარისი ინფორმაცია არ ყოფილა გადაანგარიშებული - ანუ წარმოდგენილია ადრე აღრიცხულის შესაბამისად, ბასს 17-ის და დაკავშირებული ინტერპრეტაციების ფარგლებში. სააღრიცხვო პოლიტიკების ცვლილებების დეტალები განმარტებულია ქვემოთ. დამატებით, ფასს 16-ის ახსნა-განმარტების მოთხოვნები ზოგადად არ ყოფილა გამოყენებული შესადარისი ინფორმაციაზე.

(a) იჯარის განმარტება

ადრე, „ჯგუფი“ ხელშეკრულების დადებისას განსაზღვრავდა იყო თუ არა ან შეიცავდა თუ არა გარიგება იჯარას ფასიკ 4 როგორ განვსაზღვროთ შეიცავს თუ არა გარიგება იჯარას - ფარგლებში. „ჯგუფი“ ამჟამად აფასებს არის თუ არა ან შეიცავს თუ არა ხელშეკრულება იჯარას იჯარის ახალი განმარტების მიხედვით, როგორც ეს შენიშვნა 31 (m)-ში არის განმარტებული.

ფასს 16-ზე გადასვლისას, „ჯგუფმა“ გარიგებების იჯარებად კლასიფიკაციისთვის პრაქტიკული მიზანშეწონილობის გამოყენება აირჩია. „ჯგუფმა“ ფასს 16 მხოლოდ ადრე იჯარებად კლასიფიცირებულ ხელშეკრულებებთან მიმართებაში გამოიყენა. ხელშეკრულებები რომლებიც არ იყო კლასიფიცირებული იჯარებად ბასს 17-ის და ფასიკ 4-ის ფარგლებში არ ყოფილა გადაფასებული იჯარის არსებობის პერიოდზე ფასს 16-ის ფარგლებში. მამასადაამე, იჯარის განმარტება ფასს 16-ის ფარგლებში გამოყენებულ იქნა მხოლოდ 2019 წლის 1 იანვრის შემდეგ დადებულ ან შეცვლილ ხელშეკრულებებზე.

(b) როგორც მოიჯარე

„ჯგუფს“ არ აქვს დიდი ღირებულების საიჯარო ხელშეკრულებები, სადაც ის მოქმედებს როგორც მოიჯარე 2019 წლის 1 იანვრისთვის და 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის (დეტალებისთვის, იხილეთ შენიშვნა 25 (a)).

(c) როგორც მეიჯარე

„კომპანია“ იჯარით გასცემს გაზის მილსადენებს და დაკავშირებულ ინფრასტრუქტურას, (მის საკუთარ ქონებას) დაკავშირებულ მხარეზე შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიაზე“ (იხილეთ შენიშვნა 28). ჯგუფმა აღნიშნული იჯარა საოპერაციო იჯარად დააკლასიფიცირა, რადგან ის არ გადასცემს აქტივების მფლობელობასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და ანაზღაურებას.

გაზის მილსადენის იჯარასთან ერთად, „კომპანია“ იჯარით გასცემს ნავთობის მილსადენს და იღებს სატრანზიტო შემოსავალს ტრანსპორტირებული ნავთობის თითოეული ბარელზე. ხელმძღვანელობამ განსაზღვრა, რომ თავდაპირველი გარიგება შეიცავდა ფინანსურ იჯარას დაწყების თარიღისთვის, რადგან საიჯარო ხელშეკრულება მოიჯარეს გადასცემდა ფლობასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და ანაზღაურებას. „ჯგუფმა“ აღნიშნულ იჯარა ფინანსური იჯარად დააკლასიფიცირა (იხილეთ შენიშვნა 15). „ჯგუფი“ არ არის ვალდებული ფასს 16-ზე გადასვლისას განახორციელოს რაიმე კორექტირებები, იჯარებისთვის რომლებშიც ის მოქმედებს როგორც მოიჯარე. ჯგუფი არ არის ჩართული ქვე-იჯარების გარიგებებში.

(d) გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ფასს 16-ზე გადასვლისას, „ჯგუფს“ არ უღიარებია არც დამატებითი აქტივები გამოყენების უფლებით არც დამატებითი საიჯარო ვალდებულებები. შესაბამისად, გადასვლის თარიღისთვის, „ჯგუფის“ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გავლენა არ მომხდარა.

ფასს 16-ის და ბასს 17-ის სააღრიცხვო პოლიტიკებზე დამატებითი ინფორმაციისთვის, იხილეთ შენიშვნა 31(m).

კორექტირებები ბასს 23-ში ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები

„ჯგუფმა“, 2019 წლის 1 იანვრიდან მიიღო საერთაშორისო ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტების საბჭოს მიერ ფასს სტანდარტების ყოველწლიური გაუმჯობესების ფარგლებში (2015-2017 ციკლი) გამოცემული ბასს 23 *ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული ხარჯები* და გამოიყენა ისინი სასესხო ხარჯებზე, აღნიშნული თარიღისთვის ან ამ თარიღის შემდგომ. კორექტირებები აზუსტებს, რომ შესაფერისი სასესხო ხარჯების გამოსათვლელად გამოყენებული ზოგადი სესხების ჯგუფი გამორიცხავს მხოლოდ იმ სესხებს რომლებიც კონკრეტულად უკავშირდება განვითარების ან მშენებლობის ეტაპზე მყოფი კვალიფიციური აქტივების დაფინანსებას. შესაბამისად, „ჯგუფი“ ზოგად სესხებად მიიჩნევს ნებისმიერ სესხებს, რომლებიც თავდაპირველად კვალიფიციური აქტივის განსავითარებლად შეიქმნა, მაშინ როდესაც ყველა საქმიანობა, რომელიც საჭიროა აქტივის მისი გამიზნული მოხმარებისთვის ან გასაყიდად მოსამზადებლად, დასრულებულია.

სესხები რომლებიც გამიზნულია კონკრეტულად კვალიფიციური აქტივების დაფინანსებისთვის, რომლებიც ამჟამად მზად არის მათი გამიზნული მოხმარებისთვის ან გაყიდვისთვის - ან ნებისმიერი არაკვალიფიციური აქტივების - „ჯგუფს“ შეაქვს მის ზოგად სესხების ჯგუფში აღნიშნული შეცვლილი მიდგომის შედეგად, დამატებითი სასესხო ხარჯები არ ყოფილა კაპიტალიზებული ჯგუფის მიერ 2019 წლის განმავლობაში.

რიგი სხვა სტანდარტებიც და კორექტირებები არსებულ სტანდარტებში შევიდა ძალაში 2019 წლის 1 იანვრის შემდეგ, მაგრამ მათ არ იქონიეს არსებითი გავლენა „ჯგუფის“ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე (გარდა ზემოთ აღწერილისა).

6. საოპერაციო სეგმენტები

„ჯგუფს“ აქვს ხუთი ანგარიშვალდებული სეგმენტი, როგორც ქვემოთ არის აღწერილი, რომლებიც „ჯგუფის“ სტრატეგიულ ბიზნეს ერთეულებს წარმოადგენს. სტრატეგიული ბიზნეს ერთეულები სხვადასხვა პროდუქტებს და მომსახურებებს სთავაზობს და ისინი ცალკე იმართება. თითოეული სტრატეგიული ბიზნეს ერთეულისთვის, „კომპანიის“ გენერალური დირექტორი გადახედავს შიდა მმართველობით ანგარიშებს სულ მცირე კვარტალში ერთხელ. ქვემოთ მოცემულ მიმოხილვაში აღწერილია „ჯგუფის“ თითოეული ანგარიშვალდებული სეგმენტის მიერ განხორციელებული ოპერაციები:

- *გაზის მიწოდება*: მოიცავს ბუნებრივი გაზის ყიდვა-გაყიდვას.
- *ელექტროენერგიის გამომუშავება და მიწოდება*: მოიცავს ელექტროენერგიის გაყიდვისა და გარანტირებული სიმძლავრის საფასურს.
- *მილსადენის იჯარა*: მოიცავს „ჯგუფის“ მიერ დაკავშირებული მხარისთვის (შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“) გაზის მილსადენების იჯარიდან მიღებულ საიჯარო შემოსავალს (იხილეთ შენიშვნა 28).
- *ნავთობის ტრანსპორტირება*: მოიცავს შემოსავალს ნავთობის საქართველოს ტერიტორიაზე ტრანსპორტირებიდან.
- *ძიება-მოპოვების საქმიანობა*: მოიცავს ნავთობის გაყიდვას პროდუქციის განაწილების გარიგებებიდან.

ინფორმაცია თითოეული ანგარიშვალდებული სეგმენტის შედეგების შესახებ მოცემულია ქვემოთ. შედეგები ფასდება სეგმენტის მოგების საფუძველზე, ცვეთის დარიცხვამდე, პერსონალის ხარჯების, წმინდა ფინანსური ხარჯების, სხვა შემოსავალი/ხარჯის და მოგებისა და სხვა გადასახადების გამოკლებით. შიდა მმართველობითი ანგარიშების საფუძველზე, რომელსაც „კომპანიის“ გენერალური დირექტორი მიმოიხილავს. ხელმძღვანელობის აზრით, ამგვარი ინფორმაცია ყველაზე მეტად შესაბამისია კონკრეტული სექტორის შედეგების ამ ინდუსტრიებში მოქმედ, სხვა საწარმოებთან შედარებით შესაფასებლად. „კომპანიის“ გენერალური დირექტორი არ აწარმოებს სეგმენტის აქტივებისა და ვალდებულებების მონიტორინგს.

(i) ინფორმაცია ანგარიშვალდებული სეგმენტების შესახებ:

	გაზის მიწოდება		ელექტროენერგიის წარმოება და მიწოდება		მილსადენის იჯარა		ნავთობის ტრანსპორტირება		ძიება-მოპოვების საქმიანობები		სულ	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
'000 ლარი												
შემოსავალი	576,123	361,655	225,126	209,090	43,059	42,053	21,168	18,367	15,105	11,486	880,581	642,651
გაზის და ნავთობის დირებულება	(505,135)	(274,427)	(112,134)	(93,046)	-	-	-	-	-	-	(617,269)	(367,473)
ანგარიშ-ვალდებული სეგმენტის მოგება												
გაუნაწილებელი ხარჯების და მოგების გადასახადის გადახდამდე	<u>70,988</u>	<u>87,228</u>	<u>112,992</u>	<u>116,044</u>	<u>43,059</u>	<u>42,053</u>	<u>21,168</u>	<u>18,367</u>	<u>15,105</u>	<u>11,486</u>	<u>263,312</u>	<u>275,178</u>

’000 ლარი	2019	2018
შემოსავლები		
მთლიანი შემოსავალი ანგარიშვალდებული სეგმენტებისთვის	880,581	642,651
მოგება ან ზარალი		
ანგარიშვალდებული სეგმენტების მოგება	263,312	275,178
გაუნაწილებელი თანხები:		
კეთა	(38,342)	(37,798)
ქრონალის ხარჯი	(23,004)	(20,076)
წმინდა ფინანსური ხარჯები	(43,473)	(22,114)
გაუფასურების ზარალი სავაჭრო მოთხოვნებზე და სახელშეკრულებო აქტივებზე	(2,668)	-
გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	(15,742)	(10,920)
სხვა ხარჯები	(30,535)	(30,371)
სხვა შემოსავალი	10,097	2,042
მეკავშირე კომპანიებში ინვესტიციების მოგების წილი	1,731	1,335
კონსოლიდირებული მოგება, მოგების გადასახადის გადახდამდე	121,376	157,276

(ii) გეოგრაფიული ინფორმაცია

„ჯგუფის“ შემოსავლები მთლიანად საქართველოში გენერირდება, ხოლო გრძელვადიანი აქტივები საქართველოშია განთავსებული.

(iii) მთავარი მომხმარებელი

2019 წელს გაზის მიწოდების სეგმენტში ერთ მომხმარებელზე განხორციელებულმა გაყიდვებმა შეადგინა 472,850 ათასი ლარი, რაც „ჯგუფის“ მთლიანი შემოსავლის დაახლოებით 54%-ს შეადგენს (2018 წელს: 340,681 ათასი ლარი, 53%).

2019 წელს ელექტროენერგიის წარმოებისა და მიწოდების სეგმენტში ერთ მომხმარებელზე განხორციელებულმა გაყიდვებმა შეადგინა 119,996 ათასი ლარი, რომელიც „ჯგუფის“ მთლიანი შემოსავლის 14%-ს შეადგენს (2018 წელს: 115,880 ათასი ლარი, 18%).

7. შემოსავალი

(a) შემოსავლის წყაროები

„ჯგუფის“ ძირითადი საქმიანობა არის ბუნებრივი გაზის იმპორტი, ელექტროენერგიის წარმოება და მიწოდება, მილსადენების იჯარა და ნავთობის და გაზის ძიება და მოპოვება საქართველოს ტერიტორიაზე.

’000 ლარი	2019	2018
შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან:		
ბუნებრივი გაზის გაყიდვა	576,123	361,655
ამონაგები ელ.ენერგიის წარმოებიდან და გაყიდვიდან	225,126	209,090
ამონაგები ნედლი ნავთობის გაყიდვიდან	15,105	11,486
სულ შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან:	816,354	582,231
სხვა შემოსავალი		
შემოსავალი მილსადენების იჯარიდან	43,059	42,053
შემოსავალი ნავთობის ტრანზიტთან ფინანსური ლიზინგის ფარგლებში (შენიშვნა 15)	21,168	18,367
სულ სხვა შემოსავალი	64,227	60,420
სულ შემოსავალი	880,581	642,651

შემოსავალი ელექტროენერგიის წარმოებიდან და მიწოდებიდან მოიცავს შემოსავალს გარანტირებული სიმძლავრის საფასურიდან 115,191 ათასი ლარის ოდენობით (2018 წელს: 115,768 ათასი ლარი) და ელექტროენერგიის წარმოებიდან მიღებულ შემოსავალს 109,935 ათასი ლარის ოდენობით (2018 წელს: 93,322 ათასი ლარი).

ნავთობის ტრანსპორტირების საფასურის მიღება ხდება ბაქო-სუფსის მილსადენის გავლით აზერბაიჯანიდან თურქეთში ნავთობის ტრანსპორტირებიდან.

„კომპანია“ მილსადენებს და დაკავშირებულ ინფრასტრუქტურას იჯარით გასცემს შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიაზე“ (GGTC). საიჯარო ხელშეკრულება არ ექვემდებარება გაუქმებას და ის ძალაშია 2021 წლის 1 იანვრამდე. 2011 წლის 1 სექტემბრიდან 2017 წლის 1 სექტემბრამდე საიჯარო გადახდები ანგარიშდებოდა იჯარით აღებული მილსადენით ტრანსპორტირებული გაზის მოცულობის საფუძველზე ღირებულებით 1,000 კუბური მეტრი/6,80 აშშ დოლარი. 2017 წლის 1 სექტემბრიდან 2019 წლის მარტამდე, ფიქსირებული საიჯარო საფასური თვეში შეადგენს 3,500 ათას ლარს (დღგ-ს გარეშე), ხოლო 2019 წლის 1 მარტიდან 2019 წლის 31 დეკემბრამდე ყოველთვიური ფიქსირებული საიჯარო საფასური არის 3,600 ლარი (დღგ-ს გარეშე). 2020 წლის 1 იანვრიდან ფიქსირებული საიჯარო საფასური შეადგენს 43,000 ათას ლარს წელიწადში (დღგ-ს გარეშე). შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“ პასუხს აგებს გაზის ძირითადი მილსადენი სისტემის რემონტზე, ტექნიკურ მომსახურებაზე, ოპერირებასა და უსაფრთხოებაზე. „კომპანია“ პასუხს აგებს მხოლოდ კაპიტალურ ხარჯებზე (იხილეთ შენიშვნა 25 (b)(2)).

ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია 28-ე შენიშვნაში.

(b) მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავლის ჩაშლა

შემდეგ ცხრილში ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან ჩაშლილია ძირითადი გეოგრაფიული ბაზრის მიხედვით. ცხრილი აგრეთვე მოიცავს ჩაშლილი ამონაგების შედარებას „ჯგუფის“ ანგარიშვალდებულ სეგმენტებთან (იხილეთ მე-6 შენიშვნა).

	შემოსავალი		ელექტროენერგიის		შემოსავალი ნედლი			
	ბუნებრივი აირის		წარმოებიდან და		ნავთობის		სულ	
	გაყიდვა		მიწოდებიდან		გაყიდვიდან		2019	2018
'000 ლარი	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
ძირითადი								
გეოგრაფიული								
ბაზრები:								
საქართველო	576,123	361,655	225,126	209,090	15,105	11,486	816,354	582,231
	576,123	361,655	225,126	209,090	15,105	11,486	816,354	582,231

(c) სახელშეკრულებო ნაშთები

მოცემული ცხრილი ასახავს ინფორმაციას მოთხოვნების და სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესახებ მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან.

'000 ლარი	შენიშვნა 31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
მოთხოვნები, რომლებიც შეტანილია „სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში“	271,478	117,087
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	7 (4,621)	-

სახელშეკრულებო აქტივი წარმოადგენს კლიენტზე გადაცემული საქონლისა ან მომსახურების სანაცვლოდ ანაზღაურების მიღების უფლებას. თუ „ჯგუფი“ ოპერირებს საქონლისა ან მომსახურების კლიენტზე მანამდე გადაცემით, სანამ ის გადახდას განახორციელებს, ან გადახდის ვადის დადგომამდე, სახელშეკრულებო აქტივი აღიარდება გამომუშავებული პირობითი ანაზღაურების ოდენობით. „ჯგუფს“ არ აქვს არანაირი სახელშეკრულებო აქტივი, რადგან შესრულება და ანაზღაურება დროის მოკლე პერიოდში ხდება და ანაზღაურების მიღების ყველა უფლება არის უპირობო.

(d) არსებითი უფლება

ბუნებრივი გაზის მიწოდებაზე ყველაზე მნიშვნელოვან კლიენტთან გაფორმებული ხელშეკრულების მიხედვით, კლიენტმა უნდა გააკეთოს 15 აშშ დოლარი ფასდაკლება ე.წ „სოციალური გაზის“ (გაზი რომელიც უნდა იყოს მოხმარებული საქართველოს მოსახლეობის მიერ) თითოეულ ათას კუბურ მეტრზე, რომელიც 2020 წლის ბოლომდე იქნება გაყიდული („საშეღავათო პერიოდი“).

თავის მხრივ, „ჯგუფმა“ იკისრა ვალდებულება უზრუნველყოს 15 აშშ დოლარი ფასდაკლება თითო ათას კუბურ მეტრ ბუნებრივ აირზე, კლიენტის მიერ საქართველოს მოსახლეობაზე გაყიდულ იგივე მოცულობის გაზზე („საშეღავათო პერიოდის“ განმავლობაში). „ჯგუფის“ მიერ კლიენტზე გაზის ფასდაკლებული ფასით გაყიდვებს ადგილი ექნება 2021-2025 წლების პერიოდში („საკომპენსაციო პერიოდი“).

ხელმძღვანელობამ, ფასს 15-ის - ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან - მოთხოვნების გათვალისწინებით, დაასკვნა, რომ „ჯგუფის“ მიერ კლიენტზე მიცემული შესაძლებლობა, რომ მან თავდაპირველი ხელშეკრულებით შეთანხმებულ ფასთან შედარებით ფასდკლებით შეიძინოს დამატებითი გაზი, აძლევს კლიენტს უფლებას შეიძინოს დამატებითი საქონელი იმ ფასად, რომელიც არ ასახავს დამოუკიდებელ გასაყიდ ფასს. შესაბამისად, ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ შესაძლებლობა არსებით უფლებას წარმოადგენს რომელიც წარმოშობს ნაკისრ ვალდებულებას.

შედეგად, შესაბამისი სახელშეკრულებო ვალდებულება, რომელიც 4,621 ათას ლარს შეადგენს, აღიარებულ იქნა „ჯგუფის“ მიერ 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის. აღნიშნული, აღიარებული იქნება შემოსავლის სახით შემდგომ პერიოდებში, როდესაც სავარაუდო დამოუკიდებელი გასაყიდი ფასი გადააჭარბებს ხელშეკრულებით დადგენილ ფასს, რაც მოსალოდნელია საკომპენსაციო პერიოდის ბოლო ორი წლის განმავლობაში, კერძოდ 2024 -2025 წლებში.

პერიოდის დასაწყისში არ ყოფილა აღიარებული სახელშეკრულებო ვალდებულებების ნაშთი, რომელიც 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდისთვის აღიარებული იქნებოდა შემოსავლად.

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდისთვის, არ მომხდარა ისეთი შემოსავლის აღიარება, რომელიც წინა პერიოდებში დაკმაყოფილებული(ან ნაწილობრივ დაკმაყოფილებული) ნაკისრი ვალდებულებებიდან წარმოიშვებოდა.

(e) შესასრულებელი ვალდებულებები და შემოსავლის აღიარების პოლიტიკები

ამონაგების შეფასება ხდება მომხმარებელთან გაფორმებულ ხელშეკრულებაში განსაზღვრულ ანაზღაურებაზე დაყრდნობით. ჯგუფი აღიარებს ამონაგებს, როდესაც ის გადასცემს მომხმარებელს კონტროლს საქონელზე ან მომსახურებაზე.

მოცემული ცხრილი შეიცავს ინფორმაციას მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული, შესასრულებელი ვალდებულებების ბუნებისა და ამ ვალდებულებების დაკმაყოფილების ვადების შესახებ, მნიშვნელოვანი გადახდის პირობების და დაკავშირებული შემოსავლების აღიარების პოლიტიკების ჩათვლით.

საქონლის/ მომსახურების სახეობა	ნაკისრი ვალდებულებების დაკმაყოფილების ბუნება და ვადები, მნიშვნელოვანი გადახდის პირობების ჩათვლით	შემოსავლის აღიარების პოლიტიკები
ბუნებრივი აირის გაყიდვა	მომხმარებლები მოიპოვებენ კონტროლს გაზზე, როდესაც ხდება მისი მიწოდება მილსადენების მეშვეობით მომხმარებელამდე. ინვოისები გამოიწერება არაუგვიანეს საანგარიშო თვის მომდევნო თვის 15 რიცხვისა. არსებობს გადახდის ორი ძირითადი სახეობა. პირველ შემთხვევაში (რომელიც გაზის გაყიდვების ყველაზე მნიშვნელოვან ნაწილს უკავშირდება), სახელშეკრულებო პირობების მიხედვით ვალდებულების დაფარვა ნაწილობრივ ხდება ავანსად (არაუგვიანეს ყოველი თვის 25 რიცხვისა) და დარჩენილი თანხის დაფარვა ხდება საანგარიშო თვის მომდევნო თვის ბოლომდე. ხელშეკრულების მიხედვით საურავების დარიცხვა, დაგვიანებით გადახდისთვის, ხდება გადაუხდელ ნაშთზე გადახდის ვადის თარიღის შემდგომი დღიდან. მეორე სახეობაში, გადახდის პირობები ცვალებადია თითოეული კლიენტისთვის, მაგრამ უმეტეს შემთხვევებში გადახდები უნდა განხორციელდეს ნაწილ-ნაწილ, არაუგვიანეს საანგარიშო თვის მომდევნო 25-ე დღისა.	ამონაგები აღიარდება, როდესაც ხდება გაზის მიწოდება ე.წ. მიწოდების წერტილებში (წერტილები, რომლებიც წინასწარ განსაზღვრულია „გაზის მიწოდების ხელშეკრულებით“), შესაბამისად შესრულების ვალდებულება გაზის მიწოდებაზე დაკმაყოფილებულია. ოპერაციის ფასი მოიცავს გაზის საფასურს და საურავებს, დაგვიანებით გადახდისთვის (ცვალებადი ანაზღაურება) და არ შეიცავს შეზღუდულ, ცვალებადი ანაზღაურების შეფასებებს, რომელიც ეხება ამ შესასრულებელ ვალდებულებას.
შემოსავალი ნედლი ნავთობის გაყიდვიდან	შესასრულებელი ვალდებულება კმაყოფილდება, როდესაც „ჯგუფი“ მომხმარებლისთვის ხელმისაწვდომს ხდის ნავთობს „ჯგუფის“ საწყობში (EXW – Incoterms). ინვოისი გამოიწერება ნავთობის გაყიდვისას და ინდივიდუალურ მომხმარებელთან ხელშეკრულებით შეთანხმებულია გადახდა.	ამონაგები ნავთობის გაყიდვიდან აღიარდება როდესაც ნავთობი გადაცემულია/მიწოდებულია კომპანიის საწყობიდან მომხმარებელზე.
შემოსავალი ელექტრო- ენერგიის წარმოებიდან და მიწოდებიდან	შესასრულებელი ვალდებულება კმაყოფილდება როდესაც ელექტროენერგია მიეწოდება და მოიხმარება საბითუმო მომხმარებლების მიერ. ინვოისი გამოიწერება ყოველთვიურად. მოხმარებული ელექტროენერგიის საფასურის გადახდა ხდება საანგარიშო თვის მომდევნო თვის ბოლომდე.	ამონაგები აღიარდება ყოველთვიურად საბითუმო მომხმარებლების მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის რაოდენობის მიხედვით. მოხმარებული ელექტროენერგიის აღრიცხვა ხდება მრიცხველებით. გარანტირებული სიმძლავრის საფასური განისაზღვრება რეგულირებადი აქტივების ღირებულების საფუძველზე (Valuation of the Regulatory Asset Base) და არის დღიური ფიქსირებული გადასახადი 300 დღეზე დაანგარიშებით (365 დღიდან).

8. ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

'000 ლარი	2019	2018
წილი მეკავშირე კომპანიებში:		
შპს ქართლის ქარის ელექტროსადგური - 49.99%	-	15,635
შპს ენგურის ჰიდრომაკუმულირებელი ელექტროსადგური (EPSPP) – 40%	813	367
სხვა ინვესტიციები	1,208	1,180
სულ	2,021	17,182

შპს „ქართლის ქარის ელექტროსადგურმა“ ააშენა პირველი ქარის ელექტროსადგური საქართველოში, სიმძლავრით 20.7 მგვტ. სადგურის მშენებლობა 2016 წლის სექტემბერში დასრულდა, ხოლო ექსპლუატაციაში 2016 წლის ნოემბრიდან შევიდა.

2019 წლის დეკემბერში „ჯგუფმა“ გაყიდა მისი წილი (49.99%) შპს „ქართლის ქარის ელექტროსადგურში“ 6,845 ათას ლარიანი მოგებით. გაყიდული ინვესტიციის სანაცვლოდ მიღებული ანაზღაურება 20,620 ათასი ლარის ოდენობით სრულად იქნა მიღებული ფულადი ანაზღაურების სახით 2019 წლის 30 დეკემბერს.

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
მფლობელობის წილის პროცენტულობა	0%	49.99%
გრძელვადიანი აქტივები	59,213	62,712
მიმდინარე აქტივები	17,466	20,316
გრძელვადიანი ვალდებულებები	(49,305)	(45,411)
მიმდინარე ვალდებულებები	(497)	(7,006)
წმინდა აქტივები (100%)	26,877	30,611
„ჯგუფის“ წმინდა აქტივების წილი	-	15,302
შემოსავალი დასრულებული წლისთვის	16,545	14,744
მოგება და სულ სრული შემოსავალი(100%)		
დასრულებული წლისთვის	3,464	2,670
ჯგუფის მოგების და სულ სრული შემოსავლის წილი	1,731	1,335

წლის განმავლობაში მეკავშირე კომპანიებში ინვესტიციების მოძრაობა:

'000 ლარი	2019	2018
ნაშთი 1 იანვარს	17,182	15,480
განხორციელებული შენატანები წლის განმავლობაში	474	367
ინვესტიციის შემცირება	(3,591)	-
მეკავშირე საწარმოს გაყიდვა	(13,775)	-
„ჯგუფის“ მოგების წილი, მოგების გადასახადის გამოკლებით	1,731	1,335
ნაშთი 31 დეკემბერს	2,021	17,182

2018 წლის 11 ივნისს „ჯგუფის“, შპს ენგურჰესის და სს საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდის წილობრივი მონაწილეობით (40%, 40% და 20% შესაბამისად) დაფუძნდა შპს ენგურის ჰიდრომაკუმულირებელი ელექტროსადგური (შემდეგში - ეჰე). ეჰე დაფუძნდა ჰიდრომაკუმულირებელი სადგურის პროექტის მიზანშეწონილობის შესწავლისთვის და დადებითი შედეგების შემთხვევაში ეჰე-მ უნდა განახორციელოს აღნიშნული პროექტი. წესდების მიხედვით, პირველადი შენატანი ეჰე-ს საწესდებო კაპიტალში განისაზღვრა 1,500 ათასი აშშ დოლარით, რომელიც უნდა იქნას გადახდილი დამფუძნებლების მიერ მათი წილობრივი მონაწილეობის მიხედვით. 2018 და 2019 წლების განმავლობაში ჯგუფმა განახორციელა 367 ათასი ლარის და 446 ათასი ლარის ინვესტიცია ეჰე-ს საწესდებო კაპიტალში.

ამასთან, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ ფლობს წილს კომპანიებში - შპს „საერთაშორისო მილსადენის კომპანია „სარმატია“ და შპს „AGRI LNG Project Company“, რომელთაგან ორივე მნიშვნელოვანი გავლენის საგანს წარმოადგენს.

საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 13 აპრილის ბრძანების №775 საფუძველზე, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციას“ შეუძლია მონაწილეობა მიიღოს პროექტების „თეთრი ნაკადი“ და „ტრანსკასპიური გაზის მილსადენი“-ს განხორციელებაში. პარტნიორთა ყოველწლიური კრების საფუძველზე, რომელიც 2017 წლის 9 ივლისს გაიმართა, „სარმატია“-ს პარტნიორებმა მიიღეს გადაწყვეტილება შპს „სარმატია“-ს საწესდებო კაპიტალის გაზრდის შესახებ. ზემოხსენებული გადაწყვეტილების საფუძველზე, მეკავშირე კომპანიაში განხორციელებული ინვესტიციების შეძენაში გადახდილმა ფულადმა სახსრებმა შეადგინა 740 ათასი ლარი.

„ჯგუფის“ არცერთი ინვესტიცია მეკავშირე კომპანიაში არ წარმოადგენს საჯარო საწარმოს და, შესაბამისად, ისინი არ აქვეყნებენ აქციების ფასების კოტირებას.

9. სხვა ხარჯები

'000 ლარი	2019	2018
იურიდიული ხარჯები*	8,445	10,816
ტრანსპორტირება, მასალა, რემონტი და ტექნიკური		
უზრუნველყოფა	10,051	7,824
რეგულირების ხარჯები	2,759	2,034
აქტივების ჩამოწერა და გაყიდვა	843	2,235
საოფისე ხარჯები	806	590
კომუნალური ხარჯები	755	370
წარმომადგენლობითი და ბიზნეს მოგზაურობების ხარჯი	689	777
პროფესიული მომსახურებები	206	288
თანამშრომელთა სარგებელი	-	601
სხვა	5,981	4,836
	30,535	30,371

*იურიდიული მომსახურების ხარჯები დაკავშირებულია იურიდიულ მომსახურებასთან, რომელიც „კომპანიამ“ მიიღო Hogan Lovells International LLP-სგან კომპანიასა და ამ უკანასკნელს შორის 2017 წლის 6 ნოემბერს გაფორმებული ხელშეკრულების ფარგლებში, რომელიც ეხება ფრონტიერა რისორზ ჯორჯიან კორპორეიშმენტთან არსებულდავას (შენიშვნა 27 (b)).

2019 წელს „კომპანიამ“ მიიღო ინვოისი 4,069 ათას ლარზე რომელიც 2018 წელს Hogal Lovells International LLP-ის მიერ გაწეულ მომსახურებას უკავშირდებოდა. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობამ გადაწყვიტა შესადარისი ინფორმაციის დაკორექტირება და ინვოისის თანხით გაზარდა სხვა ხარჯები და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის.

ზემოთ მოცემული პროფესიონალური მომსახურების ხარჯები მოიცავს აუდიტორული და პროფესიონალური მომსახურებებისთვის გადახდილ თანხებს.

10. სხვა შემოსავალი

'000 ლარი	შენიშვნა	2019	2018
შემოსავალი მეკავშირე საწარმოში ინვესტიციის			
გაყიდვიდან	8	6,845	-
საიჯარო შემოსავალი		728	368
ინვენტარიზაციის შედეგად აღმოჩენილი ზედმეტობა		619	223
ნავთობის დამუშავება		466	323
შემოსავალი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		290	706
კლიენტების საურავები დაგვიანებით გადახდისთვის		152	119
სხვა		997	303
		10,097	2,042

11. ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები

'000 ლარი	2019	2018
მოგებაში ან ზარალში აღიარებული		
საპროცენტო შემოსავალი ეფექტური საპროცენტო		
განაკვეთის გამოყენებით ამორტიზებული ღირებულებით	14,999	34,630
ფინანსური იჯარის მოთხოვნის დისკონტირების		
დაბრუნება (შენიშვნა 15)	5,280	4,981
დისკონტირების დაბრუნება ურთიერთდაკავშირებული		
მხარისგან რესტრუქტურირებულ მოთხოვნაზე		
(შენიშვნა 17)	2,549	2,780
ფინანსური შემოსავალი	22,828	42,391
საპროცენტო ხარჯი სესხებსა და კრედიტებზე	(28,850)	(42,634)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული		
ზარალი	(37,451)	(21,871)
ფინანსური ხარჯები	(66,301)	(64,505)
მოგებაში ან ზარალში აღიარებული წმინდა ფინანსური		
ხარჯები	(43,473)	(22,114)

12. მოგების გადასახადის ხარჯი

2019 წლის 19 ივლისს „ჯგუფის“ მშობელმა კომპანიამ (სს საპარტნიორო ფონდი) მიიღო გადაწყვეტილება კომპანიის 2018 წლის კონსოლიდირებული მოგების 35%-ის, დივიდენდების სახით განაწილების შესახებ. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი აწესებს გარკვეულ შეზღუდვებს მოგების განაწილებაზე (იმ დივიდენდების გარდა, რომელიც ეკუთვნის 2008-2016 წლებში გამომუშავებულ წმინდა მოგებას) ქართულ სამეწარმეო სუბიექტებს შორის (გარდა მოგების გადასახადისგან გათავისუფლებული საწარმოსი), რომლებსაც აქვთ იურიდიული საწარმოს სტატუსი საქართველოში. იმის გათვალისწინებით, რომ განაწილებული დივიდენდები ეკუთვნოდა 2018 წლის გაუნაწილებელ მოგებას, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მიხედვით, აღნიშნული არ ითვლება მოგების განაწილებად და შესაბამისად მოგების გადასახადით არ იბეგრება.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მიხედვით, ქართულ მეწარმე სუბიექტებს შორის 2008-2016 წლებში გამომუშავებული გაუნაწილებელი მოგების დივიდენდის სახით განაწილება ითვლება შემოსავლების განაწილებად, 2008-2016 წლების კუთვნილი, გადახდილი მოგების გადასახადის ჩათვლის უფლებით. თუმცა, ამ დივიდენდების შემდგომი განაწილება არ ითვლება შემოსავლების განაწილებად და არ იბეგრება მოგების გადასახადით.

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯამური გადასახადი, რომელიც შეიძლება გაიქვითოს მოგების გადასახადთან, რომელიც ეხება 2008-2016 წლებში გამომუშავებული გაუნაწილებელი მოგების დივიდენდების სახით განაწილებას, შეადგენს 47,962 ათას ლარს.

13. ძირითადი საშუალებები

'000 ლარი	გაზის და ნავთობის მილსადენები	მიწა და შენობა- ნაგებობები	ელექტრო- ენერგიის გამომუშავების ერთეული	ნავთობის ჭაბურღილები	მანქანა დანადგარები	სხვა	დაუმთავრებელი მშენებლობა და დაუმონტაჟებელი მოწყობილობები	სულ
თვითღირებულება/შეფასებული ღირებულება								
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	411,797	44,075	381,189	35,404	19,778	10,844	121,074	1,024,161
შესყიდვები	95	1,572	-	-	482	2,137	209,101	213,387
გადაცემები	15,374	729	214	-	(275)	19	(16,061)	-
კაპიტალიზებული სასესხო ხარჯები	-	-	-	-	-	-	7,050	7,050
გაყიდვები	(694)	(1,907)	-	-	(64)	(309)	(1,229)	(4,203)
რეკლასიფიკაცია	4,725	-	-	-	-	-	(4,725)	-
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	431,297	44,469	381,403	35,404	19,921	12,691	315,210	1,240,395
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	431,297	44,469	381,403	35,404	19,921	12,691	315,210	1,240,395
შესყიდვები	2,055	1,963	-	-	322	2,437	217,798	224,575
გადაცემები	10,533	1,355	4,016	18	7	-	(15,929)	-
კაპიტალიზებული სასესხო ხარჯები	-	-	-	-	-	-	33,174	33,174
გაყიდვები	-	-	-	(17)	(249)	(478)	(2,310)	(3,054)
რეკლასიფიკაცია	1,646	-	-	-	-	-	(1,646)	-
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	445,531	47,787	385,419	35,405	20,001	14,650	546,297	1,495,090
ცვეთა და გაუფასურების ზარალი								
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	153,114	7,246	37,397	25,430	10,903	5,387	6,265	245,742
წლის ცვეთა	18,210	804	15,319	966	1,344	1,155	-	37,798
გაყიდვები	(398)	(805)	-	-	(62)	(281)	-	(1,546)
რეკლასიფიკაცია	3,703	-	-	-	-	-	(3,703)	-
გადაცემა	(478)	-	-	-	-	-	478	-
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	174,151	7,245	52,716	26,396	12,185	6,261	3,040	281,994
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	174,151	7,245	52,716	26,396	12,185	6,261	3,040	281,994
წლის ცვეთა	18,195	621	15,451	700	1,783	1,592	-	38,342
გაყიდვები	(133)	-	-	-	(16)	(581)	-	(730)
რეკლასიფიკაცია	952	-	-	-	-	-	(952)	-
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	193,165	7,866	68,167	27,096	13,952	7,272	2,088	319,606
საბალანსო ღირებულებები								
2018 წლის 31 დეკემბერს	257,146	37,224	328,687	9,008	7,736	6,430	312,170	958,401
2019 წლის 31 დეკემბერს	252,366	39,921	317,252	8,309	6,049	7,378	544,209	1,175,484

დაუმონტაჟებული მოწყობილობები შეადგენს 92,475 ათას ლარს (2018 წელს: 92,876 ათასი ლარი) ჯამური 546,297 ათასი ლარის ნაშთიდან (2018 წელს: 315,210 ათასი ლარი). დაუმონტაჟებული მოწყობილობა მოიცავს მშენებარე აქტივებს და დაუმონტაჟებელ მოწყობილობებს. დაუმონტაჟებული მოწყობილობების უმეტესობა გაზის მილსადენებისგან და ტურბინებისგან შედგება, რომელთა გამოყენებაც ჯერ არ დაწყებულია. იმის გამო, რომ საქართველოს ბაზარი არ არის განვითარებული, თითქმის შეუძლებელია თბოელექტროსადგურების ნაწილების სასწრაფო წესით შეძენა, გადაუდებელ სიტუაციებში, შესაბამისად „ჯგუფს“ უწევს დამატებითი მარაგის შენახვა.

დაუმთავრებელი მშენებლობა უმეტესწილად დაკავშირებულია მილსადენების საშენებლო/სარეაბილიტაციო სამუშაოებთან. დაუმთავრებელ მშენებლობაზე ჯამურად დამატებული 217,798 ათასი ლარიდან (2018: 209,101 ათასი ლარი) 177,290 ათასი ლარი (2018: 154,068 ათასი ლარი) ეკუთვნის გარდაბნის მე-2 კომბინირებული ციკლის თბოელექტროსადგურის მშენებლობას. მშენებლობა დასრულდა 2019 წლის დეკემბერში. ელექტროენერგიის წარმოების ლიცენზია გაცემულ იქნა გარდაბნის 2-ზე საქართველოს ეროვნული ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი კომისიის მიერ 2020 წლის 25 მარტს. გარდაბნის 2-ის თბოელექტროსადგურმა ოპერირება 2020 წელს დაიწყო.

2019 წლის განმავლობაში ჯგუფმა დაიბრუნა გადახდილი დღგ-ს თანხა 23,891 ათასი ლარის ოდენობით (2018: 16,000 ათასი ლარი), რომელიც ჩათვლილი იყო გარდაბნის მე-2 კომბინირებული ციკლის თბოელექტროსადგურის მშენებლობისთვის განხორციელებულ შესყიდვებზე.

2019 წელს, კაპიტალიზირებულმა სასესხო ხარჯებმა, რომელიც დაკავშირებულია გარდაბნის მე-2 კომბინირებული ციკლის თბოელექტროსადგურის მშენებლობასთან, შეადგინა 33,174 ათასი ლარი (2018: 7,050 ათასი ლარი), ხოლო კაპიტალიზაციის განაკვეთმა - 6.75%.

2019 წლის განმავლობაში „კომპანიის“ მშობელმა კომპანიამ განახორციელა 1,773 ათასი ლარის მიწის ნაკვეთების, 1,854 ათასი ლარის მილსადენების შენატანი, კომპანიის სააქციო კაპიტალის ზრდის სახით (2018: შენობა-ნაგებობები 457 ათასი ლარი, მიწის ნაკვეთები 927 ათასი ლარი, მანქანა-დანადგარები 263 ათასი ლარი და სხვა კატეგორია 32 ათასი ლარი).

14. ავანსები

'000 ლარი	2019	2018
გრძელვადიანი აქტივები		
ავანსები გრძელვადიანი აქტივებისთვის	97,170	62,681
მიმდინარე აქტივები		
ავანსები	66,198	50,301
	163,368	112,982

2016 წლის 28 სექტემბერს შპს „გარდაბნის თბოელექტროსადგური 2“-ს და „China Tianchen Engineering Corporation“-ს შორის გაფორმდა ხელშეკრულება გარდაბნის კომბინირებული ციკლის თბოელექტროსადგურის დაპროექტების, შესყიდვისა და მშენებლობის შესახებ. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „China Tianchen Engineering Corporation“-სთვის ავანსად გადახდილმა თანხამ შეადგინა 89,953 ათასი ლარი (2018 წელი: 57,328 ათასი ლარი).

გარდაბნის 2 კომბინირებული ციკლის თბოელექტროსადგურის მშენებლობა 2019 წლის დეკემბერში დასრულდა. საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ გარდაბნის 2-ზე ელექტროენერგიის წარმოების ლიცენზია 2020 წლის 25 მარტს იქნა გაცემული.

მოკლევადიანი ავანსების ნაშთი ძირითადად დაკავშირებულია გაზის მომწოდებლებისთვის გადახდილ თანხებთან კომპანია „South Caucasus Pipeline Option Gas Company Limited“-ისთვის 42,933 ათასი ლარის ოდენობით (2018 წელს: 33,860 ათასი ლარი) და კომპანია „Azerbaijan Gas Supply Company Limited“-ისთვის 13,332 ათასი ლარის ოდენობით (AGSC) (2018 წელს 12,026 ათასი ლარი).

15. ფინანსური იჯარის მოთხოვნა

1996 წელს საქართველოს მთავრობა შევიდა 30-წლიან გარიგებაში ნავთობის კომპანიების კონსორციუმთან, რომელმაც იკისრა საქართველო-აზერბაიჯანის სახელმწიფო საზღვრიდან საქართველოს შავი ზღვის სანაპიროზე სუფსის ნავთობტერმინალამდე ნავთობის მილსადენის სისტემის მშენებლობის და განვითარების ვალდებულება გარიგების საფუძველზე ნავთობის კომპანიებს მიენიჭა მითითებული მილსადენის სისტემით ნავთობის საქართველოს ტერიტორიის გავლით ტრანსპორტირების უფლება. მილსადენი საქართველოს სახელმწიფო ქონება გახდა.

ამ მილსადენის საკუთრების უფლება გადაეცა „კომპანიას“ 2010 წლის ივნის-ივლისში „კომპანიის“ საწესდებო კაპიტალში განხორციელებული შენატანის სახით, ნომინალური ღირებულებით 269,299 ათასი ლარი. მილსადენით მოსარგებლე ნავთობკომპანიებისგან „ჯგუფი“ იღებს სატრანზიტო საფასურს ტრანსპორტირებული ნავთობის თითოეულ ბარელზე. ხელმძღვანელობამ განსაზღვრა, რომ თავდაპირველი გარიგება მოიცავდა ფინანსურ იჯარას დაწყების თარიღიდან, იმის გამო, რომ საიჯარო ხელშეკრულება მოიჯარეს გადასცემდა საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და ანაზღაურებას.

„ჯგუფმა“ აღიარა ფინანსური იჯარის მოთხოვნა 39,229 ათასი ლარის ოდენობით იმ თარიღში, როდესაც საკუთრების უფლება მილსადენებზე გადაეცა „ჯგუფს“. ფინანსური იჯარის მოთხოვნა წარმოადგენს წმინდა ინვესტიციის მიმდინარე ღირებულებას იჯარაში, რომელიც აქტივების არაუზრუნველყოფილი ნარჩენი ღირებულების მიმდინარე ღირებულებას მოიცავდა იჯარის ვადის ბოლოს, რომელიც დისკონტირდება იჯარაში არსებული საპროცენტო განაკვეთით. 230,070 ათასი ლარის სხვაობა იჯარაში წმინდა ინვესტიციების ნომინალურ და მიმდინარე ღირებულებას შორის აღიარებულ იქნა კაპიტალში სამართლიანი ღირებულების ცვლილების სახით, მესაკუთრის არაფულადი შენატანისთვის.

'000 ლარი	2019	2018
ფინანსური საიჯარო მოთხოვნა 1 იანვარს	67,854	62,873
დისკონტირების დაბრუნება ფინანსური იჯარის მოთხოვნაზე	5,280	4,981
ფინანსური იჯარის მოთხოვნა 31 დეკემბერს	73,134	67,854

2019 წლის განმავლობაში ცვლადმა საიჯარო გადახდებმა, რომლებიც დამოკიდებულია მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებულ ნავთობის ტრანსპორტირებასთან დაკავშირებულ გამოყენებაზე, შეადგინა 21,168 ათასი ლარი (2018: 18,367 ათასი ლარი).

16. გაცემული სესხები

'000 ლარი	2019	2018
გრძელვადიანი აქტივები		
აქციონერებზე გაცემული სესხი	15,983	13,613
მესამე პირებზე გაცემული სესხი	171	1,339
	16,154	14,952
მიმდინარე აქტივები		
მესამე პირებზე გაცემული სესხი	1,692	-
	1,692	-
სულ გაცემული სესხები	17,846	14,952

აქციონერზე - სს „საპარტნიორო ფონდზე“ გაცემული სესხი არაუზრუნველყოფილ სუბორდინირებულ სესხს წარმოადგენს და ის აშშ დოლარშია დენომინირებული (4,500 ათასი აშშ დოლარი). მასზე ირიცხება სახელშეკრულებო წლიური საპროცენტო განაკვეთი 9,5%-ის ოდენობით. ძირი თანხისა და დარიცხული პროცენტის დაფარვის ვადაა 2021 წლის 31 მაისი.

2018 წლის მარტში „კომპანია“ გასცა სესხი ჯორჯიან ოილ ენდ გაზ ლიმიტედ-ზე (არ არის ურთიერთდამოკიდებული მხარე) 500 ათასი დოლარის ოდენობით. სესხზე ირიცხება სახელშეკრულებო წლიური საპროცენტო განაკვეთი 9,5%-ის ოდენობით. GOGL-მა გადაიხადა პროცენტი სესხის დაუფარავ ოდენობაზე და ძირი თანხის დაფარვის ვადა გახანგრძლივდა 2020 წლის 31 დეკემბრამდე.

„ჯგუფის“ დამოკიდებულება საკრედიტო რისკზე და სესხებთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალი განხილულია 23-ე შენიშვნაში.

17. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

'000 ლარი	2019	2018
გრძელვადიანი აქტივები		
რესტრუქტურისებული მოთხოვნები*	15,718	18,959
სულ გრძელვადიანი	15,718	18,959
მიმდინარე აქტივები		
სავაჭრო მოთხოვნები	275,677	121,909
რესტრუქტურისებული მოთხოვნები*	4,296	4,510
სხვა მოთხოვნები	1,655	961
სულ მიმდინარე	281,628	127,380
	297,346	146,339

*2017 წლის 16 ნოემბერს, „კომპანია“ და შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“ (სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული კომპანია) გააფორმეს ხელშეკრულება მაგისტრალური მილსადენის იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნის რესტრუქტურისაციის შესახებ. ხელშეკრულების მხარეებმა შეათანხმეს გადახდის გრაფიკი, რის საფუძველზეც მთლიანი თანხა დაიფარება 2025 წლის ბოლოსთვის. მოთხოვნის რესტრუქტურისაცია გულისხმობს პირობების არსებით მოდიფიკაციას;

შესაბამისად, რესტრუქტურისაციის თარიღისთვის „კომპანია“ შეწყვიტა არსებული მოთხოვნის აღიარება და აღიარა ახალი აქტივი ახალი პირობების გათვალისწინებით. 2017 წელს ნაშთის სამართლიანი ღირებულების დაანგარიშება პირველადი აღიარებისას, მოხდა მომავალი გადახდების მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე, რომელიც დადისკონტირდა წლიური საბაზრო საპროცენტო განაკვეთით 10.86%-ის ოდენობით (შენიშვნა 11). 2019 წელს შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“ განახორციელა გადახდა 4,990 ათასი ლარის ოდენობით, ზემოხსენებული გადახდის გრაფიკის მიხედვით.

„ჯგუფის“ დამოკიდებულება საკრედიტო და სავალუტო რისკებზე, ასევე სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალი განხილულია 23-ე შენიშვნაში.

18. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და შეზღუდული ფულადი სახსრები

'000 ლარი	2019	2018
საბანკო ნაშთები	71,141	230,237
მოთხოვნამდე დეპოზიტები	64,674	118,358
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში და ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში	135,815	348,595

დაფარვამდე ანაზრები წარმოადგენს ანაზრებს, რომელთა დაფარვაც შეიძლება სავალდებულო გახდეს, სამთვლიანი ან ნაკლები დაფარვის ვადით განთავსების თარიღიდან.

შეზღუდული ფულადი სახსრები

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეზღუდული ფულადი სახსრების ნაშთი 60 ათასი ლარის ოდენობით (2018 წელს: 5,607 ლარი) წარმოადგენს აკრედიტივის ხელშეკრულების უზრუნველყოფის სახით ფლობილ საბანკო ნაშთებს საქართველოს ერთ ბანკში.

საპროცენტო განაკვეთის რისკზე „ჯგუფის“ დამოკიდებულება და ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძნობელობის ანალიზი განხილულია 23-ე შენიშვნაში.

19. კაპიტალი

(a) სააქციო კაპიტალი

<i>აქციების რაოდენობა (სხვაგვარად მითითებამდე)</i>	ჩვეულებრივი აქციები	
	2019	2018
ნომინალური ღირებულება	20 ლარი	20 ლარი
რაოდენობა 1 იანვრის მდგომარეობით	31,329,768	31,245,797
აქციების გამოშვება არაფულადი აქტივების შენატანების სანაცვლოდ	815,482	83,971
გამოშვებული 31 დეკემბრისთვის	32,145,250	31,329,768

ჩვეულებრივი აქციები

2019 წლის განმავლობაში კომპანიის მშობელმა კომპანიამ გადაწყვიტა კომპანიის სააქციო კაპიტალში გაეკეთებინა ძირითადი საშუალების შენატანი (მიწის ნაკვეთები და მილსადენები) ნომინალური ღირებულებით 15,548 ათასი ლარი, როგორც არაფულადი შენატანი და იკისრა 762 ათასი ლარის ვალდებულება 2020 წელს განსახორციელებელი კაპიტალური შენატანებისთვის. არაფულადი შენატანის ნომინალურ ღირებულებასა და შეტანილი ძირითადი საშუალებების სამართლიან ღირებულებას შორის სხვაობამ (შენატანების განხორციელების თარიღებისთვის) 11,921 ათასი ლარი შეადგინა და აღიარებულია კაპიტალში „დამატებითი შენატანები კაპიტალში“ კომპონენტის შემცირების სახით.

ჩვეულებრივი აქციების მფლობელებს აქვთ უფლება მიიღონ დროდადრო გამოცხადებული დივიდენდები, და ასევე აქვთ „კომპანიის“ კრებაზე ერთ აქციაზე ერთი ხმის უფლება.

(b) დამატებითი შენატანები კაპიტალში

დამატებითი გადახდილი კაპიტალი წარმოადგენს „ჯგუფისთვის“ საქართველოს მთავრობის (რომელიც ასრულებს მისი აქციონერის ფუნქციას) მიერ გადაცემულ სარგებელს.

სააქციო კაპიტალის გაზრდისას, ნებისმიერი სხვაობა სააქციო კაპიტალის რეგისტრირებულ ოდენობას და შეტანილი აქტივების სამართლიან ღირებულებას შორის აღიარდება კაპიტალის ცალკეული კომპონენტის სახით, როგორც „დამატებითი შენატანები კაპიტალში“. 2019 წლის განმავლობაში „დამატებითი შენატანები კაპიტალში“ მოძრაობა წარმოდგენილია 19(a) შენიშვნაში (2018: არ ყოფილა მოძრაობა).

(c) დივიდენდები და სხვა განაწილებები აქციონერებზე

2019 წელს 56,469 ათასი ლარის ოდენობით დივიდენდები იქნა გამოცხადებული „კომპანიის“ მიერ (2018: 77,142 ათასი გამოცხადებული და გადახდილი) და 60,000 ათასი ლარი გადახდილი იქნა სს „საპარტნიორო ფონდზე“. სხვაობა გამოცხადებულ და გადახდილ დივიდენდებს შორის აღიარებულ იქნა „კომპანიის“ მიერ როგორც წინასწარ გადახდილი დივიდენდები და იქნება გაქვითული იმ დივიდენდებთან, რომლებიც 2020 წელს იქნება განაწილებული.

2019 წელს შპს გარდაბნის თბოელექტროსადგურმა გამოაცხადა 2,000 ათასი ლარის დივიდენდები, საიდანაც 982 ათასი იქნა გადახდილი არამაკონტროლებელი წილის მფლობელ - სს „საპარტნიორო ფონდზე“.

საქართველოს მთავრობის 2012 წლის 27 მარტის ბრძანების №531 საფუძველზე, რომელიც „კომპანიის“ მიერ 2012-2017 წლებში გენერირებული წმინდა მოგებიდან, „კომპანიის“ წმინდა მოგების განაწილებას უკავშირდებოდა, მაქსიმალური განაწილებადი რაოდენობა შეადგენს წინა წლის წმინდა მოგების 35%. იგივე მიდგომა ვრცელდება 2019 და 2018 წლებზე.

(d) არამაკონტროლებელი წილები

არამაკონტროლებელი წილი წარმოადგენს სს „საპარტნიორო ფონდის“ შენატანს საწესდებო კაპიტალში და მის წილს შპს „გარდაბნის თბოელექტროსადგურის“ („ჯგუფის“ 51%-იანი შვილობილი კომპანია) კუმულაციურ გაუნაწილებელ მოგებაში (იხილეთ შენიშვნა 24).

20. კაპიტალის მართვა

„ჯგუფს“ არ აქვს კაპიტალის მართვის ფორმალური პოლიტიკა, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს კაპიტალის შესაბამისი ბაზის უზრუნველყოფას „ჯგუფის“ საოპერაციო და სტრატეგიულ საჭიროებებთან დაკავშირებული მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად, და ასევე ბაზრის მონაწილეების ნდობის შესანარჩუნებლად. ეს მიიღწევა ფულადი სახსრების ეფექტური მართვის, „ჯგუფის“ შემოსავლებისა და მოგების და იმ გრძელვადიანი საინვესტიციო გეგმების მუდმივი მონიტორინგის გზით, რომლებიც ძირითადად „ჯგუფის“ საოპერაციო ფულადი ნაკადებით ფინანსდება. ამ ღონისძიებების გატარებით, „ჯგუფი“ მისი მოგების მდგრად ზრდას ისახავს მიზნად.

წლის განმავლობაში ადგილი არ ჰქონია კაპიტალის მართვაში „ჯგუფის“ მიდგომის ცვლილებას.

„კომპანია“ ან/და მისი შვილობილი კომპანიები არ წარმოადგენენ გარედან დაკისრებული, კაპიტალის მოთხოვნების საგანს.

21. სესხები და კრედიტები

მოცემულ შენიშვნაში წარმოდგენილია ინფორმაცია „ჯგუფის“ პროცენტური სესხებისა და კრედიტების სახელშეკრულებო პირობების შესახებ, რომლებიც ამორტიზირებული ღირებულებით ფასდება. საპროცენტო განაკვეთის, სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკზე „ჯგუფის“ დამოკიდებულებების შესახებ მეტი ინფორმაცია იხილეთ 23-ე შენიშვნაში.

'000 ლარი	2019	2018
გრძელვადიანი ვალდებულებები		
გამოშვებული არაუზრუნველყოფილი ობლიგაცია	705,122	658,134
მიმდინარე ვალდებულებები		
გამოშვებული არაუზრუნველყოფილი ობლიგაციის მიმდინარე ნაწილი	16,902	13,486
	722,024	671,620

(a) სესხის დაფარვის ვადები და გრაფიკი

გადაუხდელი სესხების ვადები და პირობები იყო შემდეგი:

'000 ლარი	31 დეკემბერი 2019				31 დეკემბერი 2018			
	ნომინალური		ნომინალური		ნომინალური		ნომინალური	
	საპროცენტო	დაფარვის	საპროცენტო	დაფარვის	საპროცენტო	დაფარვის	საპროცენტო	დაფარვის
	ვალუტა	განაკვეთი	წელი	ღირებულება	ვალუტა	განაკვეთი	წელი	ღირებულება
არაუზრუნველ-								
ყოფილი								
ობლიგაციის	აშშ							
გამოშვება	დოლარი	6.75%	2021	716,925	722,024		669,150	671,620
სულ				716,925	722,024		669,150	671,620
პროცენტური								
ვალდებულებები				716,925	722,024		669,150	671,620

2016 წლის აპრილში „ჯგუფმა“ გამოუშვა, განათავსა და ლონდონის საფონდო ბირჟაზე დაარეგისტრირა (ლისტინგი) 250 მილიონი აშშ დოლარის ღირებულების არაუზრუნველყოფილი ობლიგაციები და ვადაზე ადრე გამოისყიდა 2012 წლის ობლიგაციები.

2018 წელს, კომპანიამ „KfW“-თან ხელი მოაწერა სასესხო ხელშეკრულებას 150 მილიონ ევროზე, საქართველოში პირველი მიწისქვეშა გაზსაცავის მშენებლობის დაფინანსებისთვის. სასესხო ხელშეკრულების მიხედვით, კომპანია მიიღებს 150 მილიონ ევროს ორ ტრანშად. 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის არცერთი ტრანში არ ყოფილა გატანილი/ათვისებული და კომპანიამ გადაიხადა მართვის და ვალდებულების საფასური 1,350 ათასი ევროს და 27.5 ათასი ევროს ოდენობით, შესაბამისად.

მოსადლონელია რომ „KfW“-ის პირველი ტრანში გამოყენებული იქნება 2020 წელს, ხოლო მეორე ტრანში პირველი მიწისქვეშა გაზსაცავის მშენებლობის აქტიური ეტაპის განმავლობაში, პირველი ეტაპის შედეგების საფუძველზე „დასკვნის გაკეთების“ პირობით. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის „KfW“-ის სესხი არ ყოფილა ათვისებული.

(ბ) აქტივებისა და ვალდებულებების მოძრაობის შეჯერება ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილ ფულად ნაკადებთან

	კაპიტალი გაუნაწილებელი მოგება	კაპიტალი არამაკონტოლებელი წილები	ვალდებულებები სესხები და კრედიტები	სულ
'000 ლარი				
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	480,665	91,560	671,620	1,243,845
გადახდილი დივიდენდები	(60,000)	(982)	-	(60,982)
სულ ცვლილებები ფულადი ნაკადების დაფინანსებიდან	(60,000)	(982)	-	(60,982)
სხვა ცვლილებები				
უცხოური გაცვლითი				
კურსების ცვლილების გავლენა	-	-	36,260	36,260
საპროცენტო ხარჯი	-	-	28,850	28,850
კაპიტალიზებული სასესხო ხარჯი	-	-	33,174	33,174
გადახდილი პროცენტი	-	-	(47,880)	(47,880)
სულ ვალდებულებასთან დაკავშირებული სხვა ცვლილებები	-	-	50,404	50,404
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	420,665	90,578	722,024	1,233,267

	კაპიტალი გაუნაწილებელი მოგება	კაპიტალი არამაკონტოლებელი წილები	ვალდებულებები სესხები და კრედიტები	სულ
'000 ლარი				
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	423,028	69,063	715,900	1,207,991
სესხების დაფარვა	-	-	(68,358)	(68,358)
გადახდილი დივიდენდები	(77,142)	-	-	(77,142)
სულ ცვლილებები ფულადი ნაკადების დაფინანსებიდან	(77,142)	-	(68,358)	(145,500)
სხვა ცვლილებები				
უცხოური გაცვლითი				
კურსების ცვლილების გავლენა	-	-	20,514	20,514
საპროცენტო ხარჯი	-	-	42,634	42,634
კაპიტალიზებული სასესხო ხარჯი	-	-	7,050	7,050
გადახდილი პროცენტი	-	-	(46,120)	(46,120)
სულ ვალდებულებასთან დაკავშირებული სხვა ცვლილებები	-	-	24,078	24,078
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	345,886	69,063	671,620	1,086,569

22. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

'000 ლარი	2019	2018
სავაჭრო ვალდებულებები	69,612	22,632
ვალდებულებები გრძელვადიანი აქტივებისთვის	23,072	4,263
სხვა ვალდებულებები	2,793	4,093
	95,477	30,988

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებთან დაკავშირებით „ჯგუფის“ დამოკიდებულება სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკზე განხილულია 23-ე შენიშვნაში.

23. სამართლიანი ღირებულებები და რისკის მართვა

(a) სააღრიცხვო კლასიფიკაციები და სამართლიანი ღირებულება

სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ ფასით, რომელიც სტანდარტული ოპერაციის ფარგლებში, მიღებული იქნებოდა აქტივის გაყიდვისას ან გადახდილი იქნებოდა ვალდებულების გადაცემისას ბაზრის მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღისთვის. თუმცა განუსაზღვრელობის გათვალისწინებით და სუბიექტური მსჯელობის გამოყენებით, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იქნას ინტერპრეტირებული როგორც რეალიზებადი აქტივების დაუყოვნებლივ გაყიდვაში ან ვალდებულებების გადაცემაში.

„ჯგუფმა“ განსაზღვრა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება შეფასების ტექნიკების გამოყენებით. შეფასების ტექნიკის მიზანს წარმოადგენს ისეთი სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრება, რომელიც ასახავს აქტივის გაყიდვით მისაღებ ან ვალდებულების გადაცემისას გადასახდელ ფასს შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის სტანდარტულ ოპერაციაში. გამოყენებული შეფასების ტექნიკა წარმოადგენს დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელს. ყველა ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება ანგარიშდება მომავალი ძირითადი თანხისა და საპროცენტო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე, რომელიც დისკონტირდება ანგარიშგების თარიღისთვის არსებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთით.

არაუზრუნველყოფილი ობლიგაციების სამართლიანი ღირებულების ხელმძღვანელობისეულმა შეფასებამ შედეგად მოგვცა ღირებულებების დიაპაზონი, რომელიც დაახლოებით საბალანსო ღირებულებას უტოლდება. მიუხედავად იმისა, რომ არაუზრუნველყოფილი ობლიგაციები ლონდონის საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული, ბაზარი არ არის აქტიური, რადგან მონაწილეები ძირითადად ინსტიტუციონალური ინვესტორები არიან და ბრუნვა ბაზარზე არ არის მაღალი.

„ჯგუფის“ სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება გონივრულად არის მიახლოებული მათ სამართლიან ღირებულებებთან.

(b) ფინანსური რისკის მართვა

ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებით „ჯგუფი“ შემდეგი რისკების წინაშე დგას:

- საკრედიტო რისკი (იხილეთ (b)(ii));
- ლიკვიდურობის რისკი (იხილეთ (c));
- საბაზრო რისკი (იხილეთ (d)).

(i) რისკის მართვის სტრუქტურა

სამეთვალყურეო საბჭოს აქვს მთლიანი პასუხისმგებლობა „ჯგუფის“ რისკების მართვის სტრუქტურის დადგენასა და მიმოხილვაზე.

„ჯგუფის“ რისკების მართვის პოლიტიკები განისაზღვრება მის წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირებისა და ანალიზისთვის, შესაბამისი რისკების საზღვრებისა და საკონტროლო მექანიზმების განსაზღვრისთვის და რისკებისა და საზღვრების დაცვის მონიტორინგისთვის. რისკების მართვის პოლიტიკები და სისტემები რეგულარულად განიხილება ბაზრის პირობებისა და „ჯგუფის“ საქმიანობაში ცვლილებების ასახვის მიზნით.

(ii) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის „ჯგუფის“ ფინანსური ზარალის რისკი, როდესაც მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის ხელშემკვრელი მხარე ვერ შეასრულებს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს. ის ძირითადად წარმოიშობა „ჯგუფის“ კლიენტების მიმართ არსებული მოთხოვნებიდან, გაცემული სესხებიდან, ვადიანი დეპოზიტებიდან და ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტებიდან.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს წარმოადგენს.

ანგარიშგების თარიღისთვის საკრედიტო რისკზე მაქსიმალური დამოკიდებულება იყო შემდეგი:

’000 ლარი	შენიშვნა	საბალანსო ღირებულება	
		2019	2018
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	17	297,346	146,339
გაცემული სესხები	16	17,846	14,952
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და შეზღუდული ფულადი სახსრები	18	135,875	354,202
		451,067	515,493

(iii) სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

„ჯგუფის“ დამოკიდებულება საკრედიტო რისკზე უმეტესწილად განპირობებულია მომხმარებლის ინდივიდუალური მახასიათებლებით. თუმცა, ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს იმ ფაქტორებს, რომლებიც გავლენას ახდენს მისი მომხმარებლების ბაზის საკრედიტო რისკზე, იმ ინდუსტრიის და ქვეყნის რისკების ჩათვლით, რომელშიც ოპერირებენ მომხმარებლები. შემოსავლების კონცენტრაციაზე დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია მე-7 შენიშვნაში.

სავაჭრო მოთხოვნებიდან წარმოშობილი საკრედიტო რისკის შეზღუდვა ხდება კორპორატიული კლიენტებისთვის მაქსიმალური გადახდის პერიოდის (ერთი თვე) დაწესებით. ამასთანავე, ზოგიერთი კლიენტის შემთხვევაში რისკი იმართება კლიენტებისგან ავანსების მოთხოვნის გზით.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებით უზრუნველყოფა ზოგადად არ მოითხოვება. „ჯგუფს“ არ გააჩნია სავაჭრო მოთხოვნები, რომლებზეც არ აღიარდება გაუფასურების ზარალი უზრუნველყოფის არსებობის გამო.

სავაჭრო მოთხოვნებისთვის საკრედიტო რისკზე მაქსიმალური დამოკიდებულება საანგარიშგებო თარიღისთვის, გეოგრაფიული რეგიონების მიხედვით იყო შემდეგი:

’000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	2019	2018
ადგილობრივი	295,742	144,394
დსთ ქვეყნები	1,604	1,945
	297,346	146,339

სავაჭრო მოთხოვნების საკრედიტო რისკის მაქსიმალური დამოკიდებულება ანგარიშგების თარიღისთვის კლიენტების ტიპების მიხედვით იყო შემდეგი:

’000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	2019	2018
გაზის დისტრიბუტორები	239,010	92,024
ელექტროენერგიის დისტრიბუტორები	24,822	25,479
გაზის მილსადენის საიჯარო ქირა (შენიშვნა 17)	24,264	27,316
სხვა	9,250	1,520
	297,346	146,339

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, „ჯგუფის“ ორი ყველაზე მნიშვნელოვანი მომხმარებლის მიმართ არსებული მოთხოვნების საბალანსო ნაშთი 226,603 ათას ლარს შეადგენდა (2018: 119,133 ათასი ლარი).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება კორპორატიული კლიენტებისთვის

„ჯგუფის“ მიერ საკრედიტო რისკების დონეების მიხედვით გადანაწილება ხდება იმ მონაცემებზე დაყრდნობით, რომელთა საფუძველზე შესაძლებელია ზარალის რისკის განსაზღვრა (მათ შორის გარე რეიტინგების, აუდირებული ფინანსური ანგარიშგებების, მმართველობითი ანგარიშგების და ფულადი ნაკადების პროგნოზების და სხვა, კლიენტთან დაკავშირებული გარე ინფორმაციის საფუძველზე) და გამოცდილი საკრედიტო განსჯის გამოყენებით. საკრედიტო რისკების დონეები განისაზღვრება რაოდენობრივი და ხარისხობრივი ფაქტორების გათვალისწინებით, რომლებიც მიანიშნებს დეფოლტის რისკზე და შეესაბამება სააგენტოების გარე საკრედიტო რეიტინგების განმარტებებს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი

მოცემული ცხრილი გვაწვდის ინფორმაციას საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარებაზე და კლიენტების მიმართ არსებულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

'000 ლარი	2019	2019	2019
	არ არის		
მომხმარებლის საკრედიტო რისკის	გაუფასურებული	კრედიტით	
ხარისხი	კრედიტით	გაუფასურებული	სულ
დაბალი რისკი	279,191	-	279,191
საშუალო რისკი	21,047	-	21,047
მაღალი რისკი	-	7,944	7,944
სულ მთლიანი საბალანსო ღირებულება	300,238	7,944	308,182
ზარალის რეზერვი	(2,892)	(7,944)	(10,836)
სულ წმინდა საბალანსო ღირებულება	297,346	-	297,346

'000 ლარი	2018	2018	2018
	არ არის		
მომხმარებლის საკრედიტო რისკის	გაუფასურებული	კრედიტით	
ხარისხი	კრედიტით	გაუფასურებული	სულ
დაბალი რისკი	119,023	-	119,023
საშუალო რისკი	27,316	-	27,316
მაღალი რისკი	-	7,944	7,944
სულ მთლიანი საბალანსო ღირებულება	146,339	7,944	154,283
ზარალის რეზერვი	(350)	(7,594)	(7,944)
სულ წმინდა საბალანსო ღირებულება	145,989	350	146,339

დაბალი რისკი - ხელშეკრულების მხარეს აქვს ძლიერი უნარი შეასრულოს ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებები უახლოეს პერიოდში და უარყოფითმა ცვლილებებმა ეკონომიკასა და ბიზნეს გარემოში გრძელვადიან პერსპექტივაში, ნაკლებად სავარაუდოა, უარყოფითი გავლენა იქონიოს ხელშეკრულების მხარის გადახდისუნარიანობაზე. საგარეო საკრედიტო რეიტინგი BBB- დან BB+ მდე (S&P).

საშუალო რისკი - ხელშეკრულების მხარეს აქვს რესტრუქტურიზირებული ხელშეკრულებით ნაკისრი ფულადი ნაკადების ვალდებულებები, რომელიც უნდა დაიფაროს უახლოეს პერიოდში და უარყოფითმა ცვლილებებმა ეკონომიკასა და ბიზნეს გარემოში გრძელვადიან პერსპექტივაში, შესაძლებელია უარყოფითი გავლენა იქონიოს ხელშეკრულების მხარის გადახდისუნარიანობაზე.

მაღალი რისკი - ხელშეკრულების მხარეს აქვს სუსტი უნარი შეასრულოს ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებები უახლოეს პერიოდში და უარყოფითი ცვლილებები ეკონომიკასა და ბიზნეს გარემოში გრძელვადიან პერსპექტივაში, დიდი ალბათობით იქონიებს უარყოფით გავლენას ხელშეკრულების მხარეების გადახდისუნარიანობაზე.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების და გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა

წლის განმავლობაში, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების და გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა მოცემულია ქვემოთ ცხრილში.

'000 ლარი	2019	2018
ნაშთი 1 იანვარს ფასს 9-ის ფარგლებში	8,068	8,068
წმინდა დარიცხვა წლის განმავლობაში	2,958	-
ნაშთი 31 დეკემბერს	11,026	8,068

(iv) გაცემული სესხები

2019 წელს „კომპანია“ გასცა 50 ათასი ევროს ოდენობით სესხი მის მეკავშირე საწარმოზე - „W-Stream Pipeline Company Limited“. 2018 წელს კომპანიამ გასცა სესხი მესამე მხარეზე - „ჯორჯიან ოილ გაზ ლიმიტედ“-ზე (GOGL).

2017 წელს „ჯგუფმა“ მის აქციონერზე - სს „საპარტნიორო ფონდ“-ზე გასცა სესხი. სს „საპარტნიორო ფონდი“ სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული უმსხვილესი კომპანიაა; სესხის პირობები აღწერილია მე-16 შენიშვნაში. ხელმძღვანელობის შეფასებით არცერთი გაცემული სესხების ნაშთი არ არის კრედიტით-გაუფასურებული 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის. სს „საპარტნიორო ფონდი“ რომელსაც გაცემული სესხების არსებითი ნაშთი უკავშირდება, კლასიფიცირებულია დაბალი რისკის კატეგორიაში. ყველა გაცემული სესხი კლასიფიცირებულია 1-ელ დონეზე და გაუფასურების ზარალი გამოთვლილია 12-თვიანი მოსალოდნელი ზარალის საფუძველზე, შესაბამისად.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და შეზღუდული ფულადი სახსრების ნაშთები

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „ჯგუფს“ დეპოზიტები განთავსებული აქვს 2 ბანკში, რომელთა ნაშთები აღემატება მთლიანი ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების 10 პროცენტს (2018 წლის 31 დეკემბერს: 3 ბანკი). ამ ნაშთების საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო 121,010 ათასი ლარი (2018 წლის 31 დეკემბერს: 284,889 ათასი ლარი). 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ნაშთების დაახლოებით 99% განთავსებულია საქართველოს 3 ბანკში, რომელთაგან ორს Fitch-ის გრძელვადიანი საკრედიტო რეიტინგით აქვს BB- შეფასება და ერთს - რუსული ბანკის ქართულ შვილობილ კომპანიას - გრძელვადიანი S&P Global Rating -ის რეიტინგი BB, სტაბილური პერსპექტივით.

ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების და ფულადი სახსრების შეზღუდული ნაშთების გაუფასურება დაანგარიშებული იყო 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე და ასახავს დაქვემდებარების მოკლე ვადიანობას. „ჯგუფი“ მიიჩნევს, რომ ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს და ფულადი სახსრების შეზღუდულ ნაშთებს, კონტრაქტორების გარე საკრედიტო რეიტინგებიდან გამომდინარე, აქვთ დაბალი საკრედიტო რისკი.

2019 წლის განმავლობაში, ჯგუფს არ უღიარებია გაუფასურების რეზერვი ზემოხსენებულ ნაშთებზე.

(v) ფინანსური იჯარის მოთხოვნა

ფინანსური იჯარის მოთხოვნის ნაშთი წარმოადგენს საიჯარო ვადის ბოლოს არსებულ არა-გარანტირებულ ნარჩენ ღირებულებას დისკონტირებულს იჯარაში ნაგულისხმები საპროცენტო განაკვეთით (იხ. შენიშვნა 15). შესაბამისად, ხელშეკრულებამ დაასკვნა, რომ ეს უკანასკნელი არ ატარებს საკრედიტო რისკს და არის ფასს 9-ის გაუფასურების მოთხოვნების ფარგლებს გარეთ, შესაბამისად ფინანსური იჯარის მოთხოვნებთან დაკავშირებით არ ყოფილა აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

(c) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ „ჯგუფი“ სირთულეებს შეხვდება იმ ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესრულებაში, რომლებიც დაკმაყოფილებულია ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის მიწოდების გზით. „ჯგუფის“ მიდგომა ლიკვიდურობის მართვასთან დაკავშირებით მოიცავს, შემდგომში დაგვარად იმის უზრუნველყოფას, რომ მას ყოველთვის ჰქონდეს სათანადო ლიკვიდურობა მისი ვალდებულებების დროულად შესასრულებლად, როგორც ნორმალურ, ისე - სტრესულ ვითარებაში, მიუღებელი ზარალის გაწევის ან „ჯგუფის“ რეპუტაციისთვის ზიანის მიყენების გარეშე. „ჯგუფის“ ლიკვიდურობის მართვა ასევე მოიცავს ობლიგაციის გამოშვების ხელშეკრულებაში ჩართული პირობების მონიტორინგს.

ზოგადად, „ჯგუფს“ ყოველთვის აქვს სათანადო მოთხოვნამდე ფულადი სახსრები, მისი მოსალოდნელი საოპერაციო ხარჯების დასაკმაყოფილებლად 60 დღის განმავლობაში, ფინანსური ვალდებულებების მომსახურების ჩათვლით; ეს გამორიცხავს ისეთი გაუთვალისწინებელი ვითარებების პოტენციურ გავლენას, რომლის გონივრულ ფარგლებში წინასწარ განსაზღვრა შეუძლებელია, მაგალითად ბუნებრივი კატასტროფები.

ლიკვიდურობის რისკზე დაქვემდებარება

ქვემოთ წარმოდგენილია ანგარიშგების თარიღისთვის ფინანსური ვალდებულებების, დარჩენილი სახელშეკრულებო დაფარვის ვადები. თანხები წარმოდგენილია ბრუტო და არადისკონტირებული ფორმით და მოიცავს პროცენტის მოსალოდნელ გადახდებს და გამორიცხავს ურთიერთგადაფარვის ხელშეკრულებების გავლენას.

'000 ლარი 2019	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები	0-6 თვემდე	6-12 თვემდე	1-3 წლამდე
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
არაუზრუნველყოფილი ობლიგაციების გამოშვება	722,024	789,513	24,196	24,196	741,121
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	95,477	95,477	95,477	-	-
	817,501	884,990	119,673	24,196	741,121

'000 ლარი 2018	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები	0-6 თვემდე	6-12 თვემდე	1-3 წლამდე
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
არაუზრუნველყოფილი ობლიგაციების გამოშვება	671,620	782,069	22,584	22,584	736,901
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	30,988	30,988	30,988	-	-
	702,608	813,057	53,572	22,584	736,901

არ არის მოსალოდნელი რომ დაფარვის ვადების ანალიზში შესულ ფულად ნაკადებს ადგილი ექნებათ არსებითად ადრე, ან არსებითად განსხვავებული ოდენობებით.

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, კომპანიამ მიიღო ორი საკრედიტო ხაზი ორი ქართული ზანკისგან (საკრედიტო ხაზის ლიმიტები შეადგენს 30,000 ათას აშშ დოლარს და 15,000 აშშ დოლარს, შესაბამისად), რომლებიც არ ყოფილა გამოყენებული ანგარიშგების თარიღისთვის.

(d) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი, რომ საბაზრო ფასების ისეთი ცვლილება, როგორიც არის ვალუტის გაცვლითი კურსები, საპროცენტო განაკვეთები და აქციის ფასები იმოქმედებს „ჯგუფის“ შემოსავალზე ან მისი ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის ღირებულებაზე. საბაზრო რისკის მართვის მიზანს წარმოადგენს ბაზრის რისკებზე დამოკიდებულების მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში, ამონაგების ოპტიმიზაციის პროცესში.

(i) სავალუტო რისკი

„ჯგუფი“ ექვემდებარება სავალუტო რისკს იმ შესყიდვებთან, გაყიდვებთან და სესხებთან დაკავშირებით, რომლებიც დენომინირებულია „ჯგუფში“ შემავალი საწარმოების შესაბამისი სამუშაო ვალუტის გარდა სხვა ვალუტაში. ვალუტა, რომელშიც ეს ოპერაციები უპირატესად არის დენომინირებული არის აშშ დოლარი. ზოგადად, „ჯგუფის“ სესხები იმ ვალუტებშია დენომინირებული, რომლებიც შეესაბამება „ჯგუფის“ ექვემდებარე ოპერაციების საფუძველზე გენერირებულ ფულად ნაკადებს. ეს უზრუნველყოფს ეკონომიკურ ჰეჯირებას წარმოებული ხელშეკრულებების დადების საჭიროების გარეშე.

„ჯგუფის“ დამოკიდებულება სავალუტო რისკზე იყო შემდეგი:

სავალუტო რისკზე დაქვემდებარება

'000 ლარი	აშშ დოლარში დენომინირებული 2019	აშშ დოლარში დენომინირებული 2018
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	1,604	1,949
გაცემული სესხები	17,675	14,952
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	14,561	64,042
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	(58,407)	(12,396)
სესხები და კრედიტები	(722,024)	(671,620)
წმინდა დაქვემდებარება	(746,591)	(603,073)

წლის განმავლობაში გამოიყენებოდა შემდეგი მნიშვნელოვანი გაცვლითი კურსები:

ლარში	საშუალო განაკვეთი		კურსი ანგარიშგების წარდგენის თარიღისთვის	
	2019	2018	2019	2018
აშშ დოლარი	2.8192	2.5345	2.8677	2.6766

მგრძნობელობის ანალიზი

აშშ დოლართან მიმართებაში ლარის გონივრულად შესაძლებელი 10%-იანი გამყარება (2018 წელს 10%), ქვემოთ მითითებულის შესაბამისად, 31 დეკემბრისთვის, იმოქმედებდა უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასებაზე და გაზრდიდა/(შემცირებდა) მოგებას ან ზარალს ქვემოთ ნაჩვენები ოდენობით. ანალიზი იყენებს დაშვებას, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ კი საპროცენტო განაკვეთები, უცვლელი დარჩება და ის გამორიცხავს პროგნოზირებული ყიდვა-გაყიდვების ნებისმიერ გავლენას.

'000 ლარი	მოგება ან (ზარალი)
31 დეკემბერი 2019	74,659
31 დეკემბერი 2018	60,307

31 დეკემბრის მდგომარეობით ლარის გაუფასურებას აშშ დოლართან მიმართებაში ექნებოდა ზემოთ ნაჩვენები ოდენობის ტოლი, მაგრამ უკუეფექტი იმ პირობით, რომ ყველა სხვა ცვლადი უცვლელი დარჩება. უცხოური ვალუტის კურსის ცვალებადობას პირდაპირ კაპიტალზე გავლენა არ ექნება.

(ii) საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება პირველ რიგში მოქმედებს სესხებსა და კრედიტებზე მათი სამართლიანი ღირებულების (ფიქსირებულგანაკვეთიანი სესხი) ან მომავალი ფულადი ნაკადების (ცვლადი განაკვეთის მქონე სესხი) ცვლილების გზით. ხელმძღვანელობას არ აქვს ფორმალური პოლიტიკა იმის განსასაზღვრად, თუ რამდენად უნდა იყოს „ჯგუფი“ დამოკიდებული ფიქსირებულ ან ცვლად განაკვეთებზე. თუმცა, ახალი სესხებისა და კრედიტების აღებისას ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას იმის გადასაწყვეტად, იქნება თუ არა ფიქსირებული ან ცვლადი განაკვეთი მეტად სასურველი „ჯგუფისთვის“ მოსალოდნელი პერიოდის განმავლობაში, დაფარვის ვადის დადგომამდე.

საპროცენტო განაკვეთის რისკზე დაქვემდებარება

ანგარიშგების თარიღისთვის „ჯგუფის“ პროცენტიანი ფინანსური ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთის შემადგენლობა იყო შემდეგი:

'000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	2019	2018
ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები		
გაცემული სესხები	17,846	14,952
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და		
შეზღუდული ფულადი სახსრები	135,875	354,202
სესხები და კრედიტები	(722,024)	(671,620)
	(568,303)	(302,466)

სამართლიანი ღირებულების მგრძნობელობის ანალიზი ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტებისთვის

„ჯგუფი“ არ აღრიცხავს ფიქსირებულგანაკვეთიან ფინანსურ ინსტრუმენტებს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით. შესაბამისად, ცვლილებას საპროცენტო განაკვეთებში ანგარიშგების თარიღისთვის არ ექნება გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე ან კაპიტალზე.

24. მნიშვნელოვანი შვილობილი კომპანიები და არამაკონტროლებელი წილები

2013 წლის ოქტომბერში „კომპანია“ და სს „საპარტნიორო ფონდმა“ დააფუძნეს ახალი შვილობილი კომპანია შპს „გარდაბნის თბოელექტროსადგური“ 51% და 49% წილობრივი მონაწილეობით, შესაბამისად. საწესდებო კაპიტალი განისაზღვრა 100,000 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით. გადახდილი საწესდებო კაპიტალი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 175,185 ათას ლარს (2018 წელს: 175,185 ათასი ლარი) შეადგენდა.

შვილობილი კომპანიის, შპს „გარდაბნის თბოელექტროსადგურის“ წესდების თანახმად, კონკრეტული გადაწყვეტილებების მიღებას სჭირდება ერთპიროვნული შეთანხმება. ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ „ჯგუფი“ აკონტროლებს შვილობილ კომპანიას, რადგან ის ექვემდებარება (აქვს უფლება) ცვალებად ამონაგებზე შვილობილ კომპანიაში მისი ჩართულობიდან და მას შესწევს უნარი გავლენა იქონიოს ამგვარ ამონაგებზე, შვილობილ კომპანიაზე მისი უფლებამოსილების გამოყენების გზით. აღნიშნული დასკვნა ეფუძნება საკუთრების წილის პროცენტულ მაჩვენებელს და შვილობილი კომპანიის წესდებაში განსაზღვრული გადაწყვეტილებების მნიშვნელობას, რომლისთვისაც საჭიროა მარტივი ხმათა უმრავლესობა.

შვილობილი კომპანია შეიქმნა გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურის (CCPP) მშენებლობისა და ექსპლუატაციის მიზნით. სამშენებლო სამუშაოები 2015 წლის ივლისის თვეში დასრულდა. გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურმა შემოსავლის გენერირება 2015 წლის სექტემბრიდან დაიწყო.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ინფორმაცია „ჯგუფის“ შვილობილი კომპანიის „გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურის“ შესახებ, რომელსაც არსებითი არამაკონტროლებელი წილი გააჩნია

’000 ლარი	2019	2018
არამაკონტროლებელი წილის პროცენტულობა	49%	49%
გრძელვადიანი აქტივები	424,114	432,734
მიმდინარე აქტივები	60,945	58,337
გრძელვადიანი ვალდებულებები	(255,757)	(288,088)
მიმდინარე ვალდებულებები	(15,571)	(16,126)
წმინდა აქტივები	213,731	186,857
არამაკონტროლებელი წილის საბალანსო ღირებულება	104,728	91,560
შემოსავალი	224,966	209,090
მოგება	28,878	45,913
მოგება და სულ სრული მოგება	28,878	45,913
არამაკონტროლებელი წილის კუთვნილი მოგება	14,150	22,497
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან	89,726	71,209
ფულადი ნაკადები გამოყენებული საინვესტიციო საქმიანობებში	(9,050)	(35,472)
საფინანსო საქმიანობებში გამოყენებული ფულადი ნაკადები		
(არამაკონტროლირებული წილის დივიდენდები: 982 ათასი ლარი)	(80,894)	(50,577)
წმინდა კლება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში	(218)	(14,840)

2016 წლის აგვისტოში შეიქმნა ახალი შვილობილი კომპანია შპს „გარდაბნის თბოელექტროსადგური 2“, საწესდებო კაპიტალით 10,000 ათასი ლარის ოდენობით, რომელშიც „კომპანია“ 100%-იან წილს ფლობს. 2017 და 2018 წლების განმავლობაში, „ჯგუფმა“ დამატებითი ინვესტიცია განახორციელა შპს „გარდაბნის თბოელექტროსადგურის 2“-ის კაპიტალში და 2018 წლის დეკემბრის მდგომარეობით ახალი შვილობილი კომპანიის კაპიტალმა 350,193 ათასი ლარი შეადგინა. 2019 წლის თებერვალში, „კომპანია“ მიიღო გადაწყვეტილება 266,909 ათას ლარამდე შეემცირებინა შპს „გარდაბნის თბოელექტროსადგურის 2“-ის საწესდებო კაპიტალი. 2019 წლის თებერვალში „კომპანია“ 83,297 ათასი ლარით შეამცირა მისი ინვესტიციები შპს „გარდაბნის თბოელექტროსადგურ 2“-ში, რის შედეგადაც განულდა საინვესტიციო ვალდებულება და ოდენობა შვილობილ კომპანიაზე მიწოდებულ იქნა სესხის სახით.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამ თარიღისთვის დასრულებული წლისთვის, შვილობილ კომპანიას გააჩნდა გრძელვადიანი აქტივების ავანსების არსებითი ნაშთი 95,560 ათასი ლარის ოდენობით, რომლიდანაც 89,953 ათასი ლარის ავანსი გადახდილი იყო კომპანიაზე „China Tianchen Engineering Corporation“ „გარდაბნის კომბინირებული ციკლის თბოელექტროსადგურის“ დაპროექტებასთან, შესყიდვასთან და მშენებლობასთან დაკავშირებით. „გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურის“ მშენებლობა საპროექტო სიმძლავრით 230 მგვტ დასრულდა 2019 წლის ბოლოს და ექსპლუატაციაში 2020 წელს შევიდა (შენიშვნა 14).

2017 წლის აგვისტოში, დარეგისტრირდა ახალი შვილობილი კომპანია „GOGC Trading SA“, რომლის რეგისტრირებული მისამართია ქუენევა, შვეიცარია. „ჯგუფის“ მიზანს წარმოადგენს ნედლი ნავთობის, ნავთობპროდუქტების, ნავთობ-ქიმიკატების და სხვა საქონლით ვაჭრობა, ასევე ლოგისტიკა, აღნიშნული შვილობილი კომპანიის მეშვეობით. „კომპანია“ 100%-იან წილს ფლობს შვილობილ კომპანიაში, ფიქსირებული სააქციო კაპიტალით 100,000 შვეიცარული ფრანკის ოდენობით.

2018 და 2019 წლებში დამატებითი შენატანი 350 ათასი და 450 ათასი შვეიცარული ფრანკის ოდენობით, განხორციელდა GOGC Trading SA-ის კაპიტალში.

2018 წლის ოქტომბერში დაფუძნდა ახალი შვილობილი კომპანია შპს საქართველოს მიწისქვეშა გაზსაცავის კომპანია (შემდგომში - სმგკ), რეგისტრირებული ოფისით - თბილისი, საქართველო, რომელშიც „კომპანია“ ფლობს 100%-იან წილს. წესდების მიხედვით, სმგკ-ს თავდაპირველი კაპიტალი განისაზღვრა 100 ათასი ლარით. სმგკ დაფუძნდა საქართველოში პირველი მიწისქვეშა გაზსაცავის მშენებლობისა და ოპერირებისთვის. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „კომპანიის“ ინვესტიციამ სმგკ-ში შეადგინა 34,473 ათასი ლარი (ფულადი და არაფულადი შენატანები). 2019 წლის ბოლოს მიწისქვეშა გაზსაცავის მშენებლობა არ დაწყებულია. „კომპანია“ გეგმავს მშენებლობის დაწყებას 2020 წლის განმავლობაში.

25. იჯარები

ფასს 16-ზე გადასვლისას, „ჯგუფმა“ გარიგებების იჯარებად კლასიფიკაციისთვის პრაქტიკული მიზანშეწონილობის გამოყენება აირჩია. „ჯგუფმა“ ფასს 16 მხოლოდ ადრე, ბასს 17-ის და ფასიკ 4-ის ფარგლებში, იჯარებად კლასიფიცირებულ ხელშეკრულებებთან მიმართებაში გამოიყენა. მაშასადამე, იჯარის განმარტება ფასს 16-ის ფარგლებში გამოყენებულ იქნა მხოლოდ 2019 წლის 1 იანვარს ან ამ თარიღის შემდეგ დადებულ ან შეცვლილ ხელშეკრულებებზე (დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ შენიშვნა 5).

(a) იჯარები როგორც მოიჯარე

2019 წლის 1 იანვრისთვის და 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის ჯგუფს არ აქვს მნიშვნელოვანი საიჯარო ხელშეკრულებები სადაც ის მოქმედებს როგორც მოიჯარე. შესაბამისად, „ჯგუფი“ ადრე, ბასს 17-ის ფარგლებში საოპერაციო იჯარებად კლასიფიცირებულ იჯარებთან მიმართებაში ფასს 16-ის გამოყენებისას, იყენებს პრაქტიკულ მიზანშეწონილობას. კერძოდ, „ჯგუფს“ არ უღიარებია აქტივების გამოყენების უფლებით და ვალდებულებები დაბალი ღირებულების აქტივების იჯარებისთვის.

(ბ) იჯარები როგორც მეიჯარე

(i) ფინანსური იჯარა

„ჯგუფი“ იჯარით გასცემს ნავთობსადენებს და იღებს სატრანზიტო საფასურს ტრანსპორტირებული ბარელი ნავთობისთვის. ხელმძღვანელობამ განსაზღვრა, რომ თავდაპირველი გარიგება დაწყების თარიღისთვის შეიცავდა ფინანსურ იჯარას, რადგან საიჯარო ხელშეკრულება გადასცემდა მეიჯარეს მფლობელობასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და ანაზღაურებას. ბასს 17-ის ფარგლებში, „ჯგუფმა“ ნავთობსადენების იჯარა ფინანსურ იჯარად დააკლასიფიცირა.

„ჯგუფმა“ აღიარა ფინანსური იჯარის მოთხოვნა იმ თარიღისთვის როდესაც მილსადენების მფლობელობა იქნა გადაცემული ჯგუფზე. ფინანსური იჯარის მოთხოვნა წარმოადგენს აქტივების არა-გარანტირებული ნარჩენი ღირებულებების მიმდინარე ღირებულებას საიჯარო ვადის ბოლოს (იხ. შენიშვნა 15).

„ჯგუფს“ არ განუხორციელებია კორექტირებები ფასს 16-ზე გადასვლისას, ნავთობსადენების იჯარებისთვის, რომლებშიც ის მოქმედებს როგორც მეიჯარე.

2019 წლის განმავლობაში, მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებულმა, ნავთობის ტრანსპორტირებასთან დაკავშირებულმა იჯარამ 21,168 ათასი ლარი შეადგინა (2018: 18,367 ათასი ლარი).

(ii) საოპერაციო იჯარა

„კომპანია“ დაკავშირებულ მხარეზე, შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიაზე“ იჯარით გასცემს მილსადენებსა და დაკავშირებულ ინფრასტრუქტურას (მის საკუთარ ქონებას). საიჯარო ხელშეკრულებები არის შეუწყვეტადი და მოქმედებს 2021 წლის 1 იანვრამდე.

ჯგუფმა გაზის მილსადენების იჯარა საოპერაციო იჯარად დააკლასიფიცირა, რადგან ის არ გადასცემს აქტივების მფლობელობასთან დაკავშირებულ არსებით რისკებსა და ანაზღაურებას (იხ. შენიშვნა 7 (a)).

ჯგუფის მიერ 2019 წლის განმავლობაში აღიარებულმა საიჯარო შემოსავალმა შეადგინა 43,059 ათასი ლარი (2018: 42,053 ათასი ლარი).

26. კაპიტალური და სხვა ვალდებულებები

„ჯგუფმა“ გააფორმა მილსადენის და „გარდაბნის კომბინირებული ციკლის ელექტროსადგურის 2“-ის მშენებლობის და ტრანსფორმატორის შესყიდვის ხელშეკრულებები, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაუფარავი კაპიტალური ვალდებულებით 8,802 ათასი, 45,030 ათასი ლარის და 2,266 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად. (2018 წელს: 16,825 ათასი ლარი, 220,576 ათასი ლარი და ნული, შესაბამისად).

2018 წლის 11 ივნისს „ჯგუფის“, შპს ენგურჰესის და სს საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდის წილობრივი მონაწილეობით (40%, 40% და 20% შესაბამისად) დაფუძნდა შპს ენგურის ჰიდრომაკუმულირებელი ელექტროსადგური (შემდეგში - ეჰე). ეჰე დაფუძნდა ჰიდრომაკუმულირებელი სადგურის პროექტის მიზანშეწონილობის შესწავლისთვის და დადებითი შედეგების შემთხვევაში ეჰე-მ უნდა განახორციელოს აღნიშნული პროექტი. წესდების მიხედვით, პირველადი შენატანი ეჰე-ს საწესდებო კაპიტალში განისაზღვრა 1,500 ათასი აშშ დოლარით, რომელიც უნდა იქნას გადახდილი აქციონერების მიერ მათი წილობრივი მონაწილეობის მიხედვით. 2019 წლის განმავლობაში „ჯგუფმა“ განახორციელა 446 ათასი ლარის ინვესტიცია ეჰე-ს საწესდებო კაპიტალში (367 ათასი ლარი 2018 წლის განმავლობაში).

„ჯგუფი“ წარმოადგენს დამატებითი გაზის შესყიდვის ხელშეკრულების მხარეს, რომელიც ძალაშია 2026 წლამდე, რომლის თანახმადაც „ჯგუფმა“ უნდა მიიღოს და გადაიხადოს ან ანაზღაუროს (მიღების გარეშე) კონკრეტული რაოდენობის გაზი წინასწარ განსაზღვრული ფასებით, რომლებიც ბუნებრივი გაზის მიმდინარე საბაზრო ფასზე მნიშვნელოვნად დაბალია. 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის, შესასყიდი და გადასახდელი „დამატებითი გაზის“ მთლიანი ნარჩენი ღირებულება 783,315 ათას ლარს შეადგენდა (2018 წლის 31 დეკემბერი: 827,864 ათასი ლარი).

„ჯგუფი“ ასევე წარმოადგენს გაზის გაყიდვის ხელშეკრულების მხარეს, რის საფუძველზეც მისმა კლიენტმა უნდა მიიღოს და აანაზღაუროს, ან აანაზღაუროს (მიღების გარეშე) „ჯგუფის“ მიერ შესყიდული გაზის მთლიანი რაოდენობა, მათ შორის „დამატებითი გაზის“ მთლიანი რაოდენობა. შედეგად „ჯგუფს“ მიაჩნია, რომ „დამატებითი გაზის“ შესყიდვასთან დაკავშირებით მათი ვალდებულება გაიქვითება „ჯგუფის“ კლიენტის ვალდებულებით, რომელიც მოიცავს გაზის რაოდენობის შესყიდვას და წარმოადგენს ეფექტურ სახელშეკრულებო ურთიერთშეთანხმებას, როდესაც „ჯგუფი“ მის ვალდებულებებს გადასცემს „ჯგუფის“ კლიენტს.

27. პირობითი ვალდებულებები

(a) დაზღვევა

სადაზღვევო ინდუსტრია საქართველოში განვითარების პროცესშია და მსოფლიოს სხვა ნაწილებში მოქმედი სადაზღვევო დაცვის მრავალი ფორმა ჯერ ხელმისაწვდომი არ არის. „ჯგუფს“ არ აქვს სრული სადაზღვევო ანაზღაურება მისი საწარმოო მოწყობილობების, ან მესამე პირის ვალდებულებებზე ქონებასთან ან გარემოს დაზიანებასთან მიმართებაში, რომელიც წარმოიშობა „ჯგუფის“ ქონებასთან ან მის ოპერაციებთან დაკავშირებული უბედური შემთხვევებიდან. სანამ „ჯგუფი“ არ მოიპოვებს ადეკვატურ სადაზღვევო დაფარვას, არსებობს რისკი, რომ ზარალს ან კონკრეტული აქტივების განადგურებას ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა „ჯგუფის“ ოპერაციებზე და ფინანსურ პოზიციაზე.

(b) სასამართლო დავა

ფრონტერას საქმე:

2018 წლის ივლისში, „კომპანია“ და ნავთობის და გაზის სახელმწიფო სააგენტომ (შემდეგში - „ნგს“) შეიტანეს სარჩელი ფრონტერა რისორზ ჯორჯია ქორფორეიშენის (შემდეგში - „ფრონტერა“) წინააღმდეგ. „კომპანია“ და „ნგს“, სხვა მოთხოვნებთან ერთად, აყენებენ საკითხს „ფრონტერას“ მიერ „პწგზ“-ს (პროდუქციის წილობრივი განაწილების ხელშეკრულების) გარკვეული პირობების არსებითად დარღვევის თაობაზე, რაც მოიცავს სახელშეკრულებო ფართობის დაახლოებით 99%-ის დაბრუნების ვალდებულებას, თუმცა არ შემოიფარგლება ამით. ამის გარდა, „კომპანია“ და „ნგს“ ითხოვენ ზიანის ანაზღაურებას, მათ შორის ფულად კომპენსაციას, ნავთობის განაწილების და ტერიტორიის დაბრუნების ვალდებულებების დარღვევისთვის და „კომპანიის“ მიერ გადახდილი, ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის მოსაკრებლის ანაზღაურებას, რომელიც არ ყოფილა ანაზღაურებული „ფრონტერას“ მიერ.

2018 წლის სექტემბერში „ფრონტერამ“ აღძრა შეგებებული სარჩელი, „კომპანიის“ და „ნგს“-ის მიერ 2012-2027 წლებში „პწგზ“-ს ვითომდა ჩადენილი დარღვევების შედეგად 3,5 მილიარდი აშშ დოლარის ოდენობის მიუღებელი მოგების ანაზღაურების მოთხოვნით. „კომპანია“ და „ნგს“ შეგებებული სარჩელი უსაფუძვლოდ მიიჩნიეს და მტკიცედ დაუპირისპირდნენ მას. მიუღებელი მოგების ანაზღაურების თაობაზე სასარჩელო მოთხოვნასთან ერთად, „ფრონტერამ“ დააყენა 3,5 მილიონ აშშ დოლარის ოდენობის გადასახადებთან (დღგ და აქციზის გადასახადი) დაკავშირებული მოთხოვნა და მოითხოვა XII ბლოკის ტერიტორიაზე დაშვების უფლების მოპოვების მიზნით გაწეული 74 ათასი აშშ დოლარის ოდენობის იურიდიული ხარჯების ანაზღაურების თაობაზე.

2019 წელს „ფრონტერამ“ საარბიტრაჟო სასამართლოს მიმართა განცხადებით შეგებებული სარჩელის ნებაყოფლობითი გამოთხოვის თაობაზე. „კომპანია“ და „ნგს“-მ გააპროტესტეს „ფრონტერას“ მოთხოვნა, თუმცა მოგვიანებით უარი თქვეს შეთავაზებული გამოთხოვისათვის წინააღმდეგობის გაწევაზე.

2020 წლის 17 აპრილს საარბიტრაჟო სასამართლომ მიიღო საბოლოო გადაწყვეტილება სადავო საკითხებთან დაკავშირებით. საარბიტრაჟო სასამართლომ მხარი დაუჭირა „კომპანიის“ და „ნგს“-ის მიერ „პწგ“-ს ინტერპრეტაციას მხარეთა შესაბამისი უფლებებისა და მოვალეობების განსაზღვრის ნაწილში. საარბიტრაჟო სასამართლომ, სხვა საკითხებზე მის მიერ გამოტანილ გადაწყვეტილებებთან ერთად, დაადგინა, რომ საძიებო ფართობის დაბრუნებასა და სახელმწიფოსთვის გადაცემაზე უარის თქმით მოპასუხემ - „ფრონტერამ“, „პწგ“-ს არსებითი დარღვევა ჩაიდინა. გადაწყვეტილების მიხედვით, „ფრონტერა“ და შპს „Frontera Resources US“ ვალდებული არიან აანაზღაურონ „კომპანიის“ მიერ „ფრონტერას“ სახელით გადახდილი მინერალური რესურსების სარგებლობის მოსაკრებლის თანხა და ასევე, „კომპანიის“ მიერ საარბიტრაჟო წარმოებასთან დაკავშირებით გაწეული ხარჯები. საარბიტრაჟო გადაწყვეტილება დაადასტურა „ფრონტერას“ მიერ შეტანილი შეგებებული სარჩელის გამოთხოვა და მასთან დაკავშირებით წარმოების შეწყვეტა. საარბიტრაჟო გადაწყვეტილების დებულებების და „პწგ“-ს თანახმად, საარბიტრაჟო გადაწყვეტილება არის საბოლოო და მხარეთათვის სავალდებულო.

ამჟამად „კომპანია“ და „ნგს“ განიხილავენ შემდგომ ნაბიჯებს, რომლებიც მიზნად ისახავს გადაწყვეტილების აღსრულებას და „პწგ“-ს ფარგლებში მინიჭებული უფლებებისა და ინტერესების დაცვის საშუალებების გამოყენებას.

„სგტკ“-ს საქმე:

2017 წლის ოქტომბერში, „კომპანია“ შეიტანა სარჩელი „სგტკ“-ს („მოპასუხე“) წინააღმდეგ, რომლითაც ის ითხოვდა „მოპასუხის“ მიერ „კომპანიისთვის“ ბუნებრივი აირის ხელშეკრულებით განსაზღვრული ოდენობის მიუწოდებლობით გამოწვეული დაახლოებით 3,747 ათასი აშშ დოლარის (დაახლოებით 10,029 ათასი ლარი, სარჩელის შეტანის თარიღისთვის) ზარალის ანაზღაურებას.

ამასთან ერთად, „კომპანია“ ითხოვს „კომპანიის“ მიერ „მოპასუხისთვის“ იჯარით გადაცემული მილსადენების სისტემისთვის ამ უკანასკნელის მიერ მისი ოპერირების პერიოდში მიყენებული 706 ათასი ლარის ოდენობის ზარალის ანაზღაურებას, თბილისის საქალაქო სასამართლომ, რომელიც წარმოადგენს პირველი ინსტანციის სასამართლოს, არ დააკმაყოფილა სარჩელი. „კომპანია“ საჩივარი შეიტანა სააპელაციო სასამართლოში. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოსაშვებად ნებადართვის თარიღისთვის, სამართალწარმოება ჯერ არ დასრულებულა. თბილისის საქალაქო სასამართლოში 2020 წლის 24 აპრილს დანიშნული მოსმენა გადაიდო COVID-19-ის პანდემიის გამო.

ხელმძღვანელობის მოსაზრებით, 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის და ანგარიშგების მომზადების შემდგომი პერიოდისთვის სასამართლო განხილვის შედეგი გაურკვეველია, რის შედეგადაც „კომპანია“ აღრიცხვაში არ გაატარა ზემოაღნიშნულთან დაკავშირებული რაიმე შემოსავალი

(c) პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და მას კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებების და სასამართლოს გადაწყვეტილებების ხშირი ცვლილებები ახასიათებს, რაც ხშირად გაურკვეველი, ურთიერთგამომრიცხავი და განსხვავებული ინტერპრეტაციების საშუალებას იძლევა. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, დამატებითი გადასახადის, მოსაკრებლის ან ჯარიმის ვალდებულება არ დაეკისრება საგადასახადო უწყებების მიერ იმ წლის დასრულებიდან სამი წლის გასვლის შემდეგ, როდესაც ადგილი ჰქონდა ამგვარ დარღვევას, თუმცა გარკვეულ შემთხვევებში საგადასახადო წელიწადი შეიძლება უფრო დიდხანს დარჩეს ღია.

ეს ვითარება ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით უფრო საგრძნობია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციისა. ამასთან, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს „ჯგუფისეული“ ინტერპრეტაციისაგან და თუ საგადასახადო ორგანომ შეძლო საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირება, მაშინ აღნიშნულმა გარემოებამ შეიძლება არსებითი გავლენა მოახდინოს ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

(d) ეკოლოგიური საკითხები

საქართველოში ეკოლოგიური რეგულაციების ძალაში შესვლა განვითარების პროცესში იმყოფება და სამთავრობო უწყებების აღსრულების პოზიცია მუდმივად გადაიხედება. „კომპანია“ პერიოდულად აფასებს ეკოლოგიური რეგულაციების ფარგლებში მის ვალდებულებას. ვალდებულებები განსაზღვრისთანავე აღიარდება. შეუძლებელია იმ პოტენციური ვალდებულებების შეფასება, რომლებსაც შესაძლოა ადგილი ჰქონდეს ცვლილებების განხორციელებით არსებულ რეგულაციებში, სამოქალაქო სამართალწარმოებაში ან კანონმდებლობაში, თუმცა მათ შესაძლოა არსებითი მნიშვნელობა ჰქონდეს. არსებული კანონმდებლობის ფარგლებში აღსრულების მოცემულ ვითარებაში, ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ არ არსებობს გარემოსთვის ზიანის მიყენებასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი ვალდებულებები.

28. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

(a) კონტროლის ურთიერთობები

2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციას“ მთლიანად ფლობს სს „საპარტნიორო ფონდი“. „ჯგუფის“ საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა საქართველოს მთავრობა. „ჯგუფის“ მშობელი კომპანია აქვეყნებს საჯაროდ ხელმისაწვდომ ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

(b) ოპერაციები წამყვან ხელმძღვანელობასთან

წამყვანი ხელმძღვანელობის ანაზღაურება

მმართველმა ხელმძღვანელობამ წლის განმავლობაში მიიღო შემდეგი ანაზღაურება, რაც შესულია თანამშრომელთა ხელფასებში:

'000 ლარი	2019	2018
ხელფასები და ბონუსები	1,285	1,037

(c) სხვა ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

„ჯგუფი“ ყოველდღიურ საქმიანობას ახორციელებს რიგ საწარმოებთან, რომლებიც კონტროლდება ან ერთობლივად კონტროლდება საქართველოს მთავრობის ან იმყოფება ამ უკანასკნელის მნიშვნელოვანი გავლენის ქვეშ. „ჯგუფმა“ მიიღო ბასს 24-ის (დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები) გათავისუფლების გამოყენების გადაწყვეტილება, რომელიც სამთავრობო უწყებებთან განხორციელებულ ოპერაციებთან დაკავშირებული განმარტებითი შენიშვნების შემცირებული სახით წარდგენის საშუალებას იძლევა.

ხელმძღვანელობა თვლის, რომ სხვა შემოსავლისა და ხარჯის, ასევე სამთავრობო უწყებებთან დაკავშირებული ნაშთების მთლიანი თანხა, ქვემოთ განსაზღვრულის გარდა, მნიშვნელოვანი არ არის.

„ჯგუფის“ ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია ქვემოთ. ოპერაციები საქართველოს მთავრობასთან განხილულია წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში 7, 12, 16, 17 და 19.

(i) შემოსავალი

	გარიგების ღირებულება 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის		დაუფარავი ნაშთი 31 დეკემბრისთვის	
	2019	2018	2019	2018
‘000 ლარი				
სახელმწიფოს მიერ კონტროლირებული საწარმოები: შემოსავალი გაზის მილსადენების იჯარიდან*	43,059	42,053	24,264	27,316
შემოსავალი ელექტროენერგიის გამომუშავებისა და მიწოდებიდან მშობელი კომპანიის მეკავშირე საწარმო: შემოსავალი ელექტროენერგიის გამომუშავებისა და მიწოდებიდან	119,996	115,879	11,991	11,950
	37,997	56,068	4,318	5,941
	201,052	214,000	40,573	45,207

* მილსადენის იჯარის ნარჩენი ნაშთი წარმოადგენს შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ (იხილეთ შენიშვნა 17) მიმართ არსებულ რესტრუქტურიზებულ მოთხოვნას.

‘000 ლარი	
სგტკ-ის მოთხოვნების წმინდა მიმდინარე ღირებულება 2019 წლის 1 იანვრისთვის	23,469
სგტკ-ის მიმართ არსებული მოთხოვნის დაფარვა 2019 წლის განმავლობაში	(4,990)
2019 წლის განმავლობაში აღარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(1,014)
დისკონტირების დაბრუნება (შენიშვნა 11)	2,549
სგტკ-ის მოთხოვნების წმინდა მიმდინარე ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის	20,014

ელექტროენერგიის წარმოებიდან და მიწოდებიდან მიღებულ შემოსავალთან დაკავშირებული დაუფარავი ნაშთები უნდა იყოს დაფარული ნაღდი ფულით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს სამი თვის განმავლობაში. არცერთი ნაშთი არ არის უზრუნველყოფილი.

(ii) ხარჯები

	გარიგების ღირებულება 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის		დაუფარავი ნაშთი 31 დეკემბრისთვის	
	2019	2018	2019	2018
‘000 ლარი				
სახელმწიფოს მიერ კონტროლირებადი საწარმოები: ბუნებრივი გაზის შესყიდვა	6,466	5,357	887	748
	6,466	5,357	887	748

ნარჩენი ნაშთების ანგარიშსწორება ხდება ნაღდი ფორმით, საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებისას სამი თვის განმავლობაში.

(iii) სესხები

	დარიცხული პროცენტი		დაუფარავი ნაშთი	
	2019	2018	2019	2018
‘000 ლარი				
გაცემული სესხები: აქციონერი	1,409	1,221	15,983	13,613

29. შემდგომი მოვლენები

2020 წლის პირველ თვეებში აღინიშნა გლობალური ბაზრის მნიშვნელოვანი არეულობა, რომელიც გამოწვეულია კორონავირუსის აფეთქებით. სხვა ფაქტორებთან ერთად, ამან გამოიწვია ნავთობის ფასის და საფონდო ბირჟის ინდექსების მკვეთრი ვარდნა, ასევე ქართული ლარის გაუფასურება. ეს მოვლენები კიდევ უფრო ზრდის გაურკვევლობის დონეს საქართველოს ბიზნეს გარემოში.

„ჯგუფი“ ემზადებოდა ვალდებულებების მართვის ჩასატარებლად 2020 წლის აპრილში - 250 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობით ევრო ობლიგაციების დაფარვის ვადამდე ერთი წლით ადრე. თუმცა, ბოლოდროინდელმა მოვლენებმა შეუძლებელი გახადა გარიგების განხორციელება, რადგან ფინანსური ბაზრები სხვადასხვა აქტივების კლასებში განიცდიან მნიშვნელოვან რყევებს, რაც გამოწვეულია მსოფლიოში COVID-19-ის გავრცელების ტემპების ზრდით. აღნიშნულ დარტყმებს კიდევ უფრო აძლიერებს ნავთობის ბაზარზე არსებული არეულობა.

„ჯგუფი“ აპირებს კაპიტალის ბაზრების ამოქმედებას 2020 წლის შემოდგომაზე, ევრო ობლიგაციების გამოსაშვებად, თუმცა ასევე განიხილავს ფულადი სახსრების მოძიების ალტერნატიულ ვარიანტებს არსებული ევრო ობლიგაციების რეფინანსირებისთვის, დაფარვის ვადით 2021 წლის აპრილი (დეტალებისთვის, იხ. შენიშვნა 2 (b)).

გარდაბნის მე-2 კომბინირებული ციკლის თბოელექტროსადგურის მშენებლობა დასრულდა 2019 წლის დეკემბერში. ელექტროენერგიის წარმოების ლიცენზია გარდაბანი 2-ს მიენიჭა საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ 2020 წლის 25 მარტს და ობიექტი ტესტირების რეჟიმიდან სრულად ექსპლუატაციაში გადავიდა.

მარტში სამეთვალყურეო საბჭოს ორი წევრი, თეიმურაზ გოჩიტაშვილი და ომარ ქუცნაშვილი შეიცვალა სამეთვალყურეო საბჭოს ახალი წევრებით - ლეონტინა გალდავათი და შოთა ეცადაშვილით, სს საპარტნიორო ფონდის 2020 წლის 10 მარტით დათარიღებული გადაწყვეტილების საფუძველზე. მოგვიანებით, მაისში, შოთა ეცადაშვილი და ლეონტინა გალდავა შეცვალეს ვაჟა ხიდაშელმა და გიორგი ჩიქოვანმა, სს საპარტნიორო ფონდის 2020 წლის 13 მაისით დათარიღებული გადაწყვეტილების საფუძველზე.

2020 წლის 12 მარტს „კომპანიამ“ სს „საპარტნიორო ფონდს“ 5 მილიონი ლარი გადაუხადა, რაც წარმოადგენს 2020 წელს წინასწარ გადახდილი კონსოლიდირებული მოგებიდან გასანაწილებელი დივიდენდების ნაწილს.

2020 წლის აპრილში კომპანიამ ხელი მოაწერა ხელშეკრულებაში ცვლილებების შეტანას ძირითად მომხმარებელთან, „სოკარ გაზ ექსპორტ – იმპორტთან“. ამ ცვლილების საფუძველზე, „სოციალური გაზის“ გაყიდვის ფასები ხელახლა იყო შეთანხმებული 2020 წლისთვის და შეთანხმებულ იქნა უფრო დაბალი გასაყიდი ფასები.

2020 წლის აპრილში „კომპანიამ“ და რუსეთის სახელმწიფო საკუთრებაში არსებულმა კომპანიამ - შპს „გაზპრომ ექსპორტმა“ გააფორმეს შეთანხმება 2019 წლის 13 მარტით დათარიღებული გაზმომარაგების ხელშეკრულება # 1-ში ცვლილებების შეტანის თაობაზე. ცვლილებებით გათვალისწინებულია მხარეების შეთანხმება ბუნებრივი გაზის შესყიდვის ფასის შემცირების შესახებ, რომელსაც აქვს რეტროსპექტიული ძალა და მოქმედებს 2020 წლის 1 თებერვლიდან 2020 წლის 31 დეკემბრამდე.

30. შეფასების საფუძველი

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე.

31. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

ქვემოთ განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკები თანმიმდევრულად გამოიყენებოდა წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდთან მიმართებაში, და თანმიმდევრულად იქნა გამოყენებული „ჯგუფის“ საწარმოების მიერ.

(a) კონსოლიდაციის საფუძველი

(i) არამაკონტროლებელი წილები

არამაკონტროლებელი წილები ფასდება შემძენის იდენტიფიცირებადი წმინდა აქტივების წილის პროპორციულად, შესყიდვის თარიღისთვის.

ცვლილებები „ჯგუფის“ შვილობილ კომპანიაში არსებულ წილში, რომლებიც არ იწვევს კონტროლის დაკარგვას აღირიცხება, როგორც კაპიტალის ოპერაციები.

(ii) შვილობილი კომპანიები

შვილობილი კომპანიები წარმოადგენენ „ჯგუფის“ მიერ კონტროლირებად სტრუქტურულ ერთეულებს. „ჯგუფი“ აკონტროლებს საწარმოს თუ მას აქვს შვილობილ კომპანიაში ჩართულობით ცვალებადი ამონაგების მიღების და ასევე ამონაგებზე გავლენის მოხდენის უფლებამოსილება (მისი ჩართულობიდან საწარმოში). შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგება ჩართულია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, კონტროლის დაწყების მომენტიდან მისი შეწყვეტის მომენტამდე. შვილობილი კომპანიების სააღრიცხვო პოლიტიკა იცვლება საჭიროებისამებრ, რათა შესაბამისობაში მოვიდეს „ჯგუფის“ მიერ მიღებულ ერთიან სააღრიცხვო პოლიტიკასთან. შვილობილ კომპანიაში არამაკონტროლებელ წილებზე მიკუთვნებადი ზარალი, მიკუთვნებულია არამაკონტროლებელ წილებზე მიუხედავად იმისა, იწვევს ეს თუ არა არამაკონტროლებელი წილის უარყოფით (დეფიციტურ) ნაშთს.

(iii) წილები „ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში“

„ჯგუფის“ წილი მეკავშირე კომპანიებში მოიცავს წილებს მეკავშირე საწარმოებში და ერთობლივ საწარმოებში.

მეკავშირე საწარმოები წარმოადგენს საწარმოებს, რომლებშიც „ჯგუფს“ აქვს მნიშვნელოვანი გავლენა, მაგრამ არ ახორციელებს კონტროლს ან ერთობლივ კონტროლს ფინანსურ და საოპერაციო პოლიტიკებზე. მნიშვნელოვანი გავლენა არსებობს, როდესაც „ჯგუფი“ ფლობს 20%-დან 50%-მდე ხმის უფლებას სხვა საწარმოში. ერთობლივი საწარმო წარმოადგენს გარიგებას რომელშიც „ჯგუფს“ აქვს ერთობლივი კონტროლი, რომლის საშუალებითაც „ჯგუფს“ აქვს უფლებები გარიგების წმინდა აქტივებზე, და არა უფლებები მის აქტივებზე და ვალდებულებები მის ვალდებულებებზე. წილი მეკავშირეებსა და ერთობლივ საწარმოებში აღირიცხება კაპიტალის მეთოდის გამოყენებით და თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით. ინვესტიციის ღირებულება მოიცავს გარიგების ღირებულებას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს „ჯგუფის“ წილს მეკავშირე კომპანიების მოგებაში ან ზარალში და სხვა სრულ შემოსავალში, „ჯგუფის“ სააღრიცხვო პოლიტიკებთან მორგების მიზნით კორექტირებების განხორციელების შემდეგ, იმ თარიღიდან, როდესაც იწყება მნიშვნელოვანი გავლენა ან საერთო კონტროლი, ამ უკანასკნელის დასრულებამდე.

როცა „ჯგუფის“ ზარალის წილი აღემატება მის წილს მეკავშირე კომპანიებში, ამგვარი წილის საბალანსო ღირებულება, ნებისმიერი გრძელვადიანი ინვესტიციების ჩათვლით, ნულამდე არის შემცირებული და შემდგომი ზარალის აღიარება წყდება, გარდა შემთხვევისა, როდესაც „ჯგუფს“ აქვს ვალდებულება ან აქვს განხორციელებული გადახდების ინვესტიციის ობიექტის სახელით.

(iv) კონსოლიდაციისას აღმოფხვრილი ოპერაციები

გამოირიცხება შიდა ჯგუფური ნაშთები და გარიგებები და „ჯგუფის“ შიდა გარიგებებიდან წარმოშობილი ნებისმიერი არარეალიზებული შემოსავალი ან ხარჯი. მეკავშირე საწარმოსთან დადებული გარიგებებიდან მიღებული არარეალიზებული ამონაგები აღმოფხვრება ინვესტიციის საპირწონედ, ჯგუფის ინვესტიციის ობიექტში წილის მიხედვით. არარეალიზებული ზარალები აღმოფხვრება იგივენაირად როგორც არარეალიზებული ამონაგები, მაგრამ მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ არ არსებობს გაუფასურების მტკიცებულება.

(b) შემოსავალი

ინფორმაცია „ჯგუფის“ სააღრიცხვო პოლიტიკების შესახებ მომხმარებლებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებთან დაკავშირებით, მოცემულია 7(e) შენიშვნაში.

(i) მილსადენების იჯარა

საოპერაციო იჯარა:

„კომპანია“ იჯარით გასცემს გაზის მილსადენებს და მათთან დაკავშირებულ ინფრასტრუქტურას შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიაზე“. საიჯარო ხელშეკრულება არის არა-გაუქმებადი და ძალაშია 2021 წლის 1 იანვრამდე.

გაზის მილსადენების იჯარებიდან მიღებული შემოსავალი, რომელიც წარმოადგენს ფიქსირებულ საიჯარო გადასახადს, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში ყოველთვიურად (გთხოვთ იხილეთ შენიშვნა 7).

ფინანსური იჯარა:

კომპანია იჯარით გასცემს ნავთობსადენებს და იღებს სატრანზიტო საფასურს ტრანსპორტირებული ბარელი ნავთობისთვის. ცვლადი საიჯარო გადახდები აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში ყოველთვიურად (იხილეთ შენიშვნა 15).

(ii) ნავთობის ტრანსპორტირება

ნავთობის ტრანსპორტირების საფასური მოიცავს ფინანსური იჯარის ხელშეკრულებით მიღებულ პირობით ქირას. შემოსავალი აღიარდება მილსადენებით გადაცემული ნავთობის მოცულობის მიხედვით, ხელშეკრულებით ბარელ ნავთობზე დადგენილი განაკვეთის საფუძველზე.

(c) ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები

„ჯგუფის“ ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები მოიცავს შემდეგს:

- საპროცენტო შემოსავალი;
- ფინანსური საიჯარო მოთხოვნაზე დისკონტირების დაბრუნება;
- რესტრუქტურისებულ მოთხოვნაზე დისკონტირების დაბრუნება;
- საპროცენტო ხარჯი;
- კლიენტების მიერ გადახდის დაგვიანებისთვის დარიცხული ჯარიმები
- უცხოური ვალუტის ამონაგები ან ზარალი ფინანსურ აქტივებზე და ფინანსურ ვალდებულებებზე

საპროცენტო შემოსავალი ან ხარჯი აღიარდება ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. დივიდენდებიდან მიღებული შემოსავალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, იმ თარიღისთვის, როდესაც დადგენილია „ჯგუფის“ უფლებები გადახდების მიღებასთან დაკავშირებით.

‘ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი’ არის განაკვეთი, რომელიც ადისკონტირებს მომავალ ფულად გადახდებს ან მისაღებ თანხებს ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში:

- ფინანსური აქტივის ბრუტო საბალანსო ღირებულებამდე ან
- ფინანსური ვალდებულების ამორტიზირებულ ღირებულებამდე.

საპროცენტო შემოსავლების და ხარჯების გაანგარიშებისას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გამოიყენება აქტივის ბრუტო საბალანსო ღირებულებაზე (როდესაც აქტივი არ არის კრედიტ-გაუფასურებული) ან ვალდებულების ამორტიზირებულ ღირებულებაზე. თუმცა, ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც გაუფასურებულია კრედიტით, მათი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, საპროცენტო შემოსავალი ანგარიშდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის, ფინანსური აქტივის ამორტიზირებულ ღირებულებაზე გამოყენებით. თუ აქტივი აღარ არის კრედიტ-გაუფასურებული, მაშინ საპროცენტო შემოსავლის გაანგარიშება ისევ უბრუნდება ბრუტო საფუძველს.

(d) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში გადაყვანილია „ჯგუფის“ სამუშაო ვალუტაში ოპერაციების თარიღის შესაბამისი გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტირება ხდება ანგარიშსწორების თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით, „ჯგუფის“ სამუშაო ვალუტაში. უცხოური ვალუტით მიღებული ამონაგები ან ზარალი ფულად ერთეულებზე წარმოადგენს პერიოდის დასაწყისში არსებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით და პერიოდის განმავლობაში განხორციელებული გადახდებით დაკორექტირებული მოქმედი ვალუტის ამორტიზირებული ღირებულებისა და პერიოდის ბოლოს არსებული შესაბამისი გაცვლითი კურსით დაკორექტირებული, უცხოურ ვალუტაში გამოსახული ამორტიზირებული ღირებულების სხვაობას.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული არაფულადი აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე ფასდება, კონვერტირდება სამუშაო ვალუტაში სამართლიანი ღირებულების დადგენის თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი ერთეულები უცხოურ ვალუტაში რომლებიც ფასდება ისტორიული ღირებულებით, კონვერტირდება გარიგების თარიღისთვის არსებული გაცვლითი კურსით.

უცხოური ვალუტის კონვერტირებით წარმოშობილი სხვაობა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(e) თანამშრომელთა სარგებელი

თანამშრომელთა მოკლევადიანი სარგებელის ვალდებულებები ფასდება არადისკონტირებულ საფუძველზე და ხარჯად აღირიცხება შესაბამისი მომსახურების გაწევისას. ვალდებულება აღიარდება იმ ოდენობით, რომლის გადახდაც მოსალოდნელია მოკლევადიანი ფულადი ბონუსის ან მოგების განაწილების გეგმის ფარგლებში, თუ „ჯგუფს“ ექნება მიმდინარე სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება გადაიხადოს ხსენებული თანხა თანამშრომლის მიერ წარსულში გაწეული მომსახურების შედეგად, და როდესაც ხსენებული ვალდებულება შესაძლებელია საიმედოდ იქნას შეფასებული.

(f) მოგების გადასახადი

ზოგადად, მოგების გადასახადი მოიცავს მიმდინარე გადასახადს.

(i) მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადი არის აღნიშნული წლის დასაბეგრი მოგების ან ზარალის საფუძველზე წარმოქმნილი მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება ან მოთხოვნა, იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია ან არსებითად ამოქმედებულია ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის, აგრეთვე, წინა წლის საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერი კორექტირება. მიმდინარე გადასახადი აგრეთვე მოიცავს დივიდენდებთან დაკავშირებულ გადასახადს.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე. კანონი ძალაში შევიდა 2016 წელს და მოქმედებს საგადასახადო პერიოდებისთვის 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ ყველა იურიდიული პირისთვის, გარდა ფინანსური ინსტიტუტებისა (როგორც არის ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონი ძალაში მოგვიანებით შევა.

მოგების გადასახადით დაბეგვრის ახალი სისტემა არ გულისხმობს მოგების გადასახადისგან გათავისუფლებას, ეს უკანასკნელი გადმოდის მოგების გამომუშავების მომენტიდან მათი განაწილების მომენტამდე: ე.ი. მთავარ საგადასახადო ობიექტს წარმოადგენს განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს განაწილებულ მოგებას, როგორც აქციონერებზე დივიდენდების სახით გაცემულ მოგებას. ამას გარდა, ზოგიერთი სხვა ოპერაციაც მიიჩნევა მოგების განაწილებად, მაგალითად არასაბაზრო ტრანსსასაზღვრო ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან და/ან გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან, რომლებიც ასევე ითვლებიან განაწილებული მოგების მიმღებებად მოგების გადასახადის მიზნებისთვის.

დივიდენდების გადახდიდან წარმოშობილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ხარჯად დივიდენდების გამოცხადების პერიოდში, მიუხედავად გადახდის ფაქტიური თარიღისა ან იმ პერიოდისა რომლისთვის არის გადახდილი დივიდენდები. დივიდენდების განაწილებაზე საგადასახადო ვალდებულების თანხა ანგარიშდება, როგორც წმინდა განაწილებული თანხის 15/85.

საგადასახადო ვალდებულების ჩათვლა გამოცხადებულ და გადახდილ დივიდენდებზე შესაძლებელია მოგების გადასახადზე, რომელიც გადაიხდება გაუნაწილებელ მოგებაზე 2008-2016 წლებში, თუ ამგვარი მოგება განაწილდება 2017 წელს ან შემდგომ წლებში.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსში განსაზღვრულია მოგების გადასახადის დარიცხვა გარკვეულ გარიგებებზე რომლებიც არ უკავშირდება პირის ეკონომიკურ საქმიანობას, უსასყიდლო მიწოდებებზე და დაშვებულ ფარგლებს გარეთ წარმომადგენლობით ხარჯებზე. კომპანია ამგვარი ოპერაციების დაბეგვრას ბასს 12-ის (მოგების გადასახადები) ფარგლებს გარეთ განიხილავს და მათ აღრიცხავს, როგორც მოგების გადასახადის გარდა სხვა გადასახადებს.

(გ) მარაგები

მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი თანხით. მარაგის ღირებულება ეფუძნება FIFO მეთოდის პრინციპს და მოიცავს დანახარჯებს მარაგების შეძენაზე, წარმოებასა და გადამუშავებაზე და პირდაპირ დაკავშირებულ დანახარჯებს, რომელიც აუცილებელია მარაგების მოცემულ ადგილსა და მოცემულ მდგომარეობაში მოსაყვანად. წარმოებული მარაგების და დაუსრულებელი წარმოების შემთხვევაში, ღირებულება მოიცავს წარმოების ზედნადები ხარჯების შესაბამის წილს ჩვეულებრივი სამუშაო სიმძლავრის საფუძველზე.

ბიზნესის ჩვეულებრივად ფუნქციონირების პირობებში წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება წარმოადგენს მოსალოდნელ სარეალიზაციო ღირებულებას გამოკლებული სავარაუდო დასრულების და გაყიდვის ხარჯები.

(h) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები ფასდება თვითღირებულებით, რომელსაც აკლდება აკუმულირებული ცვეთა და აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი. აქციონერის მიერ შენატანის სახით განხორციელებული ძირითადი საშუალებები თავდაპირველად სამართლიანი ღირებულებით ფასდება. ძირითადი საშუალებების თვითღირებულება ფას-ის მიღების თარიღისთვის (2008 წლის 1 იანვარი), განისაზღვრა მოცემულ თარიღში მის სამართლიან ღირებულებაზე დაყრდნობით („მოსალოდნელი ღირებულება“).

თვითღირებულება მოიცავს იმ ხარჯებს, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება აქტივის შეძენას. საკუთარი ძალებით აშენებული აქტივის თვითღირებულება მოიცავს მასალის და პირდაპირი შრომის ხარჯებს, ნებისმიერი სხვა ხარჯს, რომელიც პირდაპირ უკავშირდება აქტივის სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანას მისი დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად, დემონტაჟის და მისი გატანის ხარჯებს, ასევე იმ სამუშაო მოედნის აღდგენას, რომელზედაც ისინი არის განთავსებული, ასევე კაპიტალიზებულ სასესხო ხარჯებს. შესყიდული პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც შესაბამისი მოწყობილობის ფუნქციონალურად განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს, კაპიტალიზდება ამ მოწყობილობის ნაწილის სახით.

იმ შემთხვევაში, თუ ძირითადი საშუალების მნიშვნელოვან ნაწილებს განსხვავებული მომსახურების ვადა აქვს, ისინი აღირიცხება როგორც ძირითადი საშუალების ცალკე ერთეული (ძირითადი კომპონენტი).

ძირითადი საშუალების ერთეულის გაყიდვიდან მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი განისაზღვრება ძირითადი საშუალების გაყიდვიდან მიღებული შემოსულობისა და მისი საბალანსო ღირებულების შედარებით და აღიარდება წმინდა სახით მოგებაში ან ზარალში სხვა შემოსავლის ან სხვა ხარჯების ფარგლებში.

(ii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალების კომპონენტის ჩანაცვლების ხარჯი აღიარდება ერთეულის საბალანსო ღირებულებაში თუ მოსალოდნელია, რომ კომპონენტში განვითეული მომავალი ეკონომიკური სარგებელი „ჯგუფში“ შემოედინება, და მისი ღირებულება სანდოდ შეიძლება შეფასდეს. გამოცვლილი კომპონენტის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ყოველდღიური მომსახურების ხარჯები გაწევისთანავე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(iii) ცვეთა

ძირითადი საშუალებები ექვემდებარებიან ცვეთის დარიცხვას მათი დამონტაჟებისა და მზა მდგომარეობაში მიყვანის მომენტიდან, ან ორგანიზაციის შიგნით შექმნილი აქტივებისთვის, იმ თარიღიდან, როდესაც აქტივი დასრულდება და გამოსაყენებლად მზად იქნება. ცვეთა ანგარიშდება აქტივის ღირებულებას გამოკლებული ნარჩენი ღირებულება.

ცვეთა ზოგადად აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის გამოყენებით ძირითადი საშუალების ერთეულის თითოეული ნაწილის სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადაზე, რადგან ეს მეთოდი საუკეთესოდ ასახავს აქტივის გამოყენების შედეგად მისაღები მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარებას. იჯარით აღებულ აქტივებზე ცვეთის დარიცხვა ხდება იჯარის ვადასა და მათ მომსახურების ვადას შორის უმცირესით, გარდა შემთხვევებისა როდესაც გონივრულად მოსალოდნელია, რომ „ჯგუფი“ იჯარის ვადის ბოლოსთვის მიიღებს საკუთრების უფლებას. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

მნიშვნელოვანი, ძირითადი საშუალებების შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადა, მიმდინარე და შესადარის პერიოდში, შემდეგია:

– გაზისა და ნავთობის მილსადენები	30-35 წელი;
– შენობა-ნაგებობები	50 წელი;
– ელექტროენერგიის გამომუშავების ერთეული	25 წელი;
– ნავთობის ჭაბურღილები	4-9 წელი;
– მანქანა დანადგარები	2-14 წელი;
– სხვა	1-6 წელი.

ცვეთის მეთოდების, სასარგებლო მომსახურების ვადისა და ნარჩენი ღირებულების გადახედვა ხორციელდება ყოველ საანგარიშგებო წელს და ისინი საჭიროებისამებრ კორექტირდება.

(i) ფინანსური ინსტრუმენტები

(i) აღიარება და თავდაპირველი შეფასება

„ჯგუფი“ სავაჭრო მოთხოვნებს და სასესხო ფასიან ქაღალდებს თავდაპირველად აღიარებს მათი წარმოშობის თარიღისთვის ყველა სხვა ფინანსური აქტივის და ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხორციელდება გარიგების თარიღისთვის, როდესაც „ჯგუფი“ ხდება ფინანსური ინსტრუმენტის ხელშემკვერელი მხარე.

ფინანსური აქტივი (გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ის არის სავაჭრო მოთხოვნა მნიშვნელოვანი დაფინანსების კომპონენტის გარეშე) ან ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, რომელსაც ემატება (თუ აქტივი არ არის სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული), გარიგების ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ არის დაკავშირებული მის ყიდვასთან ან გამოშვებასთან. სავაჭრო მოთხოვნა, მნიშვნელოვანი დაფინანსების კომპონენტის გარეშე თავდაპირველად აღიარდება გარიგების ფასით.

(ii) კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარებისას აქტივი კლასიფიცირდება: ამორტიზირებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში; სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში; ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

„ჯგუფის“ მიერ არ ხდება ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაცია, მათი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ჯგუფი ცვლის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნეს მოდელს, რა შემთხვევაშიც ყველა დაკავშირებული ფინანსური აქტივი რეკლასიფიცირდება ბიზნეს მოდელის შეცვლის შემდეგ საანგარიშგებო პერიოდის პირველ დღეს.

ფინანსური აქტივი აღიარდება ამორტიზირებული ღირებულებით თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოცემულ ორივე პირობებას და არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებულ:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს რომლის მიზანიც არის აქტივების შენახვა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს რომელიც მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირ თანხაზე დაგროვილი დაუფარავი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

ინვესტიცია სავალო ინსტრუმენტებში აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოცემულ ორივე პირობებას და არ არის გამიზნული მისი როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებულ:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს რომლის მიზანიც არის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომელიც მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირ თანხაზე დაგროვილი დაუფარავი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციების, რომლებიც არ არის გამიზნული ვაჭრობისთვის, თავდაპირველი აღიარებისას „ჯგუფს“ აქვს შეუქცევადი არჩევანის უფლება, სხვა სრულ შემოსავალში ასახოს წილობრივ ინსტრუმენტებში განხორციელებული ინვესტიციის სამართლიან ღირებულებაში შემდგომი ცვლილებები. ეს არჩევანი კეთდება კონკრეტული ინვესტიციების მიხედვით.

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც არ კლასიფიცირდება ამორტიზირებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, როგორც ზემოთ ავლინშნეთ, აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ეს ვრცელდება ყველა წარმოებულ ფინანსურ აქტივზე. თავდაპირველი აღიარებისას, „ჯგუფს“ შეუქცევადი არჩევანის უფლება აქვს, ფინანსური აქტივი, რომელიც სხვაგვარად აკმაყოფილებს ამორტიზირებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასების კრიტერიუმებს, შეაფასოს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით თუ ამგვარი კლასიფიკაცია მთლიანად აღმოფხვრის, ამ მნიშვნელოვნად ამცირებს სააღრიცხვო შეუსაბამობებს, რომლებიც სხვაგვარად წარმოიშვებოდა.

ფინანსური ვალდებულებები – კლასიფიკაცია, შემდგომი შეფასება და ამონაგები და ზარალი

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება ისევე როგორც აღირიცხება - ამორტიზირებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ფინანსური ვალდებულება კლასიფიცირდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით თუ ის არის სავაჭროდ გამიზნული, წარმოებულია ან გამიზნულია ესეთად პირველადი აღიარებისას. სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და წმინდა შემოსულობით და ზარალით, ნებისმიერი საპროცენტო ხარჯის ჩათვლით, და აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები შემდგომ ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო ხარჯი და უცხოური გაცვლითი კურსიდან ამონაგები და ზარალი აღიარდება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში. ნებისმიერი ამონაგები ან ზარალი აღიარების შეწყვეტისას, ასევე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(iii) ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების ცვლილება

ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები იცვლება, „ჯგუფმა“ უნდა შეაფასოს არსებითად იცვლება თუ არა შეცვლილი აქტივისგან წარმოშობილი ფულადი ნაკადები. თუ ფულად ნაკადებში არსებითი ცვლილებაა (ეგრეთ წოდებული „მნიშვნელოვანი ცვლილება“), მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შემთხვევაში, თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარება წყდება და ახალი ფინანსური აქტივი აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით.

„ჯგუფი“ ახორციელებს მოცემული ცვლილების არსებითობის რაოდენობრივ და ხარისხობრივ შეფასებას, ანუ არსებითად განსხვავდება თუ არა საწყისი ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადები შეცვლილი ან ჩანაცვლებული ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადებისგან. „ჯგუფი“ აფასებს არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით, მოცემული თანმიმდევრობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. თუ ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება, მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შეფასების გაკეთების დროს „ჯგუფი“ ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტის დროს გამოყენებული პრინციპების ანალოგიური პრინციპებით ხელმძღვანელობს.

„ჯგუფი“ ასკვნის, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ცვლილება ფინანსური აქტივის ვალუტაში;
- ცვლილება გირაოში ან სხვა სასესხო უზრუნველყოფაში;
- ცვლილებები ფინანსური აქტივის პირობებში, რომლებიც იწვევს შეუსაბამობას „მხოლოდ ძირისა და პროცენტის გადახდების“ კრიტერიუმებთან.

თუ ამორტიზირებული ღირებულებით აღირიცხული, შეცვლილი აქტივისგან მიღებული ფულადი ნაკადები, არ არის არსებითად შეცვლილი, მაშინ ცვლილების შედეგად ფინანსური აქტივის აღიარება არ წყდება. ამ შემთხვევაში, „ჯგუფი“ ხელახლა ანგარიშობს ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას და მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას წარმოქმნილ თანხას აღირიცხავს როგორც მოგებისა ან ზარალის კორექტირებას მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში. ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ხელახლა

ითვლება როგორც შეცვლილი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება, რომელიც დისკონტირდება აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აკორექტირებს შეცვლილი ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულებას და არის ამორტიზირებული შეცვლილი ფინანსური აქტივის დარჩენილი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

ფინანსური ვალდებულებები

„ჯგუფი“ წყვეტს ფინანსურ ვალდებულების აღიარებას როდესაც იცვლება მისი პირობები და არსებითად განსხვავდება შეცვლილი ფინანსური ვალდებულებისგან მიღებული ფულადი ნაკადები. ამ შემთხვევაში, ახალი შეცვლილ პირობებზე დაფუძნებული ფინანსური ვალდებულება აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით. სხვაობა ჩამოწერილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და ახალ შეცვლილ პირობებთან ფინანსურ ვალდებულებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

თუ ცვლილება (ან გაცვლა) არ იწვევს ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტას „ჯგუფი“ იყენებს ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას გამოყენებულ სააღრიცხვო პოლიტიკას. როდესაც ცვლილება არ იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას „ჯგუფი“ აღიარებს ესეთი ცვლილებიდან (ან გაცვლიდან) წარმოშობილ, ფინანსური ვალდებულების ამორტიზირებული ღირებულების ნებისმიერ კორექტირებას, მოგებაში ან ზარალში, ცვლილების (გაცვლის) თარიღში.

ცვლილებები არსებული ფინანსური ვალდებულებების ფულად ნაკადებში არ მიიჩნევა კორექტირებად, თუ ისინი წარმოიშვა არსებული სახელშეკრულებო პირობებიდან, მაგალითად, ცვლილებები ფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთებში ინიცირებული ბანკების მიერ, ეროვნული ბანკის ძირითადი საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო, თუ სესხის ხელშეკრულების პირობები აძლევს ბანკებს ამის უფლებას და „ჯგუფს“ აქვს უფლება დაეთანხმოს გადახდილ საპროცენტო განაკვეთს ან დააბრუნოს სესხი ჯარიმების გარეშე. საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებისას არსებული საბაზრო განაკვეთის შესაბამისად, „ჯგუფი“ ხელმძღვანელობს მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური ინსტრუმენტებით. ეს ნიშნავს, რომ შესაბამისად იცვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთიც.

„ჯგუფი“ აფასებს არსებითია თუარა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. „ჯგუფი“ ასკვნის, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ფინანსური ვალდებულების ვალუტის ცვლილება;
- ცვლილებები გირაოში ან სხვა საკრედიტო გაუმჯობესებები;
- კონვერტაციის პირობის დამატება;
- ფინანსური ვალდებულების სუბორდინაციის ცვლილება.

რაოდენობრივი შეფასებისას მნიშვნელოვნად იცვლება პირობები თუ ახალი პირობების მიხედვით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება, წმინდად გადახდილი თანხების (დისკონტირებული თავდაპირველი საპროცენტო განაკვეთით) ჩათვლით, მინიმუმ 10%-ით განსხვავდება საწყისი ფინანსური ვალდებულებიდან წარმოქმნილი ნარჩენი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებისგან. თუ საგალო ინსტრუმენტების გაცვლა ან პირობების ცვლილება მიჩნეულია ვალის განულებად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აღიარებულია ვალის განულებიდან მიღებულ შემოსულობასა ან ზარალში. თუ გაცვლა ან ცვლილება არ არის მიჩნეული ვალის განულებად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აკორექტირებს ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზირებულია შეცვლილი ვალდებულების ნარჩენი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

(iv) აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

„ჯგუფი“ წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც ფინანსური აქტივიდან მისაღები ფულადი ნაკადების მიღების სახელშეკრულებო უფლებებს გასდის ვადა, ან ის გადასცემს გარიგებიდან მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებზე უფლებებს, რომელშიც თითქმის ყველა რისკი და აქტივის ფლობის ანაზღაურება მოიაზრება, ან როდესაც „ჯგუფი“ არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ რისკებს და ანაზღაურებებს და „ჯგუფი“ არ ინარჩუნებს ფინანსურ აქტივზე კონტროლს.

“ჯგუფი” დებს გარიგებებს რომლითაც ის გადასცემს მისი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულ აქტივებს, მაგრამ ინარჩუნებს გადაცემულ აქტივებთან დაკავშირებულ ყველა ან თითქმის ყველა რისკს და ანაზღაურებას. ასეთ შემთხვევებში, გადაცემული აქტივის აღიარება არ წყდება.

ფინანსური ვალდებულებები

“ჯგუფი” წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას როდესაც მის სახელშეკრულებო ვალდებულებები სრულდება, უქმდება ან ვადა გასდის. “ჯგუფი” ასევე წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას როცა მისი პირობები იცვლება და შეცვლილი ფინანსური ვალდებულებიდან მიღებული ფულადი ნაკადები მნიშვნელოვნად იცვლება, რა შემთხვევაშიც კორექტირებულ პირობებზე დაფუძნებული ახალი ფინანსური ვალდებულება აღიარდება მისი სამართლიანი ღირებულებით.

ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, გაუქმებულ საბალანსო ღირებულებას შორის და გადახდილ თანხას შორის სხვაობა (ნებისმიერი არაფულადი აქტივების გადაცემის და ნაკისრი ვალდებულებების ჩათვლით) აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(v) ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები შეიძლება იყოს ურთიერთგადაფარული და წმინდა ოდენობა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ როდესაც ჯგუფს აქვს იურიდიული აღსრულების უფლება, რომ ურთიერთგაქვითოს ეს ოდენობები და ის აპირებს მათ დაკმაყოფილებას წმინდა თანხის საფუძველზე ან აქტივის გაყიდვით იმავდროულად დააკმაყოფილოს ვალდებულება.

(j) სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება როგორც, კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციების და სააქციო ოფციონების გამოშვებასთან დაკავშირებული პირდაპირი მზარდი ხარჯები აღიარდება, როგორც გამოქვითვა კაპიტალიდან, ნებისმიერი აგადასახადების გამოკლებით.

სააქციო კაპიტალის ზრდა

სააქციო კაპიტალი ზრდა ხორციელდება ახალი აქციების გამოშვების გზით. სააქციო კაპიტალის გაზრდისას ნებისმიერი სხვაობა სააქციო კაპიტალის რეგისტრირებულ თანხასა და შეტანილი აქტივების სამართლიან ღირებულებას შორის აღიარდება კაპიტალის ცალკე კომპონენტის სახით, როგორც სამართლიანი ღირებულების კორექტირების რეზერვი მესაკუთრეთა არაფულადი შენატანებისთვის ან დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

(k) გაუფასურება

(i) არაწარმოებული ფინანსური აქტივები

ფინანსური ინსტრუმენტები და სახელშეკრულებო აქტივები

„ჯგუფი“ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის ზარალის რეზერვებს აღიარებს:

- ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ აქტივებზე

„ჯგუფი“ აღრიცხავს ზარალის რეზერვებს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით, შემდეგი შემთხვევების გარდა როდესაც აღირიცხება 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით:

- სავალო ფასიანი ქაღალდები, რომლებსაც აქვთ დაბალი საკრედიტო რისკი ანგარიშგების თარიღისთვის; და
- სხვა სავალო ფასიანი ქაღალდები და საბანკო ნაშთები, რომლებისთვისაც საკრედიტო რისკი (ანუ ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობა) არსებითად არ გაზრდილა თავდაპირველი აღიარების შემდგომ.

ზარალის რეზერვები სავაჭრო მოთხოვნებზე და სახელშეკრულებო აქტივებზე ყოველთვის ფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი ოდენობით.

ფინანსურ აქტივზე თავდაპირველად აღიარებული საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის დასადგენად და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისათვის, ჯგუფი ითვალისწინებს გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი დამატებითი ხარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე. ეს მოიცავს როგორც ხარისხობრივ ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და ანალიზს, ჯგუფის წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, ინფორმირებული საკრედიტო შეფასების და წინდახედულობის პრინციპის გათვალისწინებით.

„ჯგუფი“ ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკის ზრდას მნიშვნელოვნად მიიჩნევს, როდესაც მას 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება აქვს.

„ჯგუფი“ ფინანსურ აქტივს მიიჩნევს დეფოლტირებულად მაშინ როდესაც:

- არ არის სავარაუდო რომ მსესხებელი სრულად დაფარავს თავის საკრედიტო ვალდებულებებს „ჯგუფის“ მიმართ, „ჯგუფის“ მიერ სესხის უზრუნველყოფის რეალიზაციის გარეშე (ესეთის არსებობის შემთხვევაში); ან
- ფინანსურ აქტივი 90 დღეზე მეტია ვადაგადაცილებული;

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი რომელიც წარმოიშობა ნებისმიერი შესაძლო დეფოლტის შემთხვევებისგან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც შეიძლება წარმოიქმნას საანგარიშო თარიღის შემდეგ 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევების შედეგად (ან უფრო მოკლე პერიოდში თუ ინსტრუმენტის მოსალოდნელი სასიცოცხლო ვადა 12 თვეზე ნაკლებია).

მაქსიმალურ პერიოდად, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისას განიხილება მაქსიმალური სახელშეკრულებო პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც „ჯგუფი“ დამოკიდებულია საკრედიტო რისკზე.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის საკრედიტო ზარალების ალბათობით შეწონილი შეფასება. საკრედიტო ზარალები ანგარიშდება, როგორც ყველა ფულადი დანაკლისის (სხვაობა ხელშეკრულების მიხედვით ჯგუფის მიერ მისაღებ ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომლის მიღებასაც მოელის „ჯგუფი“) მიმდინარე ღირებულება.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დისკონტირდება ფინანსური აქტივის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

კრედიტით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის, „ჯგუფი“ აფასებს გაუფასურდა თუ არა კრედიტით ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები და სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული სასესხო ფასიანი ქაღალდები. ფინანსური აქტივი არის (საკრედიტო რისკით) გაუფასურებული, როდესაც მოხდა ერთი ან მეტი მოვლენა, რომელიც უარყოფით ზეგავლენას ახდენს ფინანსური აქტივის მომავალ ფულად ნაკადებზე.

ფინანსური აქტივის კრედიტით გაუფასურების მტკიცებულებები მოიცავს შემდეგ დაკვირვებად მონაცემებს:

- ემიტენტის ან მსესხებლის მნიშვნელოვანი ფინანსური სირთულეები;
- ხელშეკრულების დარღვევა, მაგალითად დეფოლტის ან 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- „ჯგუფის“ მიერ სესხის ან წინასწარ გადახდილი თანხების რესტრუქტურზაცია იმ პირობებით, რომლებსაც „ჯგუფი“ სხვა შემთხვევებში არ განიხილავდა;
- მოსალოდნელია მსესხებლის მიერ გაკოტრების პროცედურის, ან სხვა სახის ფინანსური რეორგანიზაციის პროცესის დაწყება; ან
- უზრუნველყოფის აქტიური ბაზრის გაქრობა ფინანსური სირთულეების გამო.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის ასახვა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში

ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების ზარალის რეზერვები გამოიქვეთება აქტივების მთლიანი საბალანსო ღირებულებიდან.

ჩამოწერა

ფინანსური აქტივის ბრუტო საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება, როდესაც „ჯგუფს“ არ გააჩნია ფინანსური აქტივის მთლიანად ან ნაწილობრივ ამოღების გონივრული მოლოდინი. ინდივიდუალური მომხმარებლებისთვის, „ჯგუფს“ აქვს განსაზღვრული ბრუტო საბალანსო ღირებულების ჩამოწერის პოლიტიკა, როდესაც ფინანსური აქტივი არის 365 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებული, მსგავსი აქტივების ამოღების ისტორიული გამოცდილების საფუძველზე. კორპორატიული მომხმარებლების შემთხვევაში „ჯგუფი“ ახორციელებს ვადებისა და ჩამოწერის ოდენობების ინდივიდუალურ შეფასებას, იმის გათვალისწინებით არსებობს თუ არა აქტივის ამოღების გონივრული მოლოდინი. ჩამოწერილი თანხებიდან ჯგუფი არ ელოდება მნიშვნელოვან აღდგენას. თუმცა, ჩამოწერილი ფინანსური აქტივები შეიძლება მაინც გახდეს სააღსრულებლო საქმიანობის საგანი იმისათვის, რომ მოვიდეს „ჯგუფის“ თანხების ამოღების პროცედურებთან შესაბამისობაში.

ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

მეკავშირე კომპანიებში განხორციელებული ინვესტიციების გაუფასურების ზარალი ანგარიშდება ინვესტიციის ანაზღაურებადი ღირებულების მის საბალანსო ღირებულებასთან შედარების გზით. გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში და აღდგება თუ მოხდა დადებითი ცვლილება შეფასებებში, რომლებიც გამოყენებულ იქნა ანაზღაურებადი ღირებულების განსაზღვრისთვის.

(ii) არაფინანსური აქტივები

„ჯგუფის“ არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება (მარაგების გარდა) განიხილება ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის, რათა დადგინდეს არსებობს თუ არა გაუფასურების რაიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ფასდება აქტივის აღდგენადი ღირებულება. გაუფასურების ზარალი აღიარდება, თუ აქტივის ან მასთან დაკავშირებული ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეული (CGU) აღემატება მის მოსალოდნელ აღდგენად ღირებულებას.

გაუფასურების ტესტირების მიზნით, აქტივები, რომლებიც ვერ შემოწმდება ინდივიდუალურად, ჯგუფდება აქტივების უმცირეს ჯგუფებად, რაც ახდენს ფულადი ნაკადების შემოძინების გენერირებას ხანგრძლივი სარგებლობისთვის, რომლებიც დამოუკიდებელი არიან სხვა აქტივების ფულადი შემოძინებისგან ან ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულისგან.

აქტივის ან ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენადი ღირებულება არის მის გამოყენებით ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები) შორის უდიდესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების მიმდინარე დისკონტირებული ღირებულება (გადასახადების გადახდამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით) ასახავს ბაზრის მიმდინარე შეფასებას ფულის ღირებულებისა დროში და ამ აქტივებისთვის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გაუფასურების ზარალი აისახება მოგებაში ან ზარალში. ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულის მიმართებაში აღიარებული გაუფასურების ზარალი დაერიცხება აქტივის ერთეულს პროპორციული გადანაწილების საფუძველზე და შეამცირებს მათ საბალანსო ღირებულებას.

წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ფასდება თითოეული ანგარიშგების თარიღში, ნებისმიერ მინიშნებაზე იმისა, რომ ზარალი შემცირდა ან აღარ არსებობს. გაუფასურების ზარალის აღდგენა ხდება, თუ ადგილი აქვს ცვლილებას აღდგენადი თანხის განსაზღვრებაში გამოყენებულ შეფასებებში. გაუფასურების ზარალი აღდგება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც იქნებოდა განსაზღვრული, ცვეთისა და ამორტიზაციის გამოკლებით, თუ ადგილი არ ექნებოდა გაუფასურების ზარალის აღიარებას.

(i) ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება, როცა „ჯგუფის“ აქვს სანდოდ შეფასებადი, სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება წარსულში მომხდარი მოვლენის შედეგად და სავარაუდოა, რომ ვალდებულებების დაფარვას დასჭირდება ეკონომიკური სარგებლის გადინება. ანარიცხები განისაზღვრება მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით გადასახადებამდე არსებული განაკვეთით, რაც ასახავს ფულის დროით ღირებულების და, ვალდებულებისთვის დამახასიათებელი რისკების მიმდინარე საბაზრო შეფასებებს. დისკონტირების დაბრუნება აღიარდება ფინანსური ხარჯის სახით.

(m) იჯარები

„ჯგუფმა“ ფასს 16 მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომის გამოყენებით გამოიყენა და მამასადამე შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული და კვლავ ბასს 17-ის და ფასიკ 4-ის ფარგლებში არის წარმოდგენილი. ბასს 17-ის და ფასიკ 4-ის ფარგლებში სააღრიცხვო პოლიტიკების დეტალები განხილულია ცალკე.

2019 წლის 1 იანვრიდან გამოყენებული პოლიტიკა

ხელშეკრულების დადებისას, „ჯგუფი“ განსაზღვრავს არის თუ არა ან მოიცავს თუ არა აღნიშნული ხელშეკრულება იჯარას. ხელშეკრულება არის ან შეიცავს იჯარას თუ ის გადასცემს კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას დროის გარკვეული პერიოდით გარკვეული ანაზღაურების სანაცვლოდ. იმის შესაფასებლად გადასცემს თუ არა ხელშეკრულება კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას, „კომპანია“ ფასს 16-ის იჯარის განმარტებას იყენებს.

აღნიშნული პოლიტიკა გამოიყენება 2019 წლის 1 იანვარს ან ამ თარიღის შემდგომ დადებულ ხელშეკრულებებზე.

(i) როგორც მოიჯარე

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „ჯგუფს“ არ ჰქონდა არსებითი საიჯარო ხელშეკრულებები, რომლებშიც ის მოქმედებდა როგორც მოიჯარე.

(ii) როგორც მემიჯარე

საიჯარო კომპონენტის შემცველი ხელშეკრულების დადებისას ან მისი ცვლილებისას, „ჯგუფი“, ხელშეკრულებაში მოცემულ ანაზღაურებას თითოეულ საიჯარო კომპონენტზე ანაწილებს მათი შესაბამისი დამოუკიდებელი ფასების მიხედვით

როდესაც „ჯგუფი“ მემიჯარეს სახით მოქმედებს, ის იჯარის დაწყებისას განსაზღვრავს იჯარა ფინანსურ იჯარას წარმოადგენს თუ საოპერაციო იჯარას.

თითოეული იჯარის კლასიფიკაციისთვის, „ჯგუფი“ ახორციელებს ზოგად შეფასებას იმისა გადასცემს თუ არა იჯარა შესაბამისი აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და ანაზღაურებას. თუ კი, მაშინ იჯარა ფინანსური იჯარის სახით კლასიფიცირდებოდა; თუ არა, მაშინ საოპერაციო იჯარის სახით. აღნიშნული შეფასების ნაწილის სახით, „ჯგუფმა“ გაითვალისწინა გარკვეული მაჩვენებლები, მაგალითად იყო თუ არა იჯარა აქტივის ეკონომიკური სასიცოცხლო ვადის ძირითადი ნაწილისთვის.

თუ გარიგება შეიცავს საიჯარო და არა-საიჯარო კომპონენტებს, მაშინ „ჯგუფი“ ხელშეკრულებაში მოცემული ანაზღაურების გასანაწილებლად იყენებს ფასს 15-ს.

„ჯგუფი“ იჯარაში წმინდა ინვესტიციაზე იყენებს ფასს 9-ის აღიარების შეწყვეტის და გაუფასურების მოთხოვნებს. „ჯგუფი“ შემდგომ რეგულარულად მიმოიხილავს იჯარაში ბრუტო ინვესტიციის გამოთვლაში გამოყენებულ სავარაუდო არა-გარანტირებულ ნარჩენ ღირებულებებს.

„ჯგუფი“ საოპერაციო იჯარების ფარგლებში მიღებულ საიჯარო გადახდებს აღიარებს შემოსავლის სახით წრფივი მეთოდის გამოყენებით, იჯარის ვადის მანძილზე, „სხვა შემოსავლის“ კატეგორიაში.

„ჯგუფზე“, როგორც მეიჯარეზე, გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები შესადარის პერიოდში, არ ყოფილა ფასს 16-ისგან განსხვავებული.

2019 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული პოლიტიკა

2019 წლის 1 იანვრამდე დადებული ხელშეკრულებებისთვის, კომპანიამ განსაზღვრა იყო თუ არა ან შეიცავდა თუ არა გარიგება იჯარას, შემდეგი შეფასების საფუძველზე:

- დამოკიდებული იყო თუ არა გარიგების შესრულება კონკრეტული აქტივის ან აქტივების გამოყენებაზე; და
- გარიგებამ გადასცა თუ არა აქტივის გამოყენების უფლება. გარიგება გადასცემს აქტივის გამოყენების უფლებას თუ ერთ-ერთი შემდგომი პირობა არის დაკმაყოფილებული:
- შემსყიდველს ჰქონდა აქტივის გამოყენების უნარი ან უფლება, გამოშვებული პროდუქციის უმნიშვნელო ოდენობაზე მეტის მიღების ან კონტროლის თანადროულად;
- შემსყიდველს ჰქონდა აქტივზე ფიზიკური წვდომის კონტროლის უნარი ან უფლება, გამოშვებული პროდუქციის უმნიშვნელო ოდენობაზე მეტის მიღების ან კონტროლის თანადროულად; ან
- ფაქტები და გარემოებები მიუთითებდა იმაზე, რომ იმის ალბათობა, რომ სხვა მხარეებმა მიიღონ გამოშვებული პროდუქციის უმნიშვნელო ოდენობაზე მეტი იყო ძალიან დაბალი, და ერთეულის ფასი არ იყო არც ფიქსირებული გამოშვებული პროდუქციის თითო ერთეულზე, არც ტოლი გამოშვებული პროდუქციის თითო ერთეულის მიმდინარე საბაზრო ფასისა.

(i) როგორც მეიჯარე

როდესაც „ჯგუფი“ მეიჯარეს სახით მოქმედებდა, ის იჯარის დაწყებისას განსაზღვრავდა იჯარა წარმოადგენდა ფინანსურ თუ საოპერაციო იჯარას.

იჯარის კლასიფიკაციის მიზნებისთვის, „ჯგუფმა“ განახორციელა ზოგადი შეფასება იმისა, გადასცემდა თუ არა იჯარა შესაბამისი აქტივის მფლობელობასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და ანაზღაურებას. თუ კი, მაშინ იჯარა ფინანსური იჯარის სახით კლასიფიცირდებოდა; თუ არა, მაშინ საოპერაციო იჯარის სახით. აღნიშნული შეფასების ნაწილის სახით, ჯგუფმა გაითვალისწინა გარკვეული მაჩვენებლები, მაგალითად იყო თუ არა იჯარა აქტივის ეკონომიკური სასიცოცხლო ვადის ძირითადი ნაწილისთვის.

(ii) სეგმენტის ანგარიშგება

საოპერაციო სეგმენტი წარმოადგენს „ჯგუფის“ კომპონენტს, რომელიც ჩართულია ბიზნეს საქმიანობაში, საიდანაც ის იღებს შემოსავალს ან გასწევს ხარჯებს, იმ ხარჯებისა და შემოსავლების ჩათვლით, რომლებიც „ჯგუფის“ ნებისმიერ სხვა კომპონენტებთან დადებულ გარიგებებს უკავშირდება. ყველა საოპერაციო სეგმენტის საოპერაციო შედეგები რეგულარულად არის მიმოხილული გენერალური დირექტორის მიერ, რათა მიიღოს გადაწყვეტილებები სეგმენტზე რესურსების განაწილებაზე და მისი მოსწრების შეფასებისთვის და რომელთათვისაც ხელმისაწვდომია დისკრეტული ფინანსური ინფორმაცია.

სეგმენტის შედეგები, რომელთა ცნობებაც ხდება გენერალური დირექტორისთვის, მოიცავს სეგმენტზე პირდაპირ მიკუთვნებად ერთეულებს.

32. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

არსებობს რიგი ახალი სტანდარტები რომლებიც 2019 წლის 1 იანვრიდან, და ყოველი მომდევნო წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, შევიდა ძალაში (ადრეული გამოყენებაც ნებადართულია); თუმცა „ჯგუფს“ ჯერ არ ჰქონდა აღნიშნული ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები მიღებული წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას.

მოსალოდნელია, რომ ქვემოთ ჩამოთვლილი კორექტირებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები არ მოახდენენ მნიშვნელოვან გავლენას „ჯგუფის“ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- კორექტირებები ფასს სტანდარტების კონცეპტუალური ჩარჩოს მითითებებში.
- ბიზნესის განმარტება (ფასს 3-ის კორექტირებები).
- არსებითის განმარტება (ბასს 1-ისა და ბასს 8-ის კორექტირებები).
- საპროცენტო განაკვეთის ბენჩმარკის რეფორმა (ფასს 9, ბასს 39 და ფასს 7-ის კორექტირებები).
- ფასს 17 სადაზღვევო ხელშეკრულებები
- ვალდებულებების კლასიფიკაცია მიმდინარე ან გრძელვადიანის სახით (ბასს 1-ის შესწორებები)
- აქტივების გაყიდვა ან შეტანა ინვესტორსა და მის მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოს შორის დადებული გარიგების ფარგლებში (ფასს 10-ისა და ბასს 28-ის შესწორებები)
- ფასს 14 გადავადებული სატარიფო სხვაობების ანგარიშები